

יוטה

פירוש קצר על תלמוד ירושלמי יומא

1) הפירוש מיועד ללומד והוגה בבבלי כמה זמן ובקי במונחיה ומושגיה

2) כל מקום שאפשר לשתוק שתקתי והנחתי העבודה על המעיין—ואף במקום שפרשתי היא בתכלית הקיצור

3) שניתתי כמה מן הנדפס אים ראיתיה "כמעט מוכרח", אך במקום שאף אחר ההגה, הסוגיא סתום, לא הגהתי והנחתי מלפרשה

4) הטלתי "מתגים" כפי הצורך בעין
יפה... Paragraphs & punctuation marks

בחמלת ה' עלי י"ט לעומר תשע"א

יהושע יהודה גליק

ד אחרי ט ניסן תשע"א בעזרת קל חי

מסכת יומא פרק א

הלכה א משנה שבעת ימים קודם ליום הכיפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללישכת פרהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול. ר' יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו. שנאמר (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו היא אשתו. אמרו לו חכמים א"כ אין לדבר סוף!

גמרא ר' בא בשם ר' יוחנן שמע לה מן הדא: (ויקרא ח) כאשר עשה ביום הזה- אלו שבעת ימי המילואים, צוה ה'- לדורות, לעשות- זה שעיר של יוה"כ. או אינו אלא שעיר של ראש חדש? אמר רבי בא "לכפר עליכם" כפרה שהיא כזו, מה זו כפרת אהרן עצמו, כפרת בנים עצמן. אף זו כפרת אהרן עצמו, כפרת בנים עצמן.

ר' יונה בשם בר קפרא שמע לה מן הדא: כאשר עשה ביום הזה- אלו שבעת ימי המילואים, צוה ה'- זו שריפת הפרה, {נאמר כאן צוה ה' ונאמר להלן (במדבר יט) זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר} לעשות- זה שעיר של יום הכפורים. או אינו אלא שעיר של ראש חדש? כהיא דאמר ר' בא, "לכפר עליכם" כפרה שהיא כזו, מה זו כפרה שאינה כשירה אלא בכהן גדול, אף זו כפרה שאינה אלא בכהן גדול.

מה בין כהן השורף את הפרה, לכהן גדול ביום הכפורים? שזה אפרשתו בטהרה ואין אחיו הכהנים נוגעין בו. וזה אפרשתו בקדושה ואחיו הכהנים נוגעין בו. על דעתיה דר' יוחנן דו יליף לה מן הדין קרייא שמע לה היא בפרה סילסול היא בפרה ניחא. על דעתיה דבר קפרא דלא יליף לה מן קרייא, למה כאן נוגעין וכאן אין נוגעין? א"ר חייא בר אדא שלא יטמאו אותו אחיו הכהנים ולא כך אינו טמא מחמת הזייתו א"ר בון אף בר קפרא אית ליה משום מעלה הוא בפרה סלסול הוא בפרה

רשב"ל בעא קומי רבי יוחנן אי מה איל המילואים מעכב, אף שער של יום הכפורים מעכב! והוא מקבל מיניה? האים קיבל ריו"ח "טענת" ר"ל? מן מה דמר ר' מנא ותמיה אני היך רשב"ל מתיב קומי ר' יוחנן והוא מקבל מיניה, ויתיביניה לא מצאנו דבר מעכב למד מדבר שאינו מעכב, ודבר שאינו מעכב למד מדבר שהוא מעכב?! (ויקרא א) ומלק והקטיר מה מליקה בראש המזבח אף הקטרה בראש המזבח, מליקה מעכבת אין הקטרה מעכבת. תמיד תמיד נאמר תמיד בחביתין ונאמר תמיד בלחם הפנים מה תמיד האמור בחביתין שנים עשר אף תמיד האמור בלחם הפנים שנים עשר, לחם הפנים מעכב אין חביתין מעכבת. לקיחה לקיחה נאמר לקיחה במצרים ונאמר לקיחה בלולב מה לקיחה האמור במצרים אגודה אף לקיחה האמור בלולב אגודה, לולב מעכב מצרים אינה מעכבת. הרי מצאנו דבר מעכב למד מדבר שאינו מעכב ודבר שאינו מעכב למד מדבר מעכב וודאי לא קיבל ריו"ח את "פירכת" ר"ל

הא רבי שמעון בן לקיש מקשי לה, מן הן מייתי לה רשב"ל? פרישת 7 כהדא דתני רבי ישמעאל (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש כאמור בעניין. מה אמור בעניין? מפרישין אותו כל שבעה, ועובד כל שבעה, ומחנכין אותו כל שבעה. אף זה מפרישין אותו כל שבעה ועובד כל שבעה ומחנכין אותו כל שבעה. וכי אמור הוא בעניין?! אלא מכיון שמיתת בני אהרן אמורה בעניין, ולא מתו אלא במילואין, כמו שהוא אמור בעניין. ולית סופיה דרשב"ל מישמעניה מן הדין קריא סוף סוף לומדו ממילאים... אלא כאינש דשמע מילה ומקשי עלה

א"ר יוסה בי רבי בון טעמא דרשב"ל (שמות כד) וישכן כבוד ה' על הר סיני. מה משה לא נכנס לפני ולפנים עד שנתקדש בענן כל שבעה, אף אהרן לא נכנס לפני ולפנים ק"ק עד שנתרבה בשמן המשחה כל שבעה

על דעתיה דרבי יוחנן למה מיתת בני אהרן אמורה בעניין ולא מתו אלא במילואים? א"ר חיה בר בא בני אהרן באחד בניסן

מתו ולמה הוא מזכיר מיתתן ביום הכיפורים ללמדך שכשם שיום הכיפורים מכפר על ישראל כך מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל. א"ר בא בר בינה למה סמך הכתוב מיתת מרים לפרשת פרה ללמדך שכשם שאפר פרה מכפרת על ישראל כך מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל. א"ר יודן בי ר' שלום למה סמך הכתוב מיתת אהרן לשיבור הלוחות ללמדך שמיתתן של צדיקים קשה לפני הקב"ה כשיבור לוחות. כתיב (דברים י) ובני ישראל נסעו מבארת בני יעקן מוסרה שם מת אהרן. וכי במוסרה מת אהרן והלא בהר ההר מת? הדא הוא דכתיב (במדבר לג) ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם, אלא מכיון שמת אהרן נסתלקו ענני הכבוד ובקשו הכנענים להתגרות בס הדא הוא דכתיב (במדבר כא) וישמע הכנעני מלך ערד יושב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל. מהו דרך האתרים? כי מת התייר הגדול שהיה תר להם את הדרך ^{זה אהרן} ובאו ונתגרו בהם ובקשו ישראל לחזור למצרים, ונסעו לאחוריהן שמונה מסעות, ורץ אחריו שבטו של לוי והרג ממנו שמונה משפחות אף הם הרגו ממנו ארבע לעמרמי ליצהרי לחברוני לעזיאל אימתי חזרו? בימי דוד הדא הוא דכתיב (תהלים עב) יפרח בימיו צדיק ורב שלום עד בלי ירח. אמרו מי גרם לנו לדמים הללו אמרו על שלא עשינו חסד עם אותו הצדיק וישבו וקשרו הספידו וגמלו לצדיק חסד, והעלה עליהן המקום כאלו מת שם ונקבר שם וגמלו לצדיק חסד

רבי יוסי בר חנינה אמר עשירית האיפה ומכנסיים מעכבין. מה טעמא? זה וזה עשייה א"ר חנינה (שמות יד) ועשית לאהרן ולבניו ככה כל האמור בפרשה מעכב ואתייא כיי דמר ר' שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן זה הדבר וזה הדבר אפילו קריית הפרשה מעכבת א"ר יוחנן כל המעכב לדורות מעכב כאן וכל שאין מעכב לדורות אינו מעכב כאן מה אית לך סמיכה ושירי דמים שאינן מעכבין לדורות מעכבין כאן א"ר חנינה ציץ ומצנפת של אהרן קודם לאבניטן של בניס יהודה

בר' אומר (שמות כט) וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו א"ר אידי הדא דאת אמר למצוה אבל לציווי (ויקרא ח) ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם במים, ואח"כ ויתן עליו את הכתנת, ואח"כ ויקרב משה את אהרן ואת בניו וילבישם כתנות.

א"ר לעזר בי ר' יוסי פשט הוא לן, שבחלוק לבן שימש משה בכהונה גדולה. א"ר תנחום בר יודן ותני לה: כל שבעת ימי המילואים היה משה משמש בכהונה גדולה ולא שרתה שכינה על ידיו וכיון שלבש אהרן בגדי כהונה גדולה ושימש שרתה שכינה על ידיו. מה טעמא? (ויקרא ט) כי היום ה' נראה אליכם

רבי יוסי בר חנינה בעי, ב7 ימי מילואים עשירית האיפה היאך קריבה, חצייה קריבה או שלימה קרבה? מן מה דכתיב (ויקרא ט) ויבא משה ואהרן אל אהל מועד, מלמד שלא בא עמו אלא ללמדו על מעשה הקטורת, הדא אמרה חציים קרבה. אין תימר שלימה קרבה, ניתני על מעשה קטרת ועל עשירית האיפה! גם זה לא עשה מקודם! א"ר תנחום בר יודן ולא בעבודת שבפנין אנן קיימין!! כבר לימדו עבודות שבחוץ!

מילואים מה היו קרבן יחיד או קרבן ציבור? מן מה דכתיב (ויקרא ח) ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל. הדא אמרה קרבן יחיד. טעון סמיכה והתני קרבן ציבור! א"ר אידי נתנדבו ציבור ומסרום להם.

מילואים מאיכן למדו, מן הקרבנות או ממעשה בראשית? אין תימר מן הקרבנות, הלילה הולך אחר היום. אין תימר ממעשה בראשית, היום הולך אחר הלילה. אין תימר מן הקרבנות לילה אחרון אין לו יום??? ליל שמיני כבר שייך ליום השמיני אין תימר ממעשה בראשית יום ראשון אין לו לילה שהרי הותחל בבוקר

תמן תנינן מנחות 11:7 אלו מושכין ואלו מניחין וטפחו של זה בצד טפחו של זה שנאמר (שמות כה) לפני תמיד.

מתני' דרבי מאיר מדרי' יוחנן, דאמר ריו"ח.. מודה ר"מ שאם פירקו את הישנה בשחרית וסידרו את החדשה בין הערבים אף זו היתה תמיד.

רבי יוסה אומר אף אילו נוטלין ואילו מניחין אף זו היתה תמיד. אמר ר"י משיבת אהרן ובניו למד רבי יוסי, כמה דתימר בשיבת אהרן ובניו צריך שימסור יום ללילה, ולילה ליום. הכא צריך שימסור יום ללילה, ולילה ליום. רבי חייה בר יוסה אמר מכיון שמסר יום ללילה דיין. בשעה שמתחלף מיום ללילה צריך שיהא הלחם על השלחן מה אמר ר' חייה בר יוסף בשיבת אהרן ובניו? מה אין תמן שכתוב בו תמיד את אמר מכיון שמסר יום ללילה דיין, כאן שאין כתוב בו תמיד לא כל שכן!

*****סוגיא עמומה במקצת*****

אשכחת אמר על דעתיה דר' יו"ח, היה שם שבע עמידות וששה פירוקין. העמידו sun קודם עלות, ופירקוהו בגמר עבודה, ונקראת "תמיד" על דעתיה דר' חייה בר יוסה היה שם ארבע עשרה עמידות והוסיפו "העמדה" לפני השקיעה, ופריקה אחר כך ושלש עשרה פירוקין

תני כל שבעת ימי המילואים היה משה מושח את המשכן ומעמידו ומפרקו וסודר עליו את העבודות, וביום השמיני קודם עלוה"ש העמידו ולא פירקו. ר' יוסה בי ר' יודה אמר: אף ביום השמיני העמידו ומשחו ופירקו. א"ר זעירא זאת אומרת שהקמת הלילה, פסולה לעבודת היום. אשכחת אמר על דעתיה דר' יוחנן כר' יוסי בר ר' יודה, היה שם ארבע עשרה עמידות ושלש עשרה פירוקין. העמידות: קודם עלות, קודם עבודת היום על דעתיה דרבי חייה בר יוסף כר' יוסי בי רבי יודה היה שם עשרים ואחת עמידות העמידות: קודם עלות, קודם עבודת היום, קודם השקיעה. וכן שאר ימי השבוע 3 זימני בכל יום. ועשרים פירוקין

מניין לפירוקין? א"ר זעירה (במדבר ז) ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן, ביום שכלו הקמותיו.

רשב"ל אמר (ויקרא ח) כאשר עשה ביום הזה צוה ה' וגו' ולא כבר תניתה? חדא בשם ר' יוחנן וחדא בשם רשב"ל.

בשמיני אית תניי תני נמשח, ואית תניי תני לא נמשח. אית תניי תני נתפרק, אית תניי תני לא נתפרק. א"ר חנין פשט הוא לן, מאן דאמר נמשח, נתפרק. ומ"ד לא נמשח, לא נתפרק. מ"ד נמשח ניחא דכתיב (במדבר ז) וימשחם, ומ"ד לא נמשח מה מקיים וימשחם? מעלה אני עליכם כאילו שהוא מחוסר משיחה ומשחתם אותו! מ"ד לא נתפרק ניחא דכתיב (שמות כט) שבעת ימים יכפרו=יפרקו את המזבח. מ"ד נתפרק מה מקיים שבעת ימים יכפרו על המזבח? משמע ז, לא ח! כפרה שהיא בדם. {כהדא דתני על זה ועל זה הכהן השורף פרה וכה"ג שפורש כל ז' היו מזין עליו מכל החטאות שהיו שם, כדי שיכנסו המים תחת הדם דברי ר' יהודה. ר' יוסי אומר תחת הדם ותחת שמן המשחה}

פירש בן בתירה להכי מפרישין אותו כל 7 שמא יבא על אשתו נידה וידחה כל שבעה. וישראל חשודין על הנידות?! כיי דתנינן תמן היה משמש עם הטהורה אמרה לו נטמאתי פירש מיד חייב שיציאתו הנייה לו כביאתו. אשכחת אמר מאן דא"ר יוחנן צריכה לבן בתירה, מ"ד בן בתירה צריכה לר' יוחנן. אילו א"ר יוחנן ולא אמרה בן בתירה, הוינן אמרין ישמש מטתו וישן לו בלשכת פלהדרין, הוי צורכה להיא דאמר בן בתירה. אילו אמר בן בתירה ולא א"ר יוחנן הוינן אמרין יפרוש ממטתו וישן לו בתוך ביתו. הוי צורכה להיא דא"ר יוחנן וצורכה להיא דאמר בן בתירה.

תני כל הלשכות שהיו במקדש היו פטורות מן המזוזה חוץ מלשכת פלהדרין שהיא דירה לכהן גדול שבעת ימים בשנה. א"ר יהודה אף היא גזירה גזרו עליה שלא להניח

(שמות יא) בשעריך אית תניי תני פרט לשערי הר הבית והעזרות אית תניי תני לרבות. מ"ד פרט, ר' יהודה, מ"ד לרבות, רבנן. יאות א"ר יהודה, מה טעמא דרבנן? "בשעריך" וכי בית דירה הן? !שערי-העזרה התיב ר' יוסי בי ר' בון והתני בשעריך לרבות שערי המדינה וכי בית דירה הן? !לא שבהן הן נכנסין לבית דירה, והכא שבהן היו נכנסין לבית דירה

חולדת המולים mule-drivers entrance for loads חייבת במזוזה. חלון שהוא ארבע על ארבע שעבדים יושבים שם ומניפין לרבוניהם חייבין במזוזה. לולים אלו על גב אלו חייבין במזוזה. הן דו דרס אסקופתה ארעייתא. דווקא אים הוא דורס על האסקופה שמונח על הארץ ר' יוסה הוה מצטער דלא חמא לולא דר' איליי דהוה עביד מן דעתון דכל רבנן :

ללישכת פלהדרין: אבא שאול היה קורא אותה לשכת בולוויטין בראשונה היו קורין אותה לשכת בולוויטין senators cell ועכשיו הן קוראין אותה לשכת פלהדרין market commissioners פראידרין שמתחלפין בכל שנה

מילא עבדה, בכשוף בנהו?!!! בראשון שהיו משמשין הוא ובנו ובן בנו, שימשו בו שמונה עשר כהנים. אבל בשני על ידי שהיו נוטלין בדמים וי"א שהיו הורגין זה את זה בכשפים שימשו בו שמונים כהנים וי"א שמונים ואחד וי"א שמונים ושנים וי"א שמונים ושלוש וי"א שמונים וארבע וי"א שמונים וחמש ומהן שימשו שמעון הצדיק ארבעים שנה

א"ר אחא כתיב (משלי י) יראת ה' תוסיף ימים אילו כהנים ששימשו בבית הראשון. ושנות רשעים תקצורנה אילו ששימשו בבנין השני. מעשה באחד ששילח בידו בנו שתי מידות של כסף מליאות כסף ומחוקיהן כסף ובא אחד ושילח ביד בנו שתי מידות של זהב מליאות זהב ומחוקיהן זהב אמרו: כפה הסיח חמור קטן את המנורה!

מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדים כו"ם ומגלים עריות ושופכי דמים. וכן בשני. ר' יוחנן בר תורתא אמר מצאנו שלא חרבה שילה אלא שהיו מבזים את המועדות ומחללין את הקדשים. מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי כו"ם ומגלי עריות ושופכין דמים. אבל בשני מכירין אנו אותם שהיו יגיעין בתורה וזהירין במצות ובמעשרות וכל ווסת טובה היתה בהן אלא שהיו אוהבין את הממון ושונאין אלו לאלו שנאת חנם וקשה היא שנאת חנם שהיא שקולה כנגד ע"א וגילוי עריות ושפיכות דמים

דלמא מעשה שהיה ר' זעירה ור' יעקב בר אחא ור' אבונה הוון יתבין אמרין ביותר שבראשון נבנה, ובשני לא נבנה. אמר רבי זעירא דראשונים עשו תשובה והשניים לא עשו תשובה. אמר רבי אלעזר הראשונים נתגלו עוונם ונתגלה קיצם. השניים נתגלה עוונם ולא נתגלה קיצם. שאלו את ר' אליעזר דורות האחרונים כשרים מן הראשונים? אמר להן עידיכם הבחירה יוכיח אבותינו העבירו את התקרה (ישעיהו כב) ויגל את מסך יהודה אבל אנו פעפענו את הכתלים (תהלים קלז) האומרים ערו ערו עד היסוד בה. אמרו כל דור שאינו נבנה בימיו מעלין עליו כאילו הוא החרבו.

מתקינן לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול. מה מייחדין ליה עימיה? א"ר חגיי משם דאין מייחדין ליה עימיה דו קטל ליה. אותו אחד מושחין, ואין מושחין שנים. אמר ר' יוחנן מפני איבה עבר זה ושימש זה, הראשון- כל קדושת כהונה עליו. השני- אינו כשר לא לכה"ג ולא לכהן הדיוט. א"ר יוחנן עבר ועבד עבודתו כשירה. עבודתו משל מי? נישמענה מן הדא מעשה בבן אילם מציפורין שאירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים, ונכנס בן אילם ושימש תחתיו בכהונה גדולה. וכשיצא אמר למלך אדוני המלך! פר ושעיר של יום הכפורים משלי הן קריבין או משל כהן גדול? וידע המלך מה הוא שואלו, אמר לו בן אילם אילו לא דיך אלא

ששימשתה שעה אחת לפני מי שאמר והיה העולם. וידע בן אילם שהוסע מכהונה גדולה

מעשה בשמעון בן קמחית שיצא לדבר עם המלך ערב יום הכפורים ונתזה צינורה של רוק מפיו על בגדיו וטימתו ונכנס יהודה אחיו ושימש תחתיו בכהונה גדולה וראת אימן שני בניה כהנים גדולים ביום אחד

שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שימשו בכהונה גדולה שלחו חכמים ואמרו לה מה מעשים טובים יש בידך? אמרה להן יבא עלי אם ראו קורות ביתי שערות ראשי ואימרת ^{the hem} חלוקי מימי! אמרון כל קימחיא קמח, וקמחא דקמחית, סולת! וקרונ עלה (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה

יכול יהא משוח מלחמה מביא עשירית האיפה? ת"ל (ויקרא ו) תחתיו מבניו. את שבנו עובד תחתיו מביא עשירית האיפה, יצא משוח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו. ומנין למשוח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו? ת"ל (שמות כט) שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו וגו' את שהוא בא אל אהל מועד לשרת בקדש, בנו עובד תחתיו, יצא משוח מלחמה שאינו בא אל אהל מועד לשרת בקדש.

ומנין שהוא משיח מלחמה מתמנה להיות כהן גדול? שני (דברי הימים א ט) ופינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם לפנים, ה' עמו. ר' יוסי כד הוה בעי מקנטרה לצער לר' לעזר בי ר' יוסי הוה א"ל "לפנים עמו" "לפנים עמו" לשעבר... למדת.... בימי זימרי מיחה, בימי פילגש בגבעה לא מיחה.

מנין שהוא משיח מלחמה נשאל בשמונה? ר' חיה בשם רבי יוחנן (שמות כט) ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו מה ת"ל אחריו. אלא לגדולה של אחריו = מ"מ. ומניין שהוא עובד בשמנה? ר' ירמיה בשם ר' יוחנן ובגדי הקדש אשר לאהרן מה

ת"ל אחריו לקדושה של אחריו=מ"מ. א"ל ר' יונה לר' ירמיה עמד
הייתי! לא אמר "עובד" אלא "נשאל", ובמה נשאל?

אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרא מן דרומא ותנא,
וחכמים אומרים: אינו עובד לא בשמונה של כהן גדול ולא
בארבעה של כהן הדיוט. אמר ר' בא בדין היה שיהא עובד
בארבעה, ולמה אינו עובד? שלא יהו אומרים ראינו כהן גדול
פעמים עובד בארבעה, פעמים בשמונה כשהוא "נשאל" א"ר יונה
ולא מבפנים הוא עובד, ולא מבחוץ נשאל, וטועין מבפנים
לבחוץ?! וכי רבי טרפון אביהן של כל ישראל, לא טעה בין
תקיעת הקהל לתקיעת קרבן?! דתני (במדבר י) ובני אהרן
הכהנים יתקעו בחצוצרות, תמימים ולא בעלי מומין. דברי ר'
עקיבה. אמר לו רבי טרפון: אקפח את בניי אם לא ראיתי
אחי אמי חיגר באחת מרגליו עומד בעזרה וחצוצרתו בידו
ותוקע. אמר לו ר' עקיבה: רבי! שמא לא ראיתה אלא בשעת
הקהל, ואני אומר בשעת קרבן. אמר לו רבי טרפון: אקפח
את בניי שלא הטיתה ימין ושמאל אני הוא שראיתי את
המעשה ושכחתי ולא היה לי לפרש, ואתה דורש ומסכים
לשמועה, הא כל הפורש ממך כפורש מחייו! אלי ר"ט טעה בין פנים לחוץ

(ויקרא טז) וכפר הכהן אשר ימשח אתו מה ת"ל? לפי שכל
הפרשה אמורה באהרן, אין לי אלא אהרן עצמו, ומניין
לרבות כהן אחר? ת"ל אשר ימשח אתו. משוח בשמן המשחה
ומרובה בבגדים מניין? ת"ל (שם) ואשר ימלא את ידו. ומניין
לרבות כהן אחר המתמנה? ת"ל וכפר הכהן. במה הוא
מתמנה? רבנין דקיסרין בשם ר' חייה בר יוסף: בפה. א"ר
זעירה הדא אמרה שממנין זקנים בפה. א"ר חייה בר אדא
מתניתא אמרה כן: עדיות 6: 5 חזור בד' בארבעה דברים שהיית
אומר ונעשך??? משמע בפה אב בית דין על ישראל

מניין כשם שמתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול
כך מקדשין לו אשה אחרת על תנאי שמא יארע דבר באשתו?
שנאמר (שם) וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו דברי ר'

יהודה. אמר לו ר' יוסה אם כן אין לדבר סוף! מהו אין לדבר סוף שמא תמות אשה זו ותמות אשה אחרת. א"ר מנא עד דאת מקשי לה על דרבי יהודה, קשייתה על דרבנן, שמא יארע קרי לכהן זה, ויארע קרי לכהן אחר! קרי מצוי, מיתה אינה מצויה. גזרו על דבר שהוא מצוי ולא גזרו על דבר שאינו מצוי. והא אשכחנן דר' יהודה אמר מיתה מצויה, הדא ההוא דתנינן תמן רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו, תמן תנינן המביא גט והניחו זקן או חולה נותנו לה בחזקת שהוא קיים. תמן את אמר אין מיתה מצויה וכא את אמר מיתה מצויה! תמן ביחיד וכאן בציבור, חומר הוא בציבור. חייש ר' יודא טפי והא אשכחנן דר' יהודה מחמיר ביחיד, דתני א"ר יהודה לא היה שופר של קינים בירושלם מפני התערובות שמא תמות אחד מהן ונמצא דמי חטאות מיתות מעורבות בקרבן!

ויקדש מאתמול? וכפר בעדו ובעד ביתו, ולא בעד שני בתים. רבי גמליאל בר' איניוני בעא קומי רבי מנא לא נמצא כקונה קיניין בשבת!! א"ל משום שבות שהתירו במקדש. אמר רבי מנא הדא אמרה אילין דכנסין ארמלן, צריך לכונסן מבעוד יום שלא יהא כקונה קיניין בשבת:

הלכה ב משנה כל שבעת הימים, הוא זורק את הדם ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות ומקריב את הראש ואת הרגלים.

ושאר כל הימים, אם רצה להקריב מקריב. שכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש:

גמרא ואינו טמא משום הזייתו?! מי-חטאת מטמאין את הטהור! א"ר יוסה בי רבי בון משהיה מקריב קרבנותיו, היו מזין עליו:

שכהן גדול מקריב בראש ונוטל חלק בראש: היך עבדה? עור זה שלי. חלה אחת משתי הלחם. שש חלות מלחם הפנים.

הכאָעור שה שלי הוא נסב כולה, וכא הוא נסיב פלגא! א"ר זעירה
כאן לקרבן יחיד וכאן לקרבן ציבור.

תני ר' אומר, אומר אני שלא יטול אלא מחצה. אית תניי תני
ר' אומר אומר אני שיטול מחצה. היך עבדה. היה שם עור
אחד רבנן אמרי נוטל את כולו. ר' אומר אומר אני שלא יטול
אלא מחצה. היו שם ארבעה חמשה עורות רבנן אמרי נוטל
אחד. רבי אומר אומר אני נוטל מחצה= $2.5\text{א}2.5$ מה טעמא דרבי?
(ויקרא ב) והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו. וכי אין אנו
יודעין שאהרן בכלל בניו, ומה ת"ל לאהרן ולבניו? אלא אמר
אהרן יסב פלגא, ובניו יסבין פלגא. כהדא בולי ואסטרגי
senators and city council הוה לון קריבו were to bring a gift for the king אתא עובדא
קומי ר' ואמר אין בולי בכלל אסטרגי?! וליידא מילה אמר
בולי ואסטרגי, אלא אמר אילין יתנון פלגא, ואילין יתנון
פלגא! א"ר יוסה בי רבי בון ר' כדעתיה דר' אמר (ויקרא כד)
והיתה לאהרן ולבניו לאהרן מחצה ולבניו מחצה.

מתיב ר' בא בר ממל והא מתניי פליגא: האומר הרי עלי מאה
עשרונות להביאן בשני כלים. מביא חמשים בכלי א' וחמשים
בכלי א' ואם הביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד
יצא. אילו מי שאמר הרי עלי מאה עשרונות סתם ולא אמר
בכמה כלים הוא מביאן, וליידא מילה אמר להביאן בשני
כלים? יביא חמשים בכלי אחד וחמשים בכלי אחד. ותני עלה
אם הביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד יצא! למה יצא,
נימא ש"קבען" בשני כלים! אמר רבי יוסי בי רבי בון מכיון שעד ששים
יכולין ליבלל, כמי שקבע לו ששים משעה ראשונה! ואין כאן "ייתור
לשון" לא צורכא דלא, אמר הרי עלי ששים עשרונות להביאן
בשני כלים, מביא שלשים בכלי א' ושלשים בכלי א', ואם
הביא ארבעים בכלי א' ועשרים בכלי א' יצא?! אשכח תני
כן שיצא

ר' חנניה חברין דרבנין בעי למידין מידת הדין לעניין "דינא" (עובדא
דרבי) מעשרון? אשכח תני והוא למד מה"ד ממדת עשרון!

א"ר אבון בלבד שלא יביאם בגי' כלים ר' בא בר ממל אמר
אפילו בכמה כלים

ר' יוסי בי רבי בון בשם ר"י בן לוי בכל יום כהן גדול מתלבש
בכליו ובא ומקריב תמיד של שחר אם יש שם נדרים ונדבות
הוא מקריבן והולך בתוך ביתו ובא ומקריב תמיד של בין
הערבים ובא ולן בלשכת פלהדין ר' עוקבה בשם ר"י בן לוי לא
היה עושה כן אלא בשבתות ובימים טובים. אית תני תני
הציץ מרצה על מצחו אית תני תני אפי' בזוית מ"ד הציץ
מרצה על מצחו והיה על מצחו תמיד ומ"ד אפי' בזוית מן
הדא דיום הכיפורים. מ"ד הציץ מרצה על מצחו מסייע לר'
יוסי בי ר' בון. מ"ד אפי' בזוית מסייע לר' עוקבה:

הלכה ג משנה מסרו לו זקנים מזקני ב"ד, קורין לפניו כסדר
היום ואומרים לו: אישי כהן גדול קרא אתה בפיך! שמא
שכחת או שמא לא למדת. ערב יה"כ שחרית מעמידין אותו
בשער המזרח, ומעבירין לפניו פרים ואילים וכבשים, כדי
שיהא מכיר ורגיל בעבודה:

גמרא שמא שכחת או שמא לא למדת?! לא כן תני (ויקרא
כא) והכהן הגדול מאחיו שתהא גדולתו מאחיו (שם) אשר
יוצק על ראשו שמן המשחה רבי אומר בנוי בכח בעושר
בחכמה ובמראה. א"ר יוסי בי ר' בון כאן בראשון וכאן
בשני:

מעמידין אותו בשערי מזרח: איכן היו מעמידין אותו
מבפנים או מבחוץ? אין תימר מבפנים, כיי דתנינן תמן חמש
טבילות היה שם באותו היום אחת שלא היה אדם נכנס
לעזרה לעבודה אפי' טהור עד שיהא טובל, וארבעה מחמת
יה"כ. אין תימר מבחוץ, כולהן מחמת יום הכפורים: לא הורגל בזה

הטבילה קודם ליו"כ???

מעבירין לפניו פרים ואלים וכבשים: למה לא אמר שעיר?
א"ר בא קרטיגנא בלא כך אינו זקוק להערות כיון שמערה פר ושעיר,
חשובין כאחד אשכח תני ושעיר:

הלכה ד משנה כל שבעת ימים לא היו מונעין ממנו מאכל
ומשתה. ערב יום הכיפורים עם חשיכה, לא היו מניחין אותו
לוכל הרבה, שהמאכל מביא את השינה:

גמרא תני לא היו מניחין אותו לוכל לא חלב ולא בצים ולא
גבינה ולא בשר שמן ולא יין ישן ולא קונדיטון ולא גריסין של
פול ולא עדשים. שמואל אמר ולא אתרוג ולא כל דבר שהוא
מרגיל לזיבה. אע"פ כן היו קורין עליו את הפסוק הזה
(תהלים קכז) אם ה' לא יבנה בית וגו' ולא מן הניסים שהיו
נעשין בבית המקדש הן?! א"ר אבין על שם לא תנסון אין סומכין
עה"ן

א"ר יוסי בי רבי בון: כאן בראשון וכאן בשני: בשני אין סומכין...

הלכה ה משנה מסרוהו זקני ב"ד לזקני כהונה, הוליוהו
לעליית בית אבטינס. השביעוהו ונפטרו והלכו להם. אמרו לו
אישי כהן גדול! אנו שלוחי ב"ד, ואת שלוחינו ושלוחי ב"ד,
משביעין אנו עליך במי ששיכן את שמו בבית הזה, שלא
תשנה דבר מכל מה שאמרנו לך. והוא פורש ובוכה והן פורשין
ובוכין:

גמרא על גבי שער המים היתה, וסמוך ללישכתו היתה.

הוא פורש ובוכה שנחשד. והן פורשין ובוכין שצרכו לכך.
ולמה משביעין אותו? מפני הבייתוסין שהיו אומרים יקטיר
מבחוץ ויכניס מבפנים. מעשה באחד שהקטיר מבחוץ והכניס
מבפנים, וכשיצא אמר לאביו אף ע"פ שהייתם דורשין כל
ימיכם לא עשיתם עד שעמד אותו האיש ועשה... התגאה... אמר לו
אע"פ שהיינו דורשין כל ימינו אבל כרצון חכמים היינו עושין
תמיה אני אם יאריך אותו האיש ימים בעולם. אמרו לא באו

ימים קלין עד שמת. וי"א יצא חוטמו מזנק תולעים. וכמין
פרסת עגל עלת בתוך מצחו. שהכחו מלאך (רגליהם ככף רגל עגל)

אית דבעי מימר היא דפרה היא דסוכה היא דיום הכפורים.
ר' סימון לא אמר כן אלא אי דפרה ודסוכה חד, ודכפורים
חד. או דפרה ודכפורים חד, ודסוכה חד. מ"ד לא באו ימים
קלים עד שמת, תלתיהון עבד. מ"ד יצא חוטמו מזנק תולעים
וכמין פרסת עגל יצאת מתוך מצחו- כמ"ד אי דפרה ודסוכה
חד, ודכפורים חד. או דפרה ודכפורים חד, ודסוכה חד. שהרי מת
מהאתרוגים מיד. ומת "מיד" כשיצא מק"ק. ע"כ תרי נינהו

צווחה עליהן העזרה צאו מיכן בני עלי טימאתם בית אלהינו!
בו ביום נפגמה קרן המזבח ונתנו עליו גוש של מלח שלא יהא
נראה כפגום. שכל מזבח שאין לו קרן וסובב ויסוד פסול הוא
בעון קומי ר' אבהו והא כתיב (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה
באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו. אפי' אותן שכתב
בהן (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם לא יהיו באהל מועד
אמר לו בשעה שהוא נכנס כדרכו!

כתיב (ויקרא טז) והביא מבית לפרכת ונתן את הקטרת על
האש לפני ה' שלא יתקן מבחוץ ויכניס מבפנים שהרי
הצדוקין אומרים יתקן מבחוץ ויכניס אם לפני בשר ודם
עושין כן קל וחומר לפני המקום, ואומר (שם) כי בענן אראה
על הכפרת. אמרו להן חכמים והלא כבר נאמר (שם) ונתן אל
הקטרת על האש לפני ה' אינו נותן אלא מבפנים! אם כן למה
נאמר כי בענן אראה על הכפרת? מלמד שהוא נותן בה מעלה
עשן. ומניין שהוא נותן בה מעלה עשן? ת"ל (שם) וכסה ענן
הקטרת את הכפרת אשר על הארון ולא ימות הא אס לא נתן
בה מעלה עשן או שחיסר אחת מסממניה חייב מיתה. ולא
ימות- הרי זה עונש. כי בענן אראה על הכפרת- הרי זה
אזהרה. אר"א בי ר"ש יכול עונש ואזהרה נאמרו קודם
למיתת בני אהרן? ת"ל (שם) אחרי מות שני בני אהרן. אי
אחרי מות שני בני אהרן יכול שניהן נאמרו אחר מיתת שני

בני אהרן? ת"ל כי בענן אראה על הכפרת. הא כיצד? אזהרה
נאמרה קודם מיתת שני בני אהרן, ועונש נאמר לאחר מיתת
שני בני אהרן. א"ר זעירא כי בענן נראתי אין כתיב כאן, אלא
אראה מיכן שאין הקב"ה עונש אא"כ הזהיר: ועל כן מתו נדב שעברו על
אזהרת ד' שלא ליכנס בלי מעלה עשן (בבבלי 53א מוכח אחרת)

הלכה ו משנה אם היה חכם דורש, ואם לאו תלמידי חכמים
דורשין לפניו. אם רגיל לקרות קורא, ואם לאו קורין לפניו.
ובמה קורין לפניו? באיוב ובעזרא ובדברי הימים. זכריה בן
קבוטל אומר: פעמים הרבה קריתי לפניו בדניאל:

גמרא תני במשלי ובתילים מפני שטעמן מפיג את השינה.
כהנא שאל לרב מה ניתני קבוטר? קבוטל? והוה קאים
מצלי, היה מתפלל וחוי ליה באצבעתיה צפר עשה באצבעו עיגול קבוטר:

הלכה ז משנה ביקש להתנמנם, פרחי כהונה מכין לפניו
באצבע צרדה ואומרים לו אישי כהן גדול עמוד והפג אחת על
הרצפה! ומעסיקין אותו עד שמגיע זמן השחיטה:

גמרא רב חונא אמר באצבע צרדה בפה. whistle. ור' יוחנן אמר
באצבע צרדה ביד. מתני' פליגא על ר' יוחנן: בפה לא בנבל
ולא בכינור! פתר לה, "נעימה" הנאמרת באצבע צרדה,
אומרה בפה, לא בנבל ולא בכנור: אבל היכא דתנן "הכאה" היא ביד

הלכה ח משנה בכל יום תורמין את המזבח מקרות הגבר או
בסמוך לו לפניו או מלאחריו. וביום הכיפורים מחצות.
וברגלים מאשמורת הראשונה.

לא היתה קרות הגבר מגעת עד שהיתה עזרה מליאה
מישראל:

גמרא א"ר מנא לא מסתברא דאי לא, =לא מסתברא אלא כ... יום
הכפורים מאשמורת הראשונה, וברגלים מחצות. שלא יבואו
לידי צמאון

{ א"ר יוחנן תרומת הדשן תחילת עבודה של מחר היא, וצריך לקדש ידיו ורגליו מן הכיור המשוקע במים }

מסכת יומא פרק ב

הלכה א משנה בראשונה כל מי שהוא רוצה לתרום את המזבח תורם. בזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש, וכל הקודם את חבירו לתוך ארבע אמות זכה. ואם היו שנים שוים, הממונה אומר להן הצביעו! ומה הן מוציאים? אחת או שתיים. ואין מוציאים אגודל במקדש.

מעשה שהיו שנים שוין ורצין ועולין בכבש ודחף אחד מהן את חבירו ונשברה רגלו. וכשראו בית דין שהן באין לידי סכנה, התקינו שלא יהו תורמין את המזבח אלא בפייס.

ארבע פייסות היו שם וזה הפייס הראשון:

גמרא רבי מנא בעי ולמה לא קבעו פייס לתרומת הדשן? איתא חמי שחיטה כשירה בזר ואת אמר יש לה פייס! תרומת הדשן אסורה בזר ואת אמר אין לה פייס! חזר רבי מנא ואמר שחיטה אינה כשירה אלא ביום, אבל תרומת הדשן כשירה כל הלילה, אם אומר את יפייס, אף הוא אינו משכים על הספק. מאי חמית מימר כן (ויקרא ו) כל הלילה והרים מיכן לתרומת הדשן שהיא כשירה כל הלילה:

זר שתורם, רבי יוחנן אמר חייב, רשב"ל אמר פטור. מה טעם דרשב"ל? (במדבר יח) עבודת מתנה יצא זה שהוא בהרמה. מ"ט דר' יוחנן? לכל דבר המזבח.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב ארבע עבודות שהכהן מתחייב עליהן מבחוץ ^{כרת} זר מתחייב עליהן מבפנים. ואי זו זו הקטרה וזריקה וניסוך המים והיין. ואתיא כרשב"ל. לוי אמר אפילו

לתרומת הדשן ואתיא כרבי יוחנן. חתה גחלים תפלוגתא דרבי יוחנן ודרשב"ל. הוציא שאר הדשן תפלוגתא דר' יוחנן ודרשב"ל. אתיא כמ"ד אחרים פחותים מהן ברם כמ"ד אחרים לרבות בעלי מומין הוא זר הוא בעל מום. הכל מודין בזר שסידר מערכה של עצים שהוא חייב. אמר ר' זעירא ובלבד שני גזירי עצים שהכתוב מזהיר עליהן לעבודת כהונה (ויקרא א) ונתנו בני אהרן הכהן אשר על המזבח, וערכו עצים על האש. תני א"ר יהודה מנין להצתת האליתא שלא תהא אלא בכהן כשר ובכלי שרת? בגדי כהונה ת"ל ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח. אמר ר"ש וכי עלת על לב שהזר קרב על גבי המזבח?! אם כן למה נאמר ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח? לימד על הצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבח. התיבון והא כתיב (ויקרא ו) והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה מיכן להצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבח דברי ר' יהודה.

מחלפה שיטתיה דר"י תמן הוא צריכה כהן כשר וכא הוא אינה צריכה כהן כשר! א"ר תנחום בר יודן מה את שמע מינה, נאמר בראש המזבח וזר! שפיר איצטריך ר"י ב' קראי (ולא מחלפה)

תרם והפריחתו הרוח, תפלוגתא דר' יוחנן ודר' חנינה דא"ר חנינה קומץ שנתנו על גבי האישים והפריחתו הרוח בפריחה האחרונה נתכפרו הבעלים, ויצאו השיריים ידי מעילה. ר"י אמר משיאחוז האור ברובו. מה ברובו, ברובו של קומץ? או ברוב כל פרידה ופרידה איתאמרת? אתא ר' חזקיה ר' יונה ר' בא ר' חיה בשם ר' יוחנן ברוב כל פרידה ופרידה איתאמרת

תרם חצייה, תפלוגתא דר' יוחנן ודר"י בן לוי דא"ר יוחנן קומץ שקדש בכלי והקטירו אפי' שומשמין, יצא. ר' יהושע בן לוי אמר מתני' לא אמרה כן אלא הקטיר בקומצו פעמים כשירה. ר' חמא בר עוקבה בשם ר' יהושע בן לוי אין קמיצה פחות משני זתים ואין הקטרה פחותה מכזית. ר' יצחק בי

רבי אלעזר שאל, מעתה כהן שאין ידו מחזקת כשני זיתים פסול מן העבודה?!

תרם בשמאל, תפלוגתא דר' יוחנן ור' יהודה בי רבי. דא"ר יוחנן קומץ שקדש בכלי, והקטירו בין ביד בין בכלי, בין בימין בין בשמאל. יהודה בי רבי אומר או כחטאת ביד, או כאשם בכלי, ובלבד בימין. פליגי אי "הקטרת" קומץ כשירה בשמאל, ה"ן פליגי ב"הרמת קומץ" התיבון, והא תני^{זבחים 2: 3} קיבל בימינו ונתן בשמאלו, יחזיר לימינו. אם בשמאל הוא מחזיר למזבח לא כל שכן לבזך א"ר לא אם שנייא אדם ר' לעזר בר ר"ש שנייה דתני רבי אלעזר בי ר"ש אומר אינה צריכה קידוש בזך אתיא דר' לעזר בי ר"ש בשיטת ר"ש אביו דתנינן תמן^{מנחות 3: 4} שלא בכלי שרת פסול, ור"ש מכשיר

מאי כדון? רבנן דאית לון כלי שרת, צריכה לון לימין. ר"ש דלית ליה כלי שרת, לא צריכה ליה לימין. רצה, נותן הקומץ א"ר מנא ותמיה אנא היך רבנן מדמין תרומת הדשן להקטרה, ולא דמיה אלא לקמיצה, שזו בהרמה וזו בהרמה.

(ויקרא ו) והרים ואין והרים אלא בששייר. (ויקרא ו) אשר תאכל אין אכילה אלא בכזית. היה בכולו כזית, ליטול מקצתו אין את יכול שאין בו כזית, ליטול את כולו אין את יכול שאין כאן שיור.

והרים אשר תאכל האש, יכול עצים? ת"ל (שם) עולה. אי עולה יכול איברי עולה? ת"ל (שם) אשר תאכל האש, הא כיצד? חותה מן המאוכלות הפנימיות ויורד.

מצוה להקדים אש לעצים. שנא' (ויקרא א) וערכו עצים על האש. קידם עצים לאש. סידר עד שלא תרם. משחיל ותורם, מפרק ותורם.

ר' יעקב בר אחא אמר חילפיי שאל: קומץ שנתנו על גבי מערכת לילה מה הן? ר' ירמיה אמר חילפיי שאל: אימרין

שנתנן על גבי מערכת לילה מה הן? ולא מתניי היא אין לך קודם לתמיד של שחר אלא קטורת בלבד! ואיך יקטיר קומץ על מערכת לילה! מתניי למצוה מה צריכה ליה לעיכוב.

ציץ מהו שירצה על טומאת ידיים? ידיים מהו שיפסלו משם יוצא? ולא מתניי היא קידש ידיו ורגליו וניטמו מטבילן והן טהורות. יצא לא נפסלו משם יוצא. ואתיא כמאן דאמר אין הלינה פוסלת בידיים, מה צריכה ליה. ברם הכא כמאן דאמר לינה פוסלת בידיים.

ידיים מהו שיפסלו משום מחוסר זמן? ולא מתניי היא קידש ידיו ורגליו היום, לעבודה של מחר.

אמר ר"ח בר יוסף מכיון שמסר יום ללילה, דיו. אי"צ לשקע הכיור רק כשמתחלף מיום ללילה. אמר רבי יוחנן תרומת הדשן תחילת עבודה של מחר היא, וצריך לקדש ידיו ורגליו מן הכיור המשוקע במים. חבריא בשם רבי יוחנן משהוא מגביהו הוא משקיעו משקעו לפני השקיעה, ומעלהו לתרה"ד, ושוב משקעו, ומעלהו אחר עלוה"ש (ס"ל גם "עלות" פוסל)

סוגיא בלתי ברור ונלקה בחלופ (כנראה רוצה לתלות פלוגתא רבי וראב"ש בר"ח וריו"ח, וכל אחד מדחה דבעלמא כו"ע כדידיה ס"ל)

???מתניי פליגא על רבי חייה בר יוסף: קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדשן בלילה. בלילה, צריך לקדשן ביום דברי רבי. אלמא "שקיעה" אינו פוסל! רבי לעזר בי ר"ש אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו, שאין הלינה פוסלת בידיים.

רבי חייה בר יוסף פתרי מתניי: קידש ידיו ורגליו ביום, אינו צריך לקדשן בלילה- בשירי עבודות, אבל בתחילת עבודות צריך לקדשן ביום דברי רבי. רבי אלעזר ברי שמעון אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו, שאין הלינה פוסלת בידיים בשירי עבודות, אבל בתחילת עבודות צריך

רבי יוחנן פתר מתנ"י: קידש ידיו ורגליו ביום, אינו צריך לקדשן בלילה - בשירי עבודות. כשהתחיל עבודה מבעו"י ולא גמרו בלילה צריך לקדשן ביום, עבודה חדשה דברי רבי. רבי לעזר בי ר"ש אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו, שאין הלינה פוסלת בידים בין בתחילת עבודות בין בשירי עבודות.???

חילפיי אמר: כשם שאין הלינה פוסלת בידים, כך אין הלינה פוסלת בכיור. מתנ"י פליגא על רבי חילפיי: קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדש בלילה, בלילה צריך לקדש ביום דברי רבי. רבי לעזר בי ר"ש אומר אפילו עוסק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו שאין הלינה פוסלת בידים. הא בכיור פוסלת!

תלמידיו דרבי יוחנן בשם חילפיי הכיני: קידש ידיו ורגליו כו' שאין הלינה פוסלת בידים, הא בכיור פוסלת. ובלבד מיום ללילה צריך שיהא הכיור משוקע רק בשעת "השקיעה"....

מה בין בתוך ארבע אמות לכבש? בתוך ארבע אמות למזבח? מן מה דתנינן מעשה שהיו שנים שוין רצין ועולין בכבש הדא אמרה בתוך ארבע אמות למזבח. אמר רבי יוסי בי רבי בון בפירוש תני לה רבי חייה כל הקודם את חבירו לתוך ארבע אמות למזבח זכה

מהו הצביעו? הוציאו אצבע! הוציאו אחת מונין לו, שתיים מונין לו, שלש אין מונין לו. מהו אין מונין כל עיקר? אין מונין לו את היתירה? ארבע, הממונה מכה אותו בפקיע, ובטל הפייס:

אין מוציאין אגודל במקדש מפני הרמאין: אין אומר ממי במקדש, אין מכריזין ממי מתחיל הפייס אלא הממונה היה מגביה מצנפתו של אחד מהן, והן יודעין שממנו היה הפייס מתחיל.

וחש לומר שמא לאוהבו או לקרובו? כמין קובלייס like a spiral
היו עושין. וקשה לכוין

כיצד היה הפייס מהלך לימין? לשמאל? א"ר בון בר חייה מן
מה דתני מי שזכה בקטורת אמר לזה שעל ימינו אוף את
למחתה, הדא אמרה לימין הפייס מהלך. תלמידוי דר' יונה
בשם ר' חילפיי הכיני: הכין הוא: לשמאל הפייס מהלך, הזוכה
זכה לימין, מוטב שיזכה למי שעבר עליו הפייס שני פעמים
מזה שלא עבר עליו הפייס אלא פעם אחת בלבד.

מעשה באחד שקדם את חבירו בתוך ארבע אמות של מזבח
נטל חבירו את הסכין ותקעה בלבו עמד לו ר' צדוק על מעלת
האולם אמר להן שמעוני אחי בית ישראל כתיב (דברים טז)
כי ימצא חלל וגוי ויצאו זקיניך ושופטיך אנו מאיכן לנו למוד
מן ההיכל מן העזרות שרון כל עמא בכין עד דאינון עסיקין
בבכיה נכנס אביו של אותו התינוק אמר להן אני כפרתכם
אדיין התינוק מפרפר ולא ניטמאת הסכין מלמד שהיתה
טומאה קשה להן משפיכות דמים לגנאי. א"ר יוחנן כדי
לעשות פומפי לדבר

תמן תנינן תמיד 9:3 הניח הכוז על מעלה שנייה ויצא. ונטל את
הכוז ממעלה שנייה ויצא. א"ר יוחנן ולמה היה נכנס לקטרת
שני פעמים? אלא כדי לעשות פומפי לדבר רשב"ל אמר דבר
תורה הוא (שמות ל) בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות
יקטירנה שיחלק ההטבה לשני חלקים מה עבד לה ר' יוחנן? עובר להטיב,
ומקטיר:

הלכה ב משנה הפייס השני: מי שוחט. מי זורק. מי מדשן
את המזבח הפנימי. מי מדשן את המנורה. מי מעלה איברים
לכבש הראש והרגל. ושתי הידים. העוקץ והרגל. החזה
והגרה. ושתי הדפנות. והקרביים. והסולת. והחביתים. והיין.
וי"ג כהנים זוכין בו

אמר בן עזאי לפני ר' עקיבה משם ר' יהושע כדרך הילוכו היה קרב:

גמרא מניין לדישון המזבח הפנימי? שמצווה לדשנו ר' פדת בשם ר' לעזר (ויקרא א) והשליך אותה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן. אינו צריך אם לקבע לו מקום, כבר כתיב אצל המזבח, אם ללמדך שינתן במזרחו של כבש, כבר כתיב קדמה, אף הוא דרש אצל המזבח אצל המזבח מה כאן מזרחו של כבש אף כאן מזרחו של כבש מיותר לדשון מזהח הפנימי

מניין שהוא דשון מזבח הפנימי אסור בהנייה? ר' לא בשם ר' לעזר: אל מקום טהור. שיהא מקומו טהור.

ר' זעירה בשם ר' לעזר לא אמר כן, אלא מניין לדישון מזבח החיצון שהוא אסור בהנייה? ת"ל אל מקום הדשן שיהא מקומו לעולם. מניין לדישון מזבח הפנימי? והזה עליו והקטיר. פרשת אחרי מה הזייה בגופו, אף הקטרה בגופו. ממילא צריך לדשנו מניין למזבח הפנימי שהוא אסור בהנייה? קל וחומר אם מזבח החיצון אסור בהנייה הפנימי לא כל שכן

ר' זעירה בשם ר' חנינה קטרת שכבת, הוממה אפילו בקרטין, נעשית "בע"מ" אפי' "קרטנין" particles שלה שאין כתיב אוכלו=אשר תאכל האש... אלא על מזבח החיצון. אין להחזיר "עיכולי קטרת" פתילה שכבת, צריכה דישון. מה מיד? תלמידוי דר' חייה בר לולייני אמר מעתה צריך שיהא מיצן. ???מיד כשכבה, מדשן הפתילה ומוצץ שמן שבו, וחוזר ומדליקו—כי אינו נותן "עוד" שמן, וצריך שידלוק כל הלילה

שמן מהו שיהא צריך דישון? מילתיה דר' שמואל בר רב יצחק אמר שמן צריך דישון ר' שמואל בר רב יצחק בעי מעתה בא' בתקופת טבת מחצי לוג לכל נר, באחד בתקופת תמוז מחצי לוג לכל נר? אלמא אין להשתמש במותר השמן {א"ר יוסה אין מן הדא לית שמע מינה כלום דתנינן תמן בן בבי על הפקיע שהיה מזייג את הפתילות שמא בטבת היו הפתילות עבות, ובתמוז דקות}

הכא את אמר תמיד 6 מיטב ואח"כ מקטיר, והכא פרק 1 יומא את אמר מקטיר ואח"כ מיטב! א"ר יוחנן תמיד דר"ש איש המצפה היא. {א"ר יעקב בר אחא ולא כולה, אלא מילין צריכין לרבנן} {ר' חזקיה ר' אחא בשם רבי אבהו מדות דר"א בן יעקב היא א"ר יוסי בי ר' בון ולא כולה אלא מילין דצריכין לרבנן}

מה טעמא דר"ש איש המצפה? (שמות ל) בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות, יקטירנה. אחר שגומר כל ההטבה, מקטיר ר' אחא ר' חנינא בשם ר"ש בר רבי, טעמון דרבנן (שמות כז) מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערוך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר, שלא יהא שם אלא הטבת נרות בלבד. ???בין הערביים לא היה עבודה אחר הדלקה, כן בבקר היתה ההטבה בסוף

א"ר יוחנן לא קבעו פייס לתמיד של בין הערבים אלא אמרו מי שזכה בשחרית יזכה בין הערבים. והא תני כפייס של שחרית כן פייס של בין הערבים, הזכה זכה לעצמו! ר' חזקיה בשם רבי בון בר כהנא: תיפתר שהיתה השבת אחד משמר הבא, ואחד משמר היוצא.

א"ר יוחנן לא גזרו על שני גזירין בשחרית. א"ר יוסה מתניתין אמרה כן בכל בט', בין הערבים באחד עשר. ולא אמר בשחרית כלום. רבי שמי בעי, ולמה לא גזרו על שני גזירין בשחרית? א"ר מנא, ולא שמיע ר' שמי דמר ר' יוחנן לא גזרו על שני גזירין בשחרית וא"ר יוסי מתני' אמרה כן?! וחזר ואמר אין דו שמיע, אלא כאינש דשמע מילא ומקשי עלה. אין הכי נמי ששמע, רק ששאל למה באמת כן.... כאיש ששומע ושואל... ר' שמי בעי למה גזרו על שני גזירין בין הערבים ולא גזרו על ב' גזירין בשחרית

מי שוחט, זורק, מדשן, מדשן=4 נוסף על 9,10,11,12 י"ג זכין בו, ותני עלה פעמים בארבעה עשר, פעמים בט"ו, פעמים בט"ז, לא פחות ולא יתר. כדרכו בתשעה, ובחג ביד אחד צלוחית של מים הרי עשרה. בין הערבים באחד עשר- שנים בידם שנים גזירי עצים. ובשבת באחד עשר- שנים בידם שני בזיכי לבונה של לחם

הפנים הרי ארבעה עשר ובשבת שבתוך החג ביד אחד צלוחית של מים הרי ששה עשר

(ויקרא ו) תביאנה לפני המוספין. מקריב "חביתין וכשהוא אומר תקריב. אף לאחר הנסכים. אחר מנחת סולת של תמיד אית תניי תני קודם לנסכים. מ"ד קודם לנסכים, קודם לנסכי יין. מ"ד לאחר נסכים, לאחר נסכי סלת, חביתין קריבה בין מנחה לנסכי יין סלת קודמת לחביתין, אע"פ שזה לאישים וזה לאישים, זה קרבן יחיד וזה קרבן צבור.

חביתין קודמין לבזיכין, אף על פי שזה קרבן יחיד וזה קרבן צבור, זה תדיר וזה אינו תדיר. חביתין קודמין ליין, שזה לאישים, וזה לספלים. בזיכין ויין מי קודם? ולא מתניתא היא לבונה ליין! כאן לקרבן יחיד כאן לקרבן צבור שמא בק"צ שאני

כיני מתניי: הראש והרגל, החזה והגרה, ושתי ידיים, ושתי דפנות, העוקץ והרגל.

א"ר יוחנן טעמא דבן עזאי (שמות כט) והקטרת את כל האיל המזבחה כדי שיהא נראה כמהלך ע"ג המזבח. "הראש והרגל" ואת אמר הכין?! א"ר מנא פשט ראשה עקר רגלה: א"כ הרגל שייך להראש

הלכה ג משנה הפייס השלישי: חדשים לקטורת בואו והפיסו!

רביעי: חדשים עם ישנים מי מעלה איברים מן הכבש למזבח:

גמרא א"ר חנינה מימיו לא הפיס אדם בקטורת ושנה. א"ר יוסה מתניי אמרה כן "חדשים" לקטרת בואו והפיסו. א"ר חנינה וכן למחתה. א"ר יוסה מתניתה אמרה כן: מי שזכה בקטורת אומר לזה שעל ימינו, אף את למחתה.

נמצאתה אומר שני כהנים היו מתברכין בכל פעם. רב אמר (דברים לג) ברכ' ה' חילו, ופועל ידיו תרצה. מעשה באחד

שיבשה זרועו ולא הניחה לא הניחוהו להקטיר לקיים מה שנאמ' ברך
ה' חילו ופועל ידיו תרצה :

הלכה ז משנה תמיד קרב בתשעה, בעשרה, באחד עשר,
בשנים עשר, לא פחות ולא יתר. כיצד? עצמו בתשעה, בחג ביד
אחד צלוחית של מים, הרי עשרה. בין הערבים באחד עשר,
עצמו בתשעה ושנים בידם שני גזירי עצים. בשבת באחד עשר,
עצמו בתשעה, ושנים בידם שני בזיכי לבונה של לחם הפנים.
ובשבת שבתוך החג ביד אחד צלוחית של מים.

איל קרב באחד עשר : הבשר בחמשה, הקרביים והסולת והיין
שנים שנים.

פר קרב בעשרים וארבעה : הראש והרגלים הראש באחד
והרגל בשנים. העוקץ והרגלים העוקץ בשנים והרגלים
בשנים. החזה והגרה החזה באחד והגרה בג'. שתי ידות
בשנים. ושתי דפנות בשנים. הקרביים והסולת והיין בשלשה
שלשה

בד"א? בקרבנות צבור אבל בקרבנות היחיד אם רצה להקריב
מקריב

הפשיטון וניתוחן של אלו ואלו שוה :

גמרא (ויקרא א) וערכו. יכול מאה, יכול מאתיים? א"ר
עקיבה כל ששמועו מרובה ושמועו ממועט, תפשתה המרובה
לא תפשת, תפשת את הממועט תפשת. תני ר' יהודה בן
בתיירה אומר שתי מדות אחת כלה ואחת שאינה כלה, הכל
מודין=מודין במידה כלה, ואין מודין במידה שאינה כלה. א"ר
נחמיה וכי מה מודין במידה שאינה כלה?!! א"ר נחמיה וכי
מה בא הכתוב לפתוח או לנעול? לא בא לנעול אלא לפתוח.
אם אומר (ויקרא טז) ימים עשרה, אינן אלא מאה, אלא
מאתים, אלא אלף, אלא ריבוא! וכשאתה אומר ימים שנים
פתחת. ר' מנא אמר משום רבי יודה ימים שנים, יכול ימים

הרבה? אם מרובין הן והלא כבר נאמר רבים. הא לא דיבר אלא בימים מועטים. וכמה הן? הוי אומר שנים, רבים- ג'. יכול רבים עשרה? אמר ימים, ואמר רבים, מה ימים מיעוט ימים שנים, אף רבים מיעוט רבים ג', יכול שנים וג' הרי חמשה? וכי נאמר ימים ורבים?! והלא לא נאמר אלא ימים רבים. הא כיצד הרבים הללו יהו מרובין על שנים וכמה הן הוי אומר ג'.

וערכו בני אהרן יכול מאה? ת"ל וערך הכהן אותם. אי וערך הכהן אותם יכול יהא כהן אחד עורך את כל האיברים? ת"ל וערכו. הא כיצד כהן אחד עורך שני איברים. וכמה הן איברים? עשרה. ואחד בקרבים, נמצא הטלה עולה בששה. דברי ר' ישמעאל. ר' עקיבה אומר: וערכו שנים, בני אהרן שנים, הכהנים שנים, מלמד שהטלה עולה בששה. הכהנים- לרבות הקרחים. bald. דברי ר' יודה. והלא בבן הבקר הכתוב מדבר! מה ת"ל בתמיד של שחר הכתוב מדבר? שמעון בר בא ר' יוחנן בשם ר' ינאי נאמר כאן עריכה, ונאמר להלן בכבש וערך הכהן אותם, מה עריכה שנאמר להלן בתמיד של שחר הכתוב מדבר אף עריכה שנאמר כאן בתמיד של שחר הכתוב מדבר.

עולא בר ישמעאל בשם ר' לעזר: אינו צריך ממשמע שנאמר וערכו, אין אנו יודעין שהן שנים ואת דרש וערכו שנים בני אהרן שנים הכהנים שנים. ותני כן אין לך קודם לתמיד של שחר אלא קטרת בלבד?? דורש ממקרא זה שאין להקדים קרבן לפני תמיד ש"ש

יכולין הם ג' להעלותו, א"ל ולמה איל קרב ביי"א? אלא כדי לעשות פומפי. pomp רבנן דקיסרין אמרי מפני מה פר קרב בכ"ד? כדי לעשות פומפי לדבר. על שם בבית אלהים נהלך ברגש.

ואת דרש וערכו שנים בני אהרן שנים הכהנים שנים מיכן לפרו של יחיד שיהא קרב בששה:

מסכת יומא פרק ג

הלכה א משנה אמר להן הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה! אם הגיע, הרואה אומר בורקי! מתיה בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון? והוא אומר הין!

גמרא מהו בורקי? ברקת. תמן אמרין ברוק ברוק' אנהר מנהרא. ועד אחד נאמן? שנייא היא הכא שאין=כן את יכול לעמוד עליו. וחש לומר עד דו עליל ונפק היא מנהרא! חכימא היא מילתא. ניכר הדבר וירא לשקר

אמר עד אחד נולד איש פלוני בשבת מלין אותו על פיו. חשיכה מוצאי שבת מטלטלין אותו על פיו. ר' אימי מטלטל על פום מלויתא. ממלאי מים ר' מתניה מטלטל על פום איבריתא דזהרא. lamp-lighters ר' אמי מטלטל על פום נשייא דאמרן שמשא הוות על סוסיתה שם עיר

ולמה עד שהוא בחברון, והוא אומר הין? בא להזכיר זכות אבות:

הלכה ב משנה ולמה הוצרכו לכך? שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודימו שהיא המזרח ושחטו את התמיד והוציאוהו לבית השריפה

והורידו הכהן לבית הטבילה

זה הכלל היה במקדש כל המיסיד את רגליו טעון טבילה וכל המטיל מים טעון קידוש ידים ורגלים:

גמרא מאור הלבנה מתמר ועלה, מאור החמה פוסה על פני כל המזרח! עד כדון דהוה סיפיה דירחא הוה רישא! איך שייך לטעות בריש ירחא, שאין ירח בסוף הלילה

וא"ר חנינא מאילת השחר עד שיאיר המזרח אדם מהלך ארבעת מיל ומשיאיר המזרח עד שתנץ החמה אדם מהלך

ארבעת מיל ומנין שמאילת השחר עד שיאיר המזרח אדם מהלך ארבעת מילין שנא' (בראשית יט) וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר מן סדום לזוער ארבעה מילין יתיר הוון א"ר זעירא המלאך היה מקדר לפניהן את הדרך ומנין משיאיר המזרח עד הנץ החמה אדם מהלך ארבעת מיל כמו וכמו מילה דמיא לחבירתה. א"ר יוסי בי רבי בון הדא אילתא דשחרא, מ"ד כוכבתא היא, she is a planet טעי. זימנין דהיא מקדמה וזימנין דהיא מאחריה. and this is not the property of a planet מאי כדון? כמין תרין דקרנין דנהור שני "קרנות" של אור דסלקין מן מדינחא, ומנהרין

דלמא מעשה ר' חייא רובה ור"ש בן חלפתא הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתא בשחרית ראו אילת השחר שבקע אורה א"ר חייא רובה לר"ש בן חלפתא בר ר' כך היא גאולתן של ישראל בתחילה קימעא קימעא כל שהיא הולכת היא הולכת ומאיר מאי טעמא? (מיכה ז) כי אשב בחשך ה' אור לי. כך בתחילה (אסתר ב) ומרדכי יושב שער המלך ואח"כ יושב מרדכי אל שער המלך ואח"כ (אסתר ו) ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וגוי ואחר כך (שם) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות ואח"כ ליהודים היתה אורה ושמחה.

תני כהן שיצא לדבר עם חבירו, אם להפליג טעון טבילה. אם לשעה, טעון קדוש ידים ורגלים. וסמיכה לא שעה קלה היא!! שנייא היא סמיכה שעשו אותה כהפלג.

תני: ישן טעון טבילה, נתנמנם טעון קידוש ידים ורגלים. וישן טעון טבילה!! לא כן תני ר' חייא לא היתה ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד. וא"ר אמי בשם רשב"ל אף למלכי בית דוד לא היתה ישיבה בעזרה! תיפתר שסמך עצמו לכותל וישן לו. והא כתיב (שמואל ב ז) ויבא המלך דוד וישב לפני ה'! א"ר אייבי בר נגרי יישב עצמו בתפילה:

הלכה ג משנה אין אדם נכנס לעזרה לעבודה אפילו טהור עד שיטבול

חמש טבילות ועשרה קדושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום וכלם בקודש בית הפרוה חוץ מזו בלבד :

גמרא כיני מתניי לא היה אדם נכנס לעזרה ולעבודה אפילו טהור עד שהוא טובל. לא סוף דבר לעבודה אלא אפי' שלא לעבודה

שאלו את בן זומא מה מקום לטבילה זו? אמר להם מה אם בשעה שהוא נכנס מקודש לקודש טעון טבילה, מחול לקודש כל שכן! לא צורכה דלא, מקודש לקדוש לא יהא טעון טבילה. מחול לקדש יהא טעון טבילה!?

א"ר שמי וכיני : מה אם מקודש לקודש שאינו ענוש כרת טעון טבילה מחול לקדוש שהוא ענוש כרת לא כל שכן יהא טעון טבילה! ואפילו מקודש לקודש יהא ענוש כרת!

כ"אדם נתחייב כרת כשהוא בעזרה דתנינן תמן שבועות השתחוה או ששהא כדי השתחויה עד כמה היא שיעור השתחויה ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי עד כדי (דברי הימים ב ז) ויכרעו אפים ארצה על הרצפה וישתחוו ר' אבהו מוסף עד והודו לה' כי טוב ר' מנא מוסיף עד כי לעולם חסדו

תני א"ר יהודה כל עצמן לא התקינו טבילה זו אלא מפני טבילת סרך. שפעמים שאדם הולך לרחוץ והוא נזכר קרי ישן שיש בידו וחוזר ובא לו.

תמן ברכות תנינן המשמשת שראתה נדה צריכין טבילה. ר' יודה פוטר. מה? חלוק ר' יודה על טבילת סרך, ???כנראה עיקר תקנת עזרא היה על הבע"ק ומשום סרך גזרו על המשמשת או משום אפי' טובל מהו מועיל. מה נפק מינה? ראה קרי אין תימר חלוק ר' יודה על טבילת סרך, דבר תורה הוא. אין תימר אפי' טובל מהו מועיל. מועיל הוא

שהוא טובל?! כהדא דתני א"ר יהודה כל עצמן לא התקינו טבילה זו אלא מפני טבילת סרך שפעמים שאדם הולך לרחוץ והוא נזכר קרי ישן שבידו וחוזר ובא לו הדא אמרה לא חלק ר' יודה על טבילת סרך. אלא משם אפילו טובל מה הוא מועיל:

הלכה ד משנה פרשו סדין של בוץ בינו לבין העם. פשט ירד וטבל עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו ורגליו. הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו וקבל את דמו וזרקו נכנס להקטיר את הקטורת ולהטיב את הנרות להקריב את הראש ואת האיברים ואת החביתין ואת היין:

גמרא ר' לעזר בשם ר' הושעיה עד שישחוט בו שנים או רוב שנים. א"ר יוסה מתני' אמרה כן הביאו לו את התמיד קרצו

כתיב (ירמיהו מו) קרץ מצפון בא בא ר' חנינה ור' יהושע בן לוי חד אמר נכוסה, וחורנה אמר נסוחה. מ"ד נכוסה מן הדא הביאו לו את התמיד קרצו מ"ד נסוחה מגליינא גלות (איוב לג) מחמר קרצתי גם אני:

הלכה ה משנה קטורת של שחר היתה קריבה בין דם לאיברים. של בין הערבים היתה קריבה בין אברים לנסכים

אם היה כהן גדול זקן או איסטניס מחמין לו חמין ומטילין לתוך הצונן כדי שתפיג צינתו:

גמרא גזרי עצים קודם לאיברים כתיב בתמיד (שמות כט) בבקר, וכתיב בעצים (ויקרא ו) בבקר, יקדים דבר שנאמר בו בבקר בבקר, לדבר שלא נאמר בו אלא בבקר אחד. מעתה אפי' לדמו? א"ר הילא תעשה הקדים בו מעשה

כתיב בבקר בתמיד, וכתיב בקטורת (שמות ל) בבקר בבקר יקדים דבר שנא' בו בבקר בבקר, לדבר שלא נאמר בו אלא

בבקר. מה נן קיימין אם לאיברין והלא כעצים הן! אלא כי נן קיימין אפילו לדמו. כתיב בעצים בבקר בבקר וכתוב בקטורת בבקר בבקר ואיני יודע איזה מהן יקדים מי מכשיר את מי עצים מכשירין את הקטורת אף הם יקדמו את הקטורת איתא חמי עצים קודמין את הדם והדם קודם לקטורת ותימר הכין א"ר הילא לא על שלא זכיתי בו מן הדין שהעצים מכשירין את הקטורת ואצרכת הדא מתניתין הוון בעיי מימר מי מכשיר את הקטורת גחלים

אמר רבי אלעזר מעלה עשן נאמר בתמיד בין הערבים ונאמר בקטורת בין הערבים סמך לנרות ונאמר בנרות מערב ועד בוקר יואחר דבר שנאמר בו בין הערבים סמך לנרות לדבר שלא נאמר בו אלא בין הערבים מעתה אפילו לנסכין אמר רבי הילא

דף טז, א פרק ג הלכה ה גמרא תעשה איחר בו מעשה ר' בון בר חייה בעא קומי ר' הילא הכא את אמר תעשה הקדים בו מעשה וכא את אמר תעשה איחר בו מעשה א"ר הילא כל מדרש ומדרש בעניינו תמיד של שחר בכלל מאוחר היה מה ת"ל תעשה הקדים בו מעשה תמיד של בין הערבים בכלל מוקדם היה מה ת"ל תעשה איחר בו מעשה והוה ר' זעירה מקלס ליה וצווח ליה בניה דאוריתא! בן תורה!

תני א"ר יהודה עששות של ברזל היו מרתיחין אותן מעיוה"כ ומטילין לתוך הצונין כדי שתפיג צינתן. ולא נמצא כמכבה ביוה"כ! אלא מסביר סבר ר' יודה שאין אבות מלאכות ביום הכיפורים. אלא ר' יודה ור"ש אמרו דבר אחד. דשא"מ מותר לא כן סבר מימר ר' יוסי ור"ש שניהם אמרו דבר אחד, נימר רבי יוסי ור' יודה ור"ש שלשתן אמרו דבר אחד! אלא מיסבור סבר ר' יודה שאין תולדת האש כאש. אלא כיני ר' יודה סבר מימר שאין תולדת אש כאש ורבנן סברין מימר תולדת אש כאש

ויחם לו חמין? ר' יהושע בר אביין ר' סימון בשם ר' אנייני בן
סוסיי טעם דהדין תנייא שלא יהו אומר ראינו כהן גדול טובל
במים שאובין ביום הכיפורים:

הלכה ו משנה הביאוהו לבית הפרוה ובקודש היתה. פרשו
סדין של בוץ בינו לבין העם קידש ידיו ורגליו ופשט. ר"מ
אומר פשט קידש ידיו ורגליו ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו
בגדי לבן ולבש וקידש ידיו ורגליו

בשחר היה לובש פילוסין של שנים עשר מנה ובין הערבים
הינדיון של שמונה מאות זוז דברי ר"מ. וחכ"א בשחר היה
לבוש פילוסים של י"ח מנה ובין הערבים של שנים עשר מנה
הכל שלשים מנה אלו נוטל מן ההקדש ואם רצה להוסיף
מוסיף משלו:

גמרא מה טעמא דרבי מאיר? (ויקרא טז) פשט וקידש ורחץ
וקידש. מה טעם דרבנן? ופשט ולבש הקיש פשיטה ללבישה
מה לבישה מקדש אף פשיטה מקדש. א"ר מנא קומי ר' יודן
על דעתיה דר"מ רחיצה חוצצת א"ל מסבור את סבור על
דר"מ ופשט וקידש ורחץ וקידש אינה כן אלא ופשט וקידש
ורחץ ולבש וקידש שמואל אמר אחת פשוט ואחת לבוש
שתיהן לבא בר קפרא אמר אחת לבא ואחת לשעבר שתיהן
לבוש א"ר יוחנן הכל מודין בקידוש הראשון שהוא לבא א"ר
יוחנן הכל מודין בקידוש הראשון שהוא מעכב מה טעם (שם)
חקת עולם לדתיתכם א"ר יוחנן הכל מודין בקידוש האחרון
שהוא לשעבר א"ר יוסה מתניתא אמרה כן הביאו לו בגדי
עצמו ולבש ויש אדם מקדש ידיו ורגליו ללבוש בגדי חול ר'
יוחנן אמר ולבשם לבישה מעכבת ואין קידוש ידים ורגלים
מעכב ודכוותה לבישה מעכבת ואין קידוש ידים ורגלים מעכב
כדי שיהו כפולים וקיימינה דלא כר' יוסה ר' שמואל בר רב
יצחק לא נחת לבית וועדא קם עם רבי זעירא א"ל מה חדתין
הוה לכוון בבי מדרשא יומא דין א"ר בד שיהו כפולים
וקיימינה דלא כר' יוסי דתני (שמות כח) ולבני אהרן תעשה

כתנות רבנן אמרי שתי כתנות לכל אחד ואחד ר' יוסי אומר
אפילו כתונת אחת לכל אחד ואחד מאי טעמא דרבנן ולבני
אהרן תעשה כתנות מ"ט דרבי יוסי למאה בני אהרן תעשה
כתונת

דף יז, א פרק ג הלכה ו גמרא בד שיהו חדשים אם אומר את
שלא ילבש שחקים והא תני ולבשם אפילו שחקים רבי חנניה
בשם ר' יסא במחלוקת עור שעיבדו לשם קמיע מותר לכתוב
עליו מזוזה רשב"ג אוסר א"ר יוסה הוינן סברין מימר מה
פליגין להדיוט הא לגבוה לא מן מה דתני אבני קודש צריך
שתהא חציבתן בקודש ובקודש יחצבו בגדי קדש צריך שתהא
אריגתן בקודש ובקודש יארגו וא"ר חנינה בשם רבי יסא
במחלוקת הוא הדא אמרה אף לגבוה פליגין דתני העושה כלי
לגבוה עד שלא נשתמש בו גבוה מותר להשתמש בו הדיוט
משנשתמש בו גבוה אסור להשתמש בו הדיוט והא תני
העושה כלי לגבוה אל ישתמש בו הדיוט רבי חנניא בשם ר'
יסא כמחלוקת דתני העושה כלי להדיוט עד שלא נשתמש בו
הדיוט מותר להשתמש בו גבוה משנשתמש בו הדיוט אסור
להשתמש בו גבוה והא תני העושה כלי להדיוט אל ישתמש בו
גבוה ר' חונה בשם רבנן דתמן תיפתר שבא מתרומת הלישכה
ולית שמע מינה כלום כלי שרת מאימתי הן קדושין מיד או
בשעת התשמיש אין תימר מיד ניחא אין תימר בשעת
התשמיש כאחת הן קדושין ניחא של משה שנתקדשו בשמן
המשחה ברם של שלמה כאחת הן קדושין ומתקדשין
בכניסתן לארץ היו מפנין מתוך של משה לתוך

דף יז, ב פרק ג הלכה ו גמרא של שלמה לא היה שם של משה
כאחת הן קדושין ומתקדשין ובעלייתן מן הגולה היו מפנין
מתוך של שלמה לתוך שלהם לא היה שם של שלמה כאחת הן
קדושין ומתקדשין אבנים שחצבן לשם מת אסורים בהנייה
לשם חי ולשם מת מותרין בהנייה הזורק כלי לפני מיטתו של
מת לתוך ארבע אמות אסור בהנייה כל חוץ לד' אמות מותר
בהנייה נמצאת אומר חמש טבילות ועשרה קידושין טובל

ומקדש בו ביום מנין ששני קידושי ידים ורגלים על כל טבילה וטבילה ת"ל (ויקרא טז) ופשט ורחץ ולבש א"ר אלעזר בר"ש ודין הוא מה אם במקום שאינו טעון טבילה טעון קידוש ידים ורגלים כאן שהוא טעון טבילה לא כל שכן יהא טעון קידוש ידים ורגלים טול לך מה שהבאתה אי מה להלן אחת כל היום אף כאחת אחת כל היום ת"ל (שם) ופשט את בגדי הבד שאין ת"ל אשר לבש וכי עלתה על דעתינו כלום הוא פושט אלא מה שהוא לובש א"כ למה נאמר אשר לבש הקיש פשיטה ללבישה מה לבישה בקידוש ידים ורגלים אף פשיטה בקידוש ידים ורגלים א"ר מנא לא מסתברא אלא חילופין הקיש לבישה לפשיטה מה פשיטה בקידוש ידים ורגלים אף לבישה בקידוש ידים ורגלים ואין שני של פילוסין יפה מן הראשון של הנדוין משם מילה דשמעה פרוטי תמן תנינן הראשון שבראשון אין למעלה הימנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין ואין שני שבראשון יפה מן הראשון שבשני משם מילה דשמעה פרוטי מאי כדון רבי נחמן בשם רבי מנא בשחר כתיב בד בד ארבעה פעמים ובמנחה כתיב בד : מעשה בי רבי ישמעאל בן פיאבי שלבש כתנות במאה מנה ועלה והקריב על גבי המזבח מעשה ברבי אליעזר בן חרסום שלבש כתנות בשתי ריבוא ועלה והקריב ע"ג המזבח והורידו אותו אחיו הכהנים שהיה נראה מתוכה ערום מה עשה מילא אותה מים וסבב את המזבח שבע פעמים :

הלכה ז משנה בא לו אצל פרו ופרו היה עומד בין האולם ולמזבח, ראשו לדרום ופניו למערב הכהן עומד במזרח ופניו למערב סמך שתי ידיו עליו ונתודה וכך היה אומר : אנא השם עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי אנא השם כפר נא לעונות לפשעים ולחטאים שעויתי ושפשעתי ושחטאתי לפניך אני וביתי ככתוב בתורת משה עבדך (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

גמרא אי זהו צפוני של מזבח שהוא כשר בשחיטת קדשי קדשים? מקירו של מזבח צפוני ועד כותל העזרה צפוני עד כנגד כל המזבח ישנן כשלשים ושתים אמה דברי רבי. ר"א בי ר"ש אומר מכנגד בית החילפות עד כנגד בין האולם ולמזבח ועד כותל העזרה המזרחי. רבי מוסיף מקום דריסת רגלי ישראל אחת עשרה אמה מקום דריסת רגלי הכהנים אחת עשרה אמה מקירו של מזבח הצפוני ועד כותל העזרה המזרחי

א"ר יוחנן לא מצאנו שחיטה כשירה בזר רב מפקד לתלמידיו בכל אתר הוון תניי שוחט, חוץ מפרה הוון תני זורק. וא"ר יוחנן לא מצאנו שחיטה פסולה בזר. התיב ר' חיה בר בא והא כתיב (במדבר יח) ושחט והזה מה הזייה לא הוכשרה באשה כאיש, אף שחיטה לא הוכשרה באשה כאיש! א"ל הרי הזייה מיימיה הרי היא כשירה בזר ופסולה באשה! א"ל תמן לית כתב כהן וליידא מילתא כתב איש להכשיר את הזר, היא איש היא אשה, ברם הכא כתיב כהן היא זר היא אשה, אין תימר שהיא כשירה בזר תיכשר באשה!

ר' ישמעאל בר רב יצחק רבי יוחנן בשם ר"ש בן יוחי פר של יום הכיפורים צריך כהן. ולמה לא אמר ושעיר? דו קרייא ושחט והביא מה הבאה בכהן אף שחיטה בכהן. ר' יעקב בר אחא ר' יסא ר' יוחנן בשם רשב"י פר ושעיר של יום הכיפורים צריכין כהן

א"ר חגיגא בראשונה הוא אומר אנא השם ובשנייה הוא אומר אנא בשם

תני כיצד מתוודה? עויתי פשעתי חטאתי ואומר (שמות לג) נושא עון ופשע וחטאה ואומר (ויקרא טז) והתודה עליו את כל עונות בני ישראל דברי ר"מ. וחכ"א עונות אילו הזדונות פשעיהם אילו המרדים חטאתם אילו השגגות מאחר שהוא מתודה על הזדונות ועל המרדים הוא חוזר ומתודה על

השגגות?! אלא כך היה מתודה אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן ככתוב בתורת משה עבדך לאמר (שם) כי ביום הזה וגו' והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וכן מצינו דרך כל המתודים דוד אמר (תהלים קו) חטאנו עוינו הרשענו ומרדנו. אף הוא כך היה מתודה חטאתי עויתי פשעתי לפניך. מהו שמשה אמר נושא עון ופשע וחטאה? ואומר והתודה עליו את כל עונות בני ישראל וגו' אלא מכיון שהוא מתודה על הזדונות ועל המרדים כאילו הן שגגות לפניו.

עשרה פעמים היה כהן גדול מזכיר את השם ביום הכפורים ששה בפר וגו' בשעיר ואחד בגורלות. הקרובים היו נופלין על פניהן, הרחוקים היו אומרים בשכמל"ו אלו ואלו לא היו זזים משם עד שהוא מתעלם מהן (שמות ג) זה שמי לעולם זה שמי לעלם. בראשונה היה אומרו בקול גבוה משרבו הפרוצין היה אומרו בקול נמוך. א"ר טרפון עומד הייתי בין אחי הכהנים בשורה והטיתי אזני כלפי כהן גדול ושמעתי מבליעו בנעימת הכהנים. בראשונה הוא נמסר לכל אדם משרבו הפרוצים לא היה נמסר אלא לכשירים.

שמואל הוה עבר, שמע פרסיא מקלל לבריה ביה ומית. אמר אזל גוברא ומאן דשמע שמע.

ר' איניוני בר סוסיי סלק גבי ר' חנינה לציפורין אמר איתא ואנא מסר יתיה לך. עאל ליה בריה תחותי ערסא, עטש ושמע קליה, אמר מה אתון נהיגין גביכון ברמיו?! אזל לא לך ולא ליה!!

חד אסי בציפורין אמר לרבי פינחס בר חמא איתא ואנא מסר ליה לך. א"ל לית אנא יכיל. אמר למה? א"ל דאנא אכיל מעשר, ומאן דרגיל ליה לא יכיל מיכול מבר נש כלום:

הלכה ח משנה בא לו למזרח העזרה לצפון המזבח הסגן בימינו וראש בית אב משמאלו ושם שני שעירים וקלפי היתה שם ובה שני גורלות של אשכרוע היו ועשאו בן גמלא של זהב והיו מזכירין אותו לשבח בן קטין עשה שנים עשר דד לכיור שלא היו בו אלא שנים. אף הוא עשה מוכני לכיור שלא יהו מימיו נפסלין בלינה. מונבז המלך עשה כל ידות הכלים של יוה"כ של זהב. הילני אמו עשתה נברשת של זהב על פתחו של היכל. אף היא עשתה טבלה של זהב שפרשת סוטה כתובה עליה. ניקנור נעשו ניסים לדלתותיו והיו מזכירין אותו לשבח:

גמרא אי זהו צפון של מזבח שהוא כשר בשחיטת קדשי קדשים? מקירו של מזבח צפוני וכו' (עיין לעיל פרק 2)

חמשה דברים היה הסגן משמש: הסגן אומר לו אישי כהן גדול הגבה ימינך, סגן מימינו וראש בית אב משמאלו, הניף הסגן בסוגרין, אחז הסגן בימינו והעלהו, לא היה כה"ג מתמנה להיות כהן גדול עד שהוא נעשה סגן:

וקלפי היה שם ובה ב' גורלות ושל אשכרוע היו: מהו אשכרוע? פסקינן

רבי שמואל אחוי דרב בעי אבדו מהו לעשות תחתיהן של זהב? ייבא כהדא שמעלין בקודש ולא מורידין

ויעשו דדין זה על גבי זה? בראשונה היה דדין אחת למע' ואחת למטה-בבקר נוטלין ממים של ה"עלייה", והערב מן ה"בית" א"ר יונה כיום מרובה של תמיד. העליון משם כלי! פחות ברובו. והתחתון אין בו משום אוירו של כלי?! א"ר יהושע בן לוי אמת המים היתה מושכת לו מעיטם והיו רגלי שבדרום פחותין כרימונים

ר"ש בר כרסנא בשם ר' אחא הים בית טבילה לכהנים הוא (דברי הימים ב ד) והים לרחצה לכהנים בו. ולא כלי הוא?

אמת המים מושכת לו מעיטם והיו רגליו שבדרום פחותים
כרמונים

כתיב (עזרא א) ואלה מספרם אגרטלי זהב שלשים ר' שמואל
בר נחמן אמר מקום שאוגרין בו דמו של טלה

אגרטלי כסף אלף ר"ש בן לקיש אמר מקום שאוגרין דמו של
פר

מחלפים תשעה ועשרים אמר רבי סימון אלו הסכינין כיי
דתנינן תמן הוא היה נקרא בית החליפות ששם היו גונזין את
הסכינין :

הילני אמו עשתה נברשת של זהב על פתחו של היכל : תרין
אמורין חד אמר מנרתא, וחרנא אמר קונביתא. snuffers תרגם
עקילס לקבל נברשתא לקבל למפרס : המנורה נוכח פרוכת

אף היא עשתה טבלה של זהב שפרשת סוטה כתובה עליה :
שבשעה שהיתה החמה זורחת היו הניצוצות מנתזין ממנה
והיו יודעין שזרחה החמה. ומה היה כתוב עליה ר"ש בן
לקיש בשם ר' ינאי אל"ף בי"ת היה כתוב עליה והא תני ככתב
שכאן כן כתב שכאן לא מעובה ולא מידק אלא בינוני פתר לה
כאל"ף שכאן כן אל"ף שכאן כבי"ת שכאן כן בי"ת שכאן.
תני רבי הושעיה כל פרשת סוטה היה כתוב עליה שממנה היה
קורא ומתרגם כל דקדוקי הפרשה : ניקנור נעשו ניסים
לדלתותיו ומזכירין אותו לשבח : תני מעשה שהיו באין
בספינה ועמד עליהן סער גדול בים ונטלו אחד מהם והטילוהו
בים וביקשו להטיל עוד שני ועמד וגייפו חבקו אמר להן אם
מטילין אתם אותו לים הטילוני עמו והיה בוכה ומתאבל ובא
עד שהגיע ללמינה של יפו כיון שהגיע ללמינה של יפו התחיל
מבעבע מתחת הספינה כיי דתנינן תמן כל השערים שהיו שם
נשתנו להיות של זהב חוץ משערי ניקנור מפני שנעשה בהן נס

ויש אומרים מפני שנחשתן מצהיב תני בשם ר' אליעזר
נחשתן היה מצהיב ויותר יפה משל זהב:

הלכה ט משנה ואלו לגנאי בית גרמו לא רצו ללמד על מעשה
לחם הפנים בית אבטינס לא רצו ללמד על מעשה הקטרת
הוגרס בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצה ללמד בו קמצר
לא רצה ללמד על מעשה הכתב על הראשונים נאמר (משלי י)
זכר צדיק לברכה ועל אילו נאמר (שם) ושם רשעים ירקב:

גמרא בית גרמו היו בקיאין במעשה לחם הפנים וברדייתו
ולא רצו ללמד שלחו והביאו אומנים מאלכסנדריאה והיו
בקיאין במעשה לחם הפנים וברדייתו לא היו בקיאין. בית
גרמו היו מסיקין מבחוץ ורודין מבפנים ולא היתה מעפשת
ואלו היו מסיקין מבפנים ורודין מבפנים והיתה מעפשת וכיון
שידעו חכמים בדבר אמרו כל מה שברא הקב"ה לכבודו ברא
(משלי טז) כל פעל ה' למענהו שלחו אחריהם ולא רצו לבוא
עד שכפלו להן שכרן שנים עשר מנה היו נוטלין ונתנו להן
עשרים וארבע ר' יהודה אומר עשרים וארבע היו נוטלין ונתנו
להן ארבעים ושמונה אמרו להן מפני מה אין אתם רוצין
ללמד אמרו להן מסורת היא בידינו מאבותינו שהבית הזה
עתיד ליחרב שלא ילמדו אחרים והיו עושין כן לפני ע"ז שלהן
בדברים הללו מזכירין אותן לשבח שלא יצא ביד בניהם פת
נקייה מעולם שלא יהו אומרים ממעשה לחם הפנים הן
אוכלין של בית אבטינס היו בקיאין במעשה הקטורת
ובמעלה עשן ולא רצו ללמד שלחו והביאו אומנים
מאלכסנדריאה והיו בקיאין במעשה הקטורת ובמעלה עשן
לא היו בקיאין של בית אבטינס היתה מתמרת ועולה ופוסה
ויורדת ושל אלו היתה פוסה מיד וכיון שידעו חכמים בדבר
אמרו כל מה שברא הקב"ה לכבודו ברא שנא' (ישעיהו מג) כל
הנקרא בשמי וגו' שלחו אחריהן ולא רצו לבוא כו' עד לפני
ע"ז שלהן בדברים הללו מזכירין אותן לשבח שלא יצאה
אשה של אחד מהן מבושמת מעולם ולא עוד אלא כשהיה
אחד מהן נושא אשה ממקום אחר היה פוסק עמה שלא

תתבשם א"ר יוסי מצאתי תינוק אחד מבית אבטינס אמרתי לו בני מאי זו משפחה אתה אמר לי ממשפחת פלוני אמרתי לו בני אבותיך לפני שנתכוונו לרבות כבודם ולמעט כבוד שמים לפיכך נתמעט כבודם וכבוד שמים נתרבה א"ר עקיבה שח לי שמעון בן לגס מלקט הייתי עשבים אני ותינוק אחד של בית אבטינס וראיתי אותו שבכה וראיתי אותו ששחק אמרתי לו בני למה בכיתה אמר לי על כבוד בית אבא שנתמעט ולמה שחקתה אמר לי על הכבוד המתוקן לצדיקים לעתיד לבא הרי מעלה עשן לנגדי נומיתי לו בני תראה לו אמר לי מסורת בידי מאבותי שלא להראותו לבירייה א"ר יוחנן בן נורי פגעו בי זקן אחד משל בית אבטינס אמר לי רבי לשעבר היו בית אבא צנועין והיו מוסרין את המגילה הזאת אלו לאלו ועכשיו שאינן נאמנין הילך את המגילה ותזהר בה וכשבאתי והרציתי את הדברים לפני ר"ע זלגו דמעיו ואמר מעתה אין אנו צריכין להזכירן לגנאי וכולהן מצאו מתלא לדבריהן חוץ מבן קמצר. כיי דתנינן תמן שקלים אלו הן הממונין שהיו במקדש ר' חזקיה אמר ר' סימון ורבנן חד אמר כשירי כל דור ודור בא למנות וחרנה אמר מי שהיה באותו הדור מנה מה שבדורו מ"ד כשירי כל דור ודור בא למנות על כולם הוא אומר זכר צדיק לברכה. מ"ד שהיה באותו הדור מנה מה שבדורו על כולם הוא אומר ושם רשעים ירקב על מי נאמר זכר צדיק לברכה? על בן קטין וחביריו. ועל כולן היה בן זומא אומר משלך יתנו לך ובשמך קורין אותך ובשבחך מושיבין אותך ואין שכחה לפני המקום ואין אדם נוגע במוכן לך :

מסכת יומא פרק ד

הלכה א משנה טרף בקלפי והעלה שני גורלות אחד כתוב עליו לשם ואחד כתוב עליו לעזאזל הסגן בימינו וראש בית אב משמאלו. אם של שם עלה בימינו, הסגן אומר לו אישי

כהן גדול הגבה את ימינך! ואם בשמאלו עלה ראש בית אב
אומר לו אישי כהן גדול הגבה את שמאלך!

נתנם על שני שעירים ואומר לה' חטאת. ר' ישמעאל אומר לא
היה צריך לומר חטאת אלא לה' והן עונין אחריו ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד:

גמרא לא סוף דבר קלפי אלא אפילו קלתות. ולמה אמרו
קלפי כדי לעשות פומבי לדבר. ויביא שני חוטין אחד שחור
ואחד לבן ויקשור עליהם ויאמר זה לשם וזה לעזאזל! ת"ל
(ויקרא טז) גורל אחד לה', שיהא ניכר שהוא לה'. וגורל אחד
לעזאזל, שיהא ניכר שהוא של עזאזל. ויביא שני צרורות א'
שחור וא' לבן ויתן עליהם ויאמר זה לשם וזה לעזאזל! ת"ל
גורל א' לה', שיהא ניכר שהוא לה'. וגורל אחד לעזאזל שיהא
ניכר שהוא לעזאזל. ויכתוב עליהם, ויאמר זה לה' וזה
לעזאזל! ת"ל גורל א' לה' שיהא מוכיח על עצמו שהוא לה'
לעולם וגורל אחד לעזאזל שיהא מוכיח על עצמו שהוא
לעזאזל לעולם. אבל כתב יכול לימחק ^{הדא} אמרה חקוקים היו

ותני כן בשתי קלפיות נתחלקה ארץ ישראל א' שהגורלות
נתונין בתוכה, ואחת ששמות השבטים בתוכה. ושני פירחי
כהונה עומדים מה שזה מעלה, וזה מעלה, זכה. בשלשה
דברים נתחלקה ארץ ישראל בגורלות, באורים ותומים,
ובכספים ^{לפי שווי} הדא הוא דכתיב (יהושע יח) וישלך להם יהושע
גורל לפני ה' במצפה. גורל- אלו הגורלות. לפני ה'- אלו אורים
ותומים. (במדבר כו) בין רב למעט- אלו הכספים

א"ר אבין אילמלא שנתן הקב"ה חן כל מקום בעיני יושביו
לא היתה ארץ ישראל מתחלקת לעולם. ותני כן ג' חניני הן:
חן אשה בעיני בעלה, חן מקום בעיני יושביו, חן מקח בעיני
לוקחיו. ר' אבא בריה דר' פפי רבי יהושע דסיכנין בשם לוי
אף לעתיד לבא הקב"ה עושה כן הדא הוא דכתיב (יחזקאל ל)

ונתתי לכם לב חדש וגוי' ונתתי לכם לב בשר וגומר שהוא
בושר despise/contempt בחלקו של חברו.

נגע בהן=שעירים כשהן=גורלות למטה=על גבי השעירים, ונתערבו, השעירים
אין השעירים כמעותן. ומשהעלה אותן, לפני "הנחה" נגע בהן
ונתערבו, השעירים כמעותן. ובעלייתו נגע בהן ונתערבו
אומר: אם של שם יעלה בימיני יקדש זה שעל ימיני קדש אם
של שם יעלה בשמאלי יקדש זה שעל שמאלי קדש. ואפילו אם
אמר "אם של שם יעלה בימיני, יקדש זה שעל שמאלי קדש.
אם של שם יעלה בשמאלי, יקדש זה שעל ימיני קדש" אבל
אם אמר "בין של שם יעלה בימיני, בין של שם יעלה
בשמאלי, לא יקדש אלא זה שעל ימיני/ לא יקדש אלא זה
שעל שמאלי" לא קדש. מפני מה? שקובען בפה וצריך שה"גורל" יקבע

אמרה התורה גורלות גורלות של כל דבר. יכול יתן שני
גורלות על זה ושני גורלות על זה? ת"ל גורלות, גורל אחד לה'
וגורל אחד לעזאזל. יכול יתן של שם ושל עזאזל על זה ושל
שם ושל עזאזל על זה? ת"ל גורל. ולא דא קדמייתא?! כיני:
יכול משהוא נותן של שם על של שם ושל עזאזל על של שם
עזאזל, יחזור ויחליף. ת"ל גורל א' לה'- אין כאן לשם אלא
א'. וגורל א' לעזאזל- אין כאן לעזאזל אלא אחד

ציץ היה כתוב עליו קדש לה', קודש מלמטון ושם מלמעלן.
כמלך שהוא יושב על קתדרון שלו. ודכוותה "אחד" מלמטון,
ושם מלמעלן. א"ר אלעזר בי רבי יוסי אני ראיתיו ברומי ולא
היה כתוב עליו אלא שיטה אחת קודש לה'

ונתן אהרן. אם נתן זר כשר. ודכוותה אם העלה זר פסול. קל
וחומר, מה אם נתינה שכתוב בה בני אהרן, אם נתן זר כשר.
העלייה, שאין כתוב בה בני אהרן, לא כל שכן!! לא צורכה
דלא, נתינה שאינה מעכבת, אם נתן זר, כשר. העלייה שהיא
מעכבת, אם העלה זר, פסול.

ואמר ר' יצחק בר חקולא בשם רבי ינאי: העלייה מתוך קילפי מעכבת, אין נתינה מעכבת. אמר רבי יוחנן קובען אפילו בפה.

*****הגהתי הרבה*****

על דעתיה דר' ינאי לאי זה דבר נאמר גורלות? למצוה

מתניתא פליגא על רבי יוחנן: הגורל עושה חטאת, ואין השם עושהו חטאת. פתר לה ברוצה להגריל

מתניתא פליגא על רבי ינאי: לא הגריל ולא נתוודה כשר אלא שחיסר מצוה

אחת לה' - לרבות שעיר המשתלח שיהא פסול משום מחוסר זמן. כיון שאין ראוי לשם ואיתא כיי דמר רבי יוחנן קובען אפילו בפה. סברין מימר אפי' אחד היום ואחד למחר. על דעתיה דרבי יוחנן דו אמר אפילו אחד היום ואחד למחר נחא איצטריך קרא למעוטי מחוס' על דעתיה דרבי ינאי, וחש לומר שמא יעלה לשם! פתר לה במצליח בגורל.

שני שעירי יה"כ ששחטן בחוץ, אית תניי תני חייב. ואית תניי תני פטור. אמר רב חסדא מ"ד חייב, שלא קרב השעיר הנעשה בחוץ. שניהם ראויים בפנים מ"ד פטור, בקרב השעיר הנעשה בחוץ. א"ר יוסה, רב חסדא בעי מדמתה לפסח ולא דמיא. א"ר מנא בר תנחום רבי לעזר ורבי יוחנן תריהון אמרין פסח שעבר זמנו מאיליו היה משתנה, ברם הכא בשחיטה הוא משתנה! ואף שלא קרב שעיר הנעשה בחוץ, אינו עומד לכך! מאי כדון? מ"ד חייב, סברין מימר הגרלה מעכבת. ועד שלא הגריל שניהם ראויין לפנים מאן דאמר פטור, סברין מימר אין הגרלה מעכבת, כלום יש כאן לשם אלא אחד! א"ר שמואל אחוי דר' ברכיה או זה או זה. משהגריל חייב על של שם ופטור על שם עזאזל

א"ר בא והוא שנתן מתנת הפר. אבל אם לא נתן מתנת הפר פטור ששחיתתו של שעיר מעכבת מתן דמו של פר רבי בון בר חייא

בעא קומי רבי זעירה שחט את הפר בחוץ עד שלא יגריל, מהו שיהא חייב? א"ל נישמענה מן הדא: פר מעכב את השעיר, השעיר=הגרלת השעיר אין מעכבת את הפר. הדא אמרה שחט את הפר עד שלא הגריל חייב. אין תימר פטור, ניתני השעיר מעכב את הפר. א"ר שמואל בר אבדימי הדא דתימר אין השעיר מעכבת את הפר במתנות הבדים, אבל במתנות הפרוכת, שעיר מעכב את הפר. היך עבידא? שאינו יכול ליתן מדם הפר על הפרוכת עד שיתן מדם השעיר על בין הבדים:

הלכה ב משנה קשר לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח העמידו כנגד בית שילוחו ולנשחט כנגד בית שחיתתו בא לו אצל פרו שנייה וסמך שתי ידיו עליו ונתודה וכך היה אומר אנא השם עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך אנא השם כפר נא לעונות וגו':

גמרא ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן ג' לשונות הן של שעיר בסלע ושל מצורע בשקל ושל פרה בבי' סלעים א"ר בא בר זבדא בשם ר"ש בן חלפתא של פרה בבי' סלעים ומחצה אית דמפקין לישנא ביי' זוזין:

הלכה ג משנה שחטו וקיבל במזרק את דמו נתנו למי שהוא ממרס בו על הרובד הרביעי שבהיכל כדי שלא יקרש

נטל את המחתה ועלה לראש המזבח ופנה גחלים אילך ואילך וחתה מן המעוכלות הפנימיות וירד והניחה על הרובד הרביעי שבעזרה:

גמרא כיני מתניתא על הרובד הרביעי שבעזרה

תני שחט בחוץ חייב, חפן בפנים בהיכל פטור.

חתה והקטיר, ונשפך הדם של פר יביא פר אחר ונכנס בדמו. עד שלא הקטיר נשפך הדם, חתייה פסולה היא, והוא צריך לחות לעשות "חתייה" חדשה. כתחילה. ספק עד שלא הקטיר נשפך הדם, וספק משהקטיר נשפך הדם, להביא פר אחר ולהיכנס בדמו אין את יכול, שאני אומר עד שלא הקטיר נשפך הדם והיא חתייה פסולה והוא צריך לחות כתחילה. לחות כתחילה אין את יכול, שאני אומר משהקטיר נשפך הדם והיא חתייה כשירה, והוא עובר משם הכנסה יתירה. ובטלו העבודות! אשכחת אמר בטלו עבודות של אותו היום!!

שחט ומת, אחר מהו שיכנס בדמו? רשב"ל אמר בפר אבל לא בדם. ר' חנינה ור' יונתן תריהון אמרין אפי' בדם. מילתיה דריב"ל אמר אפי' בדם דא"ר חנינה ר' בא בשם ר"י אפי' בדם

ר"י בן לוי שאל חפן ומת מהו שיכנס בחפניו? מה צריכא ליה, בחפניו דכתיב ומלא "חפניו". ברם הכא לית כתיב בדמו פשיטא ליה אפי' בדם: של חבירו יכול ליכנס

הלכה ד משנה בכל יום חותה בשל כסף ומערה לתוך של זהב והיום חותה בשל זהב ובה היום מכניס

בכל יום חותה בשל ארבעת קבין ומערה לתוך של ג' קבין והיום חותה בשל ג' קבין ובה היה מכניס ר' יוסי אומר בכל יום חותה בשל סאה ומערה בתוך שלשת קבין והיום חותה בשלשת קבין ובה היה מכניס

בכל יום היתה כבידה והיום קלה

בכל יום היתה ידה קצרה והיום ארוכה

בכל יום היה זהבה ירוק והיום אדום דברי רבי מנחם:

גמרא כיי דתנינן תמן תמיד נתפזר ממנה כקב גחלים היה מכבדן לאמה, ובשבת כופין עליו פסכת.

בכל יום היתה כבידה והיום קלה, שלא לייגעו

בכל יום היתה ידה קצרה והיום ארוכה שלא לייגעו

בכל יום לא היה בה אמה גמודה והיום היה בה אמה ומחצה
כדי שתהא הזרוע מסייעת

בכל יום לא היה בה נרתיק והיום היה בה נרתיק כדי שלא
תכבה. ואינו חוצץ? א"ר יוסי בי רבי בון קובעו במסמר.

שבעה זהבים הן: זהב טוב זהב טהור זהב סגור זהב מופז
זהב מזוקק זהב שחוט זהב פרויים. זהב טוב- כמשמעו
(בראשית ה) וזהב בארץ ההיא טוב א"ר יצחק טיבוי דו
בבייתה טיבו דו בלויתיה=מלווהו בדרך זהב טהור- שמכניסין
אותו לאור ואינו חסר כלום ואתיא כדתני מעשה במנורת
זהב שעשה משה במדבר והיתה יתירה דינר זהב וכניסוה
לכור שמונים פעם ולא חסרה כלום. ויאות! עד דלא יקום על
ברריה הוא חסר סגין, מן דו קיים על ברריה, לא חסר כלום.
זהב סגור- שהיה מכסיף בעד כל הזהבים שהיו שם. א"ר
שמואל בר רב יצחק כתיב (דברי הימים א כט) ושבעת אלפים
ככר כסף מזוקק לטוח קירות הבית, וכתיב ואת כל הבית
צפה זהב. ואת אמר הכן?! אלא שהיה מכסיף בעד כל
הזהבים שהיו שם. מופז- רבי פטרוקי אחוה דרבי דרוסא
בשם רבי בא בר בינה דומה לאש מצתת בגפרית אמר רבי
אבין לשם מקומו הוא נקרא זהב מאופז. זהב מזוקק- שהיו
מחתכין אותו כזתים וטחים אותו בצק ומאכילין אותו
לנעמיות מין עוף והן מסננות אותו. ויש אומרים שהיו טומנין
אותו בזבל שבעה שנים. זהב שחוט- שהיה נמשך כשעוה
אדריינוס היה לו משקל ביצה. דוקלטינוס היה לו משקל דינר
גורדינון. זהב פרויים- ר"ש בן לקיש אמר אדום דומה לדמו
של פר ויש אומרים זהב שהוא עושה פירות כיי דתנינן תמן
וגפן של זהב היתה עומדת על פתחו של היכל א"ר רבי אחא
בר יצחק בשעה שבנה שלמה את בית המקדש צר כל מיני

אילנות לתוכו, ובשעה שהיו אלו שבחוץ עושין פירות, היו אלו שבפנים עושין פירות. הה"ד (ישעיהו לד) פרח תפרח ותגל אף גילת ורנן וגו' אימתי יבשו? א"ר יצחק חיננא בר יצחק בשעה שהעמיד מנשה צלם בהיכל יבשו דכתיב (נחום א) ופרח לבנון אמלל:

הלכה ה משנה בכל יום מקריב פרס בשחרית ופרס בין הערבים והיום מוסיף מלא חופניו

בכל יום היתה דקה והיום דקה מן הדקה

בכל יום הכהנים עולין במזרחו ויורדין במערבו, והיום עולין באמצע ויורדין באמצע ר' יהודה אומר לעולם כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע

בכל יום כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הכיור והיום מן הקיתון של זהב. ר' יהודה אומר לעולם כה"ג מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון של זהב:

גמרא פיטום הקטורת הצרתי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שיבולת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה. קושט שנים עשר. קילופה שלשה. קינמון מתשעה. נמצאת אומר שלש מאות וששים וחמש מנים היו כנגד ימות השנה. ושלשה של אותו היום. הדא היא דתנינן והיום מוסיף מלא חפניו. כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין ג' סאין וג' קבין. אם אין לו יין קפריסין מביא חמר חיורין עתיק. מלח סדומית רובע. מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן אומר אף כיפת הירדן כל שהוא. נתן בה דבש פסלה. חסר בה אחת מסממניה חייב מיתה.

תני רשב"ג אומר הצרי אינו אלא שרף של עצי קטף. בורית כרשינה למה היתה באה? שבה שפין את הצפורן מפני שהיא נאה. יין קפריסין למה היא באה? שבה שורין את הצפורן מפני שהיא עזה. והלא מי רגלים יפין לה? אלא שאין מכניסין

ריח רע לעזרה מפני הכבוד. וכשהיה מידק היה אומר "הדק היטב הדק היטב" שהקול יפה לבשמים. חיסר בה אחת מסממניה או שנתן בה מעט דבש היתה פסולה. לא נתן לתוכה מלח, או שלא נתן לתוכה מעלה עשן נתחייב מיתה. א"ר זעירה ועובר משום הכנסה יתירה. תני בר קפרא הפטמין שבירושלים היו אומרים אילו היה נותן לתוכה מעט דבש לא היה כל העולם כולו יכול לעמוד בריחה!

תני פיטמה חציים כשירה. שילשים ורבעים לא שמענו. ר' אומר כמדתה היתה כשירה. אף חציים וכו'. ודא דאת מר פיטמה חציים כשירה, חצי כל סממן וסממן. אחת לששים לשבעים שנה היא היתה באה חציים, מן השיריים. הדא היא ששנינו מותר הקטרת מה היו עושין בה וכו'.

תני הקטיר כזית בחוץ חייב. פחות מכזית בפנים פטור. רבי זעירה בשם רב ירמיה נפטרו הציבור ידי חובתן. ר' יוסי בי ר' בון בשם ר' ירמיה מן מה דתני הקטיר כזית בחוץ חייב, מינה את שמע, פחות מכזית בפנים פטור??? זר שהקטיר פחות מזית, פטור

דקה מה ת"ל? לפי שנאמר (שמות ל) ושחקת ממנה הדק אם כן למה נאמר דקה? שתהא דקה מן הדקה. כיצד הוא עושה? מפריש שלשת מנים מערב יוה"כ ומחזירן למכתשת כדי למלאות ממנה חפניו כדי לקיים בה דקה מן הדקה.

אמר ר' יונה חוץ מקידוש הראשון. חייב להיות מן הכיור א"ר יוסה ואפילו מקידוש הראשון. מתניתא פליגא על רבי יונה כל הכלים שהיו במקדש היו ראויין לקידוש ידים ורגלים! פתר לה חוץ מקידוש הראשון. מתניתא פליגא על רבי יוסה: הכיור והכן מעכבין. פתר לה מקומן מעכב: חייבים להיות שם

הלכה ו משנה בכל יום היו שם ארבע מערכות והיום חמש דברי ר"מ. רבי יוסי אומר בכל יום שלש והיום ארבע. רבי יהודה אומר בכל יום שתים והיום שלש:

גמרא מה טעמא דר"מ? (ויקרא ו) והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה- זו מערכת קיומי אש. וביער עליה הכהן- זו מערכת איכול איברין ופדרים. וערך עליה העולה- זו מערכה גדולה. והקטיר עליה חלבי השלמים- זו קטורת. ולית לרבי יוסה מערכת איכול איברין? ולית לרבי יודה מערכת קיומי אש? מה מקיים רבי יהודה אש תמיד? אש שאמרתי לך תהא תמיד, לא תהא אלא על מזבח החיצון. שמדליקין המנורה מאש מזבח החיצון

א"ר אלעזר האיברין והפדרין שלא נתאכלו מבערב, עושה אותן מדורה ושורפן בפני עצמן, ודוחין עליהן את השבת. ר' יעקב בר אחא בשם רבי שמואל בר אבא מתניתא אמרה כן: בכל יום היו שם ארבע מערכות. מה את ש"מ? אמר רבי מנא והיום חמש. אלמא מערכת "עיכול" דוחה יו"כ, וה"ה שבת רבי בון בר חייה בעא קומי רבי זעירה דבר שאינו מעכב דוחה!! אמר ליה עדי החודש הרי אינן מעכבין, ודחין! דתנינן תמן שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש

מנין למערכת יום הכפורים? רבי ירמיה בשם ר' פדת גחלי, מה ת"ל אש? שהיא בטילה ע"ג גחליה. גחלי יכול עוממות? ת"ל (ויקרא טז) אש. אי אש יכול שלהבת? ת"ל גחלי אש. הא כיצד? מן הלוחשות הללו. ומנין שתהא האש בטילה ע"ג גחלים? ת"ל גחלי אש.

רבי יהושע בן לוי אמר אין לחם הפנים נפסל בשעת מסעות. רבי יוחנן אמר לחם הפנים נפסל בשעת מסעות. ר' חייה בשם רבי יהושע בן לוי (במדבר ב) כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתם אינו נפסל אף בנסיעתם אינו נפסל. רבי אמי בשם ר"י בן לוי (שם) ונסע אהל מועד מחנה הלויים בתוך המחנות כבתוך המחנות.

רבי יעקב בר אחא ר' אמי בשם רבי אלעזר השורף קדשים בחוץ בשעת מסעות, לוקה. ???שחייב לשרוף פסוה"מ, בפנים

א"ר יוחנן קדשים נדחין=נפסלו בשעת מסעות. טמאים, פרושים
כל אחד ואחד במחיצתו

א"ר יוסה תדירא הא מילתא בפומהון דרבנן: נסתלקו
הפרוכת, הותרו המחיצות לזבין ולמצורעין. מתניתא מסייעא
לדין. ומתניתא מסייעא לדין. מתניתא מסייעא לרבי יהושע
בן לוי: תמיד, תמיד אפילו בשבת. תמיד, אף בטומאה.

מתניתא מסייעא לרבי יוחנן (ויקרא ו) לא תכבה אף
במסעות.

בשעת מסעות מה היו עושין לה? היו כופין עליה פסכת,
דברי רבי יהודה. ר' שמעון אומר אף בשעת מסעות היו
מדשנין אותה. ומכבין את האש שנאמר (במדבר ד) ודשנו את המזבח
ופרשו עליו בגד ארגמן, הא אילו היה המזבח דליק לא היה
בגד ארגמן נשרף?! מה עבד לה רבי יודה פסכת היו כופין
עליו מלמעלה. מה מקיים רבי יודה ודשנו את המזבח?
וירון. כיי דאמר ר' יודה בן פזי (דברים לא) ואכל ושבע
ודשן:

מסכת יומא פרק ה

הלכה א משנה הוציאו לו את הכף ואת המחטה וחפן מלא
חפניו ונתן לתוך הכף. הגדול לפי גודלו והקטן לפי קוטנו וכך
היתה מידתן

נטל את המחטה בימינו ואת הכף בשמאלו, מהלך בהיכל עד
שמגיע לבין שני הפרוכת המבדילות בין הקודש ובין קדש
הקדשים וביניהן אמה. ר' יוסי אומר לא היה שם אלא פרוכת
אחת בלבד. שנאמר (שמות כו) והבדילה הפרכת לכם בין
הקדש ובין קדש הקדשים:

גמרא ולא כבר תניננה נטל את המחתה ועלה לראש המזבח?! כיני מתניתא: את הכף ואת ה"בזך". מהו כף? מגיס.

א"ר יוסה הדא אמרה כלי חול הוא. הבזך (מקום שהקטורת מונחת) אין תימר כלי קודש, דבר שקדש בכלי, כפרה? הלא צריך לקדשה עתה!

דאיתפלגון: פיטמה קטורת בחולין, ר' יוסה בן חנינה אמר פסולה. רבי יהושע בן לוי אמר כשירה. מ"ט דר' יוסי בר חנינה? קודש היא שתהא הבאתה בקודש. מ"ט דר"י בן לוי? קודש היא, שתהא באה מתרומת הלישכה.

א"ר יוסה בי רבי בון אתיא דר' יוסי בן חנינה כשמואל. ודריב"ל כר' יוחנן. דתנינן המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראויין לקרבנות ציבור. רבי יוחנן אמר קטורת אלמא קטורת שנעשה בחול ראוי ל"קרבן ציבור" א"ר הושעיה תיפתר באומן משל בית אבטינס שהיה נוטל בשכרו קטורת ושוב הקדישו....

ודר' יוסי בן חנינה כשמואל. דא"ר חונה בשם שמואל מכתשת עשו אותה כלי שרת לקדש.

א"ר יוסה בי רבי בון אמרה רבי הונה קומי רבי יוסה, דבר שקדש בכלי נפדה?! אמר ליה ולא שמואל הוא! ושמואל אמר קל הוא במותר.

דאיתפלגון: הותירו תמידין, שמואל אמר נפדין כתמימין. מוכרין אותן תמימים רבי יוחנן אמר נפדין כפסולי המוקדשין. הותירו שעירים חטאות על דעתיה דשמואל, אם עולה נפדית, לא כל שכן חטאת! על דעתיה דרבי יוחנן, רבי זעירא אמר ירעו, א"ר שמואל בר רב יצחק מקייצים בה את המזבח. יביאו במעותיו עולה לקיץ המזבח וקשיא יש חטאת קריבה עולה?! א"ר יוסה שנייא היא שאין קרבנות צבור נקבעין אלא בשחיטה. א"ר חנניה בן תרדיון תניי ב"ד הוא על המותרות שיקרבו עולות.

(ויקרא ב) מלא קומצו יכול מלא קומצו מבורץ? ת"ל בקמצו. או בקמצו יכול יקמוץ בראשי אצבעותיו? תלמוד לומר מלא קומצו. הא כיצד? חופה את פס ידו במחבת ובמרחשת, ומוחק באצבעו מלמעלה למטה.

{תמן את אמר מלא קומצו, בקמצו. והכא את אמר מלא קומצו רבי יעקב בר אחא רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי מה להלן קומץ החסר פסול, והכא קומץ החסר פסול}

חפנים מהו שיעשה ככלי שרת לקדש? lekadashe אחר מהו שיחפון ויתן לתוך חפניו? מהו שיעשה מדה לחפניו? בכל חפנים משערין, או אין משערין אלא בחפניו? רבי יהושע בן לוי שאל חפן ומת אחר מהו שיכנס בחפניו? אין תימר חפנים עשו אותן ככלי שרת לקדש, הדא אמרה חפן ומת, אין אחר נכנס בחפניו. אין אחר חופן ונותן לתוך חפניו. ועושין מדה לחפניו. ואין משערין בכל חפנים. אין תימר חפנים לא עשו אותן ככלי שרת לקדש, הדא אמרה חפן ומת, אחד נכנס בחפניו. אחר חופן ונותן לתוך חפניו. ואין עושין מידה לחפניו. ומשערין בכל חפנים.

הגדול לפי גודלו אפילו כבן קמחית שהיתה ידו מחזקת כארבעת קבין. והקטן לפני קוטנו אפילו כבן גמלא שלא היתה ידו מחזקת אלא כשני זתים

הילוך בזר מהו? חזקיה אמר הילוך בזר כשר. רבי ינאי אמר הילוך בזר פסול. מתניתא פליגא על רבי ינאי: קיבל בימינו ונתן בשמאלו יחזיר לימינו. הרי מוליך משמאל לימין כלפי פנים! ושמאלו לא כזר היא?! תיפתר שהיתה שמאלו כלפי פנים. אמר ר' בא ואפילו תימר כלפי לחוץ, אמר ר' זעירה פשיטת יד לא עשו אותה כהילוך

מתניתא פליגא על ר' ינאי נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר. א"ר ביבי תיפתר שהיה מתגלגל כלפי פנים. א"ר בא

ואפילו תימר כלפי לחוץ, שנייא היא הילוך בזר שנייא שהיא הילוך מאיליו.

מתניתא פליגא על רבי ינאי נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו. שנייא היא שאינו יכול לעשותו. יתלה אותו בזרוע אינה דרך כבוד. ויחליף? כף בימין ומחתה בשמאל! סברין מימר אם החליף פסול. ויחתי? אם החתי מימינו if he made his right hand rest upon his left לשמאלו כשר. ואמר און תמן ???קבלת הדם ויחתי! תמן אם החתי פסול, אם החליף פסול. ברם הכא במחתה אם החתי כשר, אם החליף פסול.

הכל מודין שאם הכניסן אחת אחת כיפר. אלא שהוא עובר משום הכנסה יתירה. על איזה מהן הוא עובר? חברייא אמרי על האחרונה. א"ל ר' יוסי אומר לו היכנס, ואת אמר הכין!! אלא על הראשונה.

תמן תנינן השתחוה או ששהא כדי השתחויה. נטמא בעזרה ושהה על אי זו מהן הוא עובר?? on the first minute or the second? חברייא אמרי על הראשונה, אמר לו רבי יוסי אומר לו צא ואת אמר הכין!! אלא על האחרונה:

וביניהן אמה: אמר רבי הילא זכר לדבר כהיא דתנינן תמן מדות אמה טרקסין, עשרים אמה לבית קודש הקדשים.

מהו אמה טרקסין? ר' יונה בוצריא אמר טרקסון מה מבפנים מבחוץ? א"ר יוסי מן מה דכתיב (מלכים א ז) וארבעים באמה היה הבית הוא ההיכל לפניי. הדא אמרה מבפנים. א"ל ר' מנא והכתיב (דברי הימים ב ג) ויעש את בית קדש הקדשים עשרים אמה. הוי מבחוץ.

מ"ט דרבנן? (שמות כו) והבדילה הפרכת לכם וגומר. מה עבד לה רבי יסי? בין קדש הקדשים שלמעלן לקדש קדשים שלמטון הפרכת היתה בעלייה ולית לרבנן כן? אית לן כהיא דתנינן וראשי פסיפסין מבדיל בעלייה בין קדש לבין קדש הקדשים:

הלכה ב משנה החיצונה פרופה מן הדרום והפנימית מן הצפון. ומהלך ביניהן עד שמגיע לצפון. הגיע לצפון, הפך פניו לדרום הלך לשמאלו עם הפרכת עד שמגיע לארון. הגיע לארון, נתן את המחתה בין שני הבדים. צבר את הקטרת על גבי גחלים ונתמלא הבית עשן.

יצא ובא לו דרך כניסתו, מתפלל תפלה קצרה ולא היה מאריך שלא להבעית את ישראל:

גמרא תני מן המנורה ולדרום היה נכנס דברי ר"מ. רבי יוסי אומר מן השלחן ולצפון היה נכנס. אית תניי תני ממזבח הזהב ולמנורה היה נכנס.

מהלך ביניהן עד שהוא מגיע לצפון, דוחק היה באצילי ידיו כדי שלא ישתפזזו הפרכות. הגיע לצפון והפך פניו לדרום. חוזר היה לאחוריו, כדי שלא יהא נראה כמפסיע בין הבדים.

כיצד הוא עושה? א"ר חנינה מניח את הכף בארץ, וזורקה באויר וקולטה!!! במחתה. שמואל אמר בודדה ברגלו. אמר רבי יוחנן מערה מתוך הכף, והיא מתמרת ועולה ואח"כ היא פוסה ויורדת.

יצא ובא לו כדרך כניסתו כרבי יוסה } ברם כר"מ שהיה ב פרוכות אפ"י בעי לא יכיל פשיטא שמהלך כרגיל } למה? לר"י שלא יתן אחוריו לקודש

כתיב (דברי הימים א ב) ויבא שלמה לבמה אשר בגבעון ירושלים. מה נן קיימין אם מירושלים היה בא, נימר מירושלים לבמה! אם מבמה היה בא, נימר מבמה לירושלים היה בא! א"ר שמואל בר אבודמא לבמה היה בא, שלא ליתן אחוריו לקודש:

ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון: וכך היתה תפלתו של כה"ג ביה"כ בצאתו בשלום מן הקודש יהי רצון מלפניך ה'

או"א שלא תצא עלינו גלות לא ביום הזה ולא בשנה הזאת. ואים יצא עלינו, תהא גלותינו למקום של תורה

יהי רצון מלפניך ה' או"א שלא יצא עלינו חסרון לא ביום הזה ולא בשנה הזאת. ואם יצא עלינו חסרון ביום הזה או בשנה הזאת יהא חסרונינו בחסרון של מצות

יהי רצון מלפניך ה' או"א שתהא השנה הזאת שנת זול שנת שובע שנת משא ומתן שנת גשומה ושחונה וטלולה ושלא יצטרכו עמך ישראל אלו לאלו ואל תפנה לתפלת יוצאי דרכים

רבנן דקסרין אומרין ועל עמך ישראל שלא יגבהו שררה זו על גב זו.

ועל אנשי השרון היה אומר יהי רצון מלפניך ה' או"א שלא יעשו בתיהן קבריהן

ולא היה מאריך שלא להבעית את ישראל מעשה באחד שהאריך וגמרו להכנס אחריו אמרו שמעון הצדיק היה אמרו לו למה הארכתה אמר להן מתפלל הייתי על מקדש אלהיכם שלא יחרב אמרו לו אע"פ כן לא היית צריך להאריך. ארבעים שנה שימש שמעון הצדיק את ישראל בכהונה גדולה ובשנה האחרונה אמר להן בשנה הזאת אני מת אמרו לו מאיכן אתה יודע אמר להן כל שנה ושנה שהייתי נכנס לבית קודש הקדשים היה זקן אחד לבוש לבנים ועטוף לבנים נכנס עמי ויוצא עמי ובשנה הזו נכנס עמי ולא יצא עמי. בעון קומי ר' אבהו והא כתיב (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו אפי' אותן שכתוב בהן (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם לא יהיו באהל מועד אמר לון מה אמר לי דהוה בר נש? אני אומר הקב"ה היה!

הלכה ג משנה משניטל הארון אבן היתה שם מימות הנביאים הראשונים ושתייה היתה נקראת. גבוה מן הארץ שלשה אצבעות ועליה היה נותן:

גמרא תני עד שלא ניטל הארון היה נכנס ויוצא לאורו של ארון משניטל הארון היה מגשש ונכנס מגשש ויוצא

א"ר יוחנן למה נקרא שמה אבן שתייה? שממנה הושתת העולם. תני ר' חייה ולמה נקרא אבן שתייה שממנה הושתת העולם. כתיב (תהלים נ) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ וגו' מציון מכלל יופי אלהים הופיע ואומר (ישעיהו כח) לכן הנני יסד בציון אבן וגו':

הלכה ד משנה נטל את הדם ממי שהוא ממרס בו נכנס למקום שנכנס ועמד למקום שעמד והזה ממנו אחת למעלן ושבע למטן ולא היה מתכוין להזות לא למעלן ולא למטן אלא כמצליף

וכך היה מונה אחת אחת ואחת אחת ושתיים אחת ושלוש אחת וארבע אחת וחמש אחת ושש אחת ושבע יצא והניחו על כן הזהב שהיה בהיכל

הביאו לו את השעיר שחטו וקיבל במזרק את דמו נכנס במקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו אחת למעלן ושבע למטן ולא היה מתכוין להזות לא למטן ולא למעלן אלא כמצליף וכך היה מונה וכו' יצא והניחו על כן השני שהיה בהיכל ר' יהודה אומר לא היה שם אלא כן אחד בלבד.

נטל דם הפר והניח דם השעיר והזה ממנו על הפרכת שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלן ושבע למטן ולא היה מתכוין להזות לא למעלן ולא למטן אלא כמצליף וכך היה מונה.

נטל דם השעיר והניח דם הפר והזה ממנו על הפרוכת שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלן ושבע למטן ולא היה מתכוין להזות לא למעלן ולא למטן אלא כמצליף וכך היה מונה.

עירה דם הפר לתוך דם השעיר. ונתן את המלא לתוך הריקן (ויקרא טז) ויצא אל המזבח אשר לפני ה' וכפר עליו זה מזבח הזהב:

גמרא מהו כמצליף? ר' שמואל בר חנניה בשם ר' לעזר כמטוורד. כמי שנותן "מלקות" (ומודד הרצועה שיגיע מכתף עד הטבור) כ למעלה=רחוק, למטה=סמוך לו א"ר יוחנן כדי שלא יטעה. א"ר זעירא כדי שיגמור הזיותיו מתוך שבע. והא קתני שבע ואחת! אמר רבי בון כתיב (ויקרא טז) על פני הכפורת שבע, מה תלמוד לומר יזה? כדי שתהא הזייה ראשונה נמנית עמהן.

כתיב בשעיר (שם) והזה אתו על הכפרת, יכול על גגה? ת"ל ולפני הכפרת. יכול על "מצחה"? עובייה ת"ל "על ולפני" מה לפני, לאוו עליו. אף "עלי" ל"ד

רבי זעירה אמר צריך שיהא נוגע, ר' שמואל בר רב יצחק אמר אינו צריך שיהא נוגע. א"ר בון בר חייה טעמא דר' שמואל בר רב יצחק והזה אתו בשעיר כתיב על הכפרת ולפני הכפרת. מה כפורת שנאמר להלן, בפר "על-פני" לא על מצחה, לא על גגה, ואינו צריך שיהא נוגע. אף כפורת שנאמר כאן, לא על מצחה, לא על גגה, ואינו צריך שיהא נוגע.

א"ר יוסה מיסבור סבר רבי בון בר חייה, הזיית שעיר של מעלה, למידות שאינו "עלי" ממש מהזיות פר שלמעלן. ואינה כן. אלא הזיות שעיר שלמעלן, למידות מהזיות שעיר שלמטן

והזה אותו על הכפורת- מלמד שהוא נותן אחת למעלן. ולפני הכפורת="למטה" איני יודע כמה? הרי אני דן נאמר מתן דמים בפר למטן ונאמר מתן דמים בשעיר למטן מה מתן דמים אמורין בפר למטן שבע אף מתן דמים אמורין בשעיר למטן

שבע. או לכה לך לדרך הזו, נאמרו דמים למעלן ונאמרו דמים למטן, מה דמים אמורין בו למעלן אחת, אף דמים אמורין בו למטן אחת. נראה למי דומה דנין שלמטן משלמטן, ואין דנין שלמטן משלמעלן. או לכה לך לדרך הזו, דנין דם השעיר מדם השעיר, ואין דנין דם השעיר מדם הפר! ת"ל (ויקרא טז) ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר. מה דם הפר למטן שבע, אף דם השעיר למטה שבע.

ואיני יודע כמה ליתן מדם הפר למעלן? נאמר מתן דמים בשעיר למעלן, אחת ונאמר מתן דמים בפר למעלן, מה דמים האמורין בשעיר למעלן אחת, אף מתן דמים האמורין בפר למעלן אחת. או לכה לך לדרך הזו, נאמרו דמים למטן ונאמרו דמים למעלן, מה דמים אמורין בו למטה שבע, אף דמים אמורין בו למעלן שבע! נאמרה למי דומה, דנין שלמעלן משלמעלן, ואין דנין שלמעלן משלמטן. או לכה לך לדרך הזו, דנין דם הפר מדם הפר, ואין דנין דם הפר מדם השעיר, ת"ל ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר שיהו כל מעשיו שוין. מה דם הפר למטן שבע אף דם השעיר למטן שבע. מה דם השעיר למעלן אחת, אף דם הפר למעלן אחת

וכפר על הקדש - צריך לכוין כנגד הקדש

א"ר נחמיה לפני שמצאנו בפר הבא על כל המצות שהוא עומד חוץ למזבח ומזה על הפרוכת בשעה שהוא מזה, יכול אף זה כן? ת"ל (שם) ויצא אל המזבח אשר לפני ה'. הרי שהיה עומד "לפנים ממנו" עד השתא ואיכן היה? לפנים מן המזבח. או אינו מדבר אלא על מזבח החיצון? ת"ל אשר לפני ה' הא אינו מדבר אלא על מזבח הפנימי.

הכל מודין בפר משיח ועדה שאינו צריך שיהא נוגע, מה פליגין בפר ושעיר של יה"כ. אית תניי תני צריך שיהא נוגע אית תניי תני א"צ שיהא נוגע. א"ר לעזר בי ר' יוסי אני ראיתיה ברומי מליאה טיפין של דם אמרתי אלו מן הדמים

שהיו מזין עליה ביוה"כ. הדא אמרה צריך שיהא נוגע ואפילו תימר א"צ שיהא נוגע ואם נגע נגע.

נתן מכלי חול לתוך כלי קודש, פסל. הא מכלי קודש לתוך כלי חול לא פסל. א"ר חגיי קומי ר' יוסה מתניתא אמרה כן עירה דם הפר לתוך דם השעיר וכו' מלא בריקן=כלי חול מה את ש"מ? א"ר מנא נימא מדם הפר שהוא מלא, לתוך דם השעיר שהוא ריקם! מעט

אמר רבי יוסה בי רבי בון עירה דם הפר לתוך דם השעיר מלא. מיכן והילך, חוזר ובוללן לתוך כלי אחר, כדי שיבללו כל צורכן

מנין שהוא זקוק להערות? ת"ל (ויקרא טז) ונתן מדם הפר ומדם השעיר בזמן שהן מעורבין. יכול מזה בפני עצמו ומזה בפני עצמו? ת"ל (שמות ל) וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה. אחת בשנה הוא מכפר, ואינו מכפר שנים בשנה. או נימר דם הפר אחת בשנה לא שנים בשנה! תני ר' ישמעאל (שם) מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם אחת בשנה הוא מכפר ואינו מכפר שנים בשנה.

הכל מודין בשבע הזאות שלמטן שהוא צריך להערות דכתיב שבע ולא ארבע עשרה.

קיבל מדם הפר בג' כוסות, ומדם השעיר בג' כוסות, ליתן מאחד על הבדין, מאחד על הפרכת, מאחד על מזבח הזהב. אי זה מהן זקוק להערות? ויש אדם מחשב חצי כפרה?! אלא כיני קבל מדם הפר בג' כוסות ומדם השעיר בג' כוסות, ונתן מאחד על הבדים ומאחד על הפרוכת ומאחד על מזבח הזהב אי זה מהן הוא זקוק להערות? תפלוגתא דר"ז ודר' הילא דאיתפלגון הגריל ג' זוגות ליתן מאחד על הבדים מאחד על הפרוכת מאחד על מזבח הזהב. אי זה מהן משתלח? רבי זעירה אמר לכפר עליו את שהוא מכפר בו חבירו משתלח את

שאינו מכפר אין חבירו משתלח. רבי הילא אמר לכפר עליו את שהוא גומר בו כל הכפרה חבירו משתלח את שאינו גומר בו כל הפרה אין חבירו משתלח. על דעתיה דר' זעירה שלשתן משתלחין. על דעתיה דר' הילא אינו משתלח אלא אחרון בלבד. והכא על דעתיה דרבי זעירה שלשתן הוא זקוק להערות, על דעתיה דר' הילא אינו זקוק להערות אלא אותו שהזה ממנו

קיבל דם הפר בג' כוסות, ומדם השעיר בג' כוסות. ליתן מאחד על הבדין ומאחד על הפרוכת ומאחד על מזבח הזהב איזה מהן ישפך על היסוד? תפלוגתא דרבי ודר"א בי ר"ש דאיתפלגון חטאת שקבל דמה בד' כוסות, נתן מזה אחד ומזה אחד ומזה אחד, מניין שכולם נשפכין על היסוד? ת"ל (ויקרא ד) ואת כל דמה ישפך. יכול אפילו לא נתן מאחד מהן מתן ארבע יהו כולם נשפכין? ת"ל (שם) ואת דמו ישפך. הא כיצד? הוא נשפך על היסוד והן נשפכין לאמה דברי ר'. ר"א בי ר"ש מנין אפי' לא נתן מאחד מהן אלא מתן ד' יהו כולן נשפכין על היסוד? ת"ל ואת כל דמה ישפך.

ע"ד דר"א בי ר"ש כולהן נשפכין על היסוד, אף שלא זרק/נתן רק מאחד ע"ד דרבי אין לך נשפך על היסוד אלא אותו שהזה ממנו

חבריא אמרי נתפגל זה, נתפגל זה, שחט ב פרים אבדו אימוריו של זה, מזין על אימוריו של זה דחשיבי כאחת

{הכל מודין בפר משיח ועדה עד שיהא שם מתנה אחת משל שניהן אים נשפך דם פר כהן משיח אחר הזיית הפרוכת, חייב לחזור עליהן } שייך לקמן

חבריא אמרי אימורין כשירין שנתערבו בפסולין עד שיהא מתנה אחת משל כשירין. מזה מדם הכשר—ולא איכפת לן באימורים מה פליגין? בדם שני חטאות אחת כשירה ואחת פסולה שנתערבו, רבי אומר: אומר אני רואין את הדם אם יש בו כדי מתנה אחת מזה וכדי מתנה אחת מזה כשר, ואם לאו פסול. וחכמים

אומרים אפילו אין בו אלא מתנה אחת משל שניהן כשר. ע"ד
דרכי יש שיעור למתנות ע"ד דרבנן אין שיעור למתנות

הדא אמרה??? זבחים 13 נתפגל זה נתפגל זה, אבדו אימוריו של זה
מזין על אימוריו של זה: ????

הלכה ה משנה התחיל מחטא ויורד. מהיכן הוא מתחיל?
מקור מזרחית צפונית, צפונית מערבית, מערבית דרומית,
דרומית מזרחית. מקום שהוא מתחיל בחטאת על מזבח
החיצון שם גומר על מזבח הפנימי

ר"א אומר במקומו היה עומד ומחטא. על כולן הוא נותן
מלמטה למעלה, חוץ מזו שהיתה לפניו שהיה נותן מלמעלה
למטה:

גמרא ויתחיל בקרן מזרחית דרומית? אמר ר' הילא ימנית
אין זו ימנית. ויתחיל מקרן צפונית מערבית? אמר רבי אלעזר
(ויקרא טז) ו"יצא" אל המזבח. ויתחיל מקרן מערבית
דרומית? ...? שלא יתן אחוריו לקודש. ואין סופו ליתן אחוריו
לקודש?! חוזר היה לאחוריו. ויעמוד בדרום ויתחיל מקרן
מערבית דרומית! כ"י דאמר ר' הילא ימנית אין זו ימנית

תני רבי אליעזר אומר ממקומו היה עומד ומחטא. ועל כולן
הוא נותן מלמעלה למטה, חוץ מזו שהיה לפניו לוכסן שהיה
נותן מלמטה למעלה.

ר' אבהו בשם רבי יוחנן: שניהן מקרא אחד דורשין "סביב"
רבנין אמרי סביב להלוך, ורבי ליעזר אומר סביב לקרנות.

שני כהנים ברחו בפולמוסיות, בשעת גזירת טיטוס אחד אומר עומד
הייתי ומחטא. ואחד אומר מהלך הייתי ומחטא. אמר רבי
יודן הדא אמרה מאן דעבד הכין לא חשש, אינו מעכב ומאן דעבד
הכין לא חשש:

הלכה ו משנה הזה על טיהרו של מזבח שבע פעמים. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. ושל מזבח החיצון היה שופך על יסוד דרומי

אלו ואלו מתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון ונמכרין לגננין לזבל ומועלין בו :

גמרא והזה עליו- לא על אפריו. עליו- לא על גחליו.

אית תניי תני צד צפוני, אית תניי צד דרומי. מאן דאמר צד צפוני, ר' ליעזר. ומאן דאמר צד דרומי, רבנן. כי שם היה מסיים

אמר רבי יוסה זה סימן: כל הניטל מבחוץ גחלים לצורך קטורת להינתן בפנים, ניטל מן הסמוך לפנים. וכל היוצא מבפנים להינתן בחוץ = שירי דם פר ניתן מן הסמוך לפנים

רבי ירמיה בשם רבי פדת: גחלים שבכל יום, ונר המערבי, למידין מגחלים של יה"כ. ושני בזיכי לבונה למידין משירי דמים

ואת כל דם הפר ישפך- לרבות פר דם יום הכיפורים לשפיכה. ולמה לא אמר ושעיר? א"ר מנא בלא כך אינו זקוק להערות ממילא מערה זה לתוך זה!

אשכחת אמר (ויקרא ד) ואת כל דם הפר ישפך- לרבות דם פר יום הכיפורים ושעיר לשפיכה. וכלה מכפר את הקדש- אית תניי תני אם כילה כיפר ואית תניי תני אם כיפר כילה. רבי אבהו בשם ר' יוחנן מחלוקת ביניהון, מאן דאמר אם כיפר כילה השיריים מעכבין. מאן דאמר אם כלה כיפר אין השיריים מעכבין. רבי יהושע בן לוי אמר משמעות ביניהון מן השיריים אין השיריים מעכבין. ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי אין השיריים מעכבין

מאי כדון? מאן דאמר אם כלה כיפר עושה אותן ארבע מתנות. מאן דאמר אם כיפר כלה אינו עושה אותן אלא מתנה אחת. ??? איס נתן על מזבח הפנימי

תני א"ר ישמעאל: מה אם שירי חטאת שאינן מכפרין ניתנין על היסוד, תחילת עולה שהיא מכפרת אינו דין שתינתן על היסוד! אמר לו רבי עקיבה: לא אם אמרת בשירי חטאת שאינן מכפרין ואינן ראויין לכפר ניתנין על היסוד. תחילת עולה שהיא מכפרת וראויה לכפר אינו דין שתינתן על היסוד מאן דאמר אין מכפרין- אין מכפרין בשאר ימות השנה, הא ביום הכיפורים מכפרין. מאן דאמר אינן מכפרין ואינן ראויים לכפר אין מכפרין לא בשאר השנה ולא ביום הכיפורים

מה נן קיימין אם למצוה מצוה ליתן על היסוד. אלא אם אינו ענין למצוה תניהו ענין לעיכוב.

אמר רבי שמי מתניתא אמרה שהשיריים מעכבין. דתנינן מה לתחתונים אם נתנן למעלן לא הורצו, שאין מהן קרב למעלן. תאמר בעליונים אם נתנן למטן הורצו, שיש מהן קרב למטן. =שיריים הפנימיים יוכיחו, שיש מהם קרב בחוץ, ואם נתנן בחוץ לא הורצו! מה לפנימיים אם נתנן בחוץ לא הורצו, שאין מזבח ממרקן. כ שצריך בדין+פרכת+מזבח, כדי לעשותן "שיריים" תאמר בעליונים אם נתנן למטן הורצו, שהרי הקרנות ממרקות אותן, הואיל והקרנות ממרקות אותן, אם נתנה למטן תהא כשירה, ת"ל אותה שיתן דמיה למעלן לא שיתן דמיה למטן

מהו אין המזבח הפנימי ממרקן? א"ר יוסי בי רבי בון שאינו ממרקן לעשותן שיריים, שעל ידי הבדין ועל ידי הפרוכת הן נעשות שיריים

א"ר יוסה מתני' אמרה שאין השיריים מעכבין דתנינן אם לא נתן לא עיכב

רבי בורקיי בשם רבי יוחנן מתני' אמרה שהשיריים מעכבין דתנינן (ויקרא טז) וכפר את מקדש הקדש זה לפניי לפנים. ואת אהל מועד זה ההיכל. ואת המזבח זה מזבח הזהב. יכפר אף על העזרות. מה אית לך כפרה בעזרות? לא השיריים! ר' בון בר חייא בעי, כמאן דמר השיריים מעכבין, מקומן מעכב? יסוד מערבי נותנן בלילה? שוחט עליהן בתחילה? חברייא בעיי מחשב להן? חישב לתת השיריים חוץ לזמנו?

ר' יודן בעי, אבדו? מה הן צריכה ליה כשהתחיל ליתן, וחסרו. אבל אם לא התחיל ליתן, כל עמא מודיי מה שהוא משייר, שהן שיריים.

תני מועלין היו בדמים דברי ר"מ ור"ש, וחכ"א אין מעילה בדמים. ר' אבהו בשם ר' יוחנן (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר אין לך בו אלא כפרת נפש בלבד. ר' חייא בשם ר' יוחנן (שם) כל אכליו יכרת אין לך בו אלא כרת נפש בלבד. א"ר זעירה הקדיש דם, של בהמת חולין ביניהון. מ"ד אין לך בו אלא כפרת נפש בלבד וזה הואיל ואין בו כפרה, יש בו מעילה. מ"ד אין לך בו אלא כרת נפש בלבד וזה הואיל ויש בו כרת, אין בו מעילה

אתא ר' בא ר' חייא בשם ר' יוחנן הקדיש דם לבדק הבית ביניהון. והוה ר' זעירה חדי בה, סבר על דרבנן איתאמרת. א"ל ומה בידך? ועל דר"ש איתאמרת!

ר' בא בריה דר' חייא בר בא: כך משיבין חכמים לר"ש אילו מכרן שמא אינו תופס דמיהון שמא אין מועלין בדמיהון? מה ביניהון ומה בין דמיהון?

ופליג על ההיא דא"ר לעזר: יש מהן שאמרו לא נהנין ולא מועלין, לפיכך אם מכרן אינו תופש את דמיהון. ויש מהן שאמרו לא נהנין ולא מועלין לפיכך אם מכרן תופש את דמיהון. דישון המזבח הפנימי והמנורה לא נהנין ולא מועלין

לפיכך אם מכרן אינו תופש את דמיהן. הדמים לא נהנין ולא מועלין בהן, לפיכך אם מכרן תופש את דמיהן: אלמא "תופש את דמיו" ואכתי אין מועלין

הלכה ז משנה כל מעשה יוה"כ האמור על הסדר הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום. הקדים דם השעיר לדם הפר יחזיר ויזה מדם השעיר לאחר דם הפר.

אם עד שלא גמר את המתנות שמבפנים נשפך הדם יביא דם אחר ויחזיר ויזה בתחילה מבפנים וכן בהיכל וכן במזבח הזהב שכולן כפרה וכפרה בפני עצמן ר' אלעזר ור' שמעון אומר ממקום שפסק משם הוא מתחיל:

גמרא תני א"ר יהודה בד"א? בעבודות הנעשות בפנים בבגדי לבן, אבל בעבודות הנעשות בחוץ בבגדי לבן אם הקדים מעשה לחבירו מה שעשה עשוי. וחכ"א אף הנעשות בחוץ בבגדי לבן אם הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום.

ר' אבהו בשם ר' יוחנן שניהן מקרא אחד הן דורשין (שמות ל) מדם חטאת הכפורים אחת, רבנן אמרי עבודות שהוא נכנס פעם אחת בשנה. רבי יהודה אומר מקום שהוא נכנס בו פעם אחת בשנה

רבי הושעיה בשם ר' פס במתנות הפרכת, מהני שיחזור ויתן מדם השעיר אבל במתנות הבדים שעיר מעכב את הפר. אים שחט השעיר קודם מתנת הפר—חייב לחזור ולשחוט שעיר אחר!

אמר רבי לעזר ונתן מדם הפר על בין הבדים ועל בין הפרוכת ואחר כך שחט את השעיר הנעשה בתחילה כשר.

אמר רבי יוסה אילו נשפך מדם הפר (ומדם השעיר) המונח בכוס שמא אינו מביא פר אחד וכשר! אלמא "שחיטת הפר" יכול להיות אחר נתינת דם שעיר מה בין שחט עד שלא נתן ה"ה אף ששחט שעיר קודם נתינת דם הפר, כשר מה בין שחט משנתן! אילו אמר ונתן יאות

רבנן אמרי שלש לכושר ושלש לפסול. ר' לעזר ור"ש אומר ארבעים ושלש לכושר וארבעים ושלש לפסול. רבנן אמרי כל שבע ושבע כפרה בפני עצמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אמרי כל אחד ואחד כפרה בפני עצמו. רבי זעירה בשם ר' לעזר טעמא דר' לעזר בי רבי שמעון (ויקרא טז) וכלה מכפר את הקדש אפילו אין שם אלא מתנה אחת, אמרה התורה כלה!

אמר רבי לעזר נתן מקצת מתנות ונשפך הדם, מביא אחרים תחתיהן. אלו ואלו נשפכין כמצותן. לכן צריכה כשנקרא עליהן לשם פסול. אפי' כשנפסלו הדמים מחמת מחשבת פסול אמר רבי יוסה ויאות! אילו נתן מקצת מתנות ונשפך הדם שמא אינו מביא אחרים תחתיהן ומועלין בראשונים.

ר' חגי בעא קומי ר' יוסה עד כדון כששחט את הראשונים לשם פסול והשניים לשם כושר. שחט את הראשונים לשם כושר, ואת השניים לשם פסול? שמא פוסל הראשונים א"ר יוסה מצינו פסול מוציא מיד פיגול, מצינו פסול מוציא מיד כושר?!

מסכת יומא פרק ו

הלכה א משנה שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שוין במראה ובקומה ובדמים ולקיחתן כאחת, אע"פ שאינן שוין כשרים. לקח אחד היום ואחד למחר כשרים.

מת אחד מהן, אם עד שלא הגריל מת אחד מהן, יקח זוג לשני. ואם משהגריל מת, יביא שנים ויגריל עליהם כתחילה.

ויאמר: אם של שם מת, זה שעלה עליו הגורם לשם יתקיים תחתיו. ואם של עזאזל מת, זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקיים תחתיו, והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה שאין חטאת ציבור מתה רבי יהודה אומר תמות

ועוד א"ר יהודה: נשפך הדם, ימות המשתלח. מת המשתלח, ישפך הדם:

גמרא שעירים- מיעוט שעירים שנים. א"כ למה אמר שני? שיהו שוין. כבשים- מיעוט כבשים שנים. אם כן למה נאמר שני? שיהו שוין. צפרים- מיעוט צפרים שנים א"כ למה נאמר שתי? שיהו שוות. חצוצרות מיעוט חצוצרות שנים. אם כן למה נאמר שתי? שיהו שוות. התיב ר' חגי קומי ר' יוסה והא כתיב (דברים יז) ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה' מעתה אנשים מיעוט אנשים שנים. א"כ למה נאמר שני? שיהו שוין!! והא כתיב (שמות כג) לא תטה משפט גר יתום והרי מצאנו גר דן עם מי שאינו גר, יתום דן עם מי שאינו יתום, אלמנה דנה עם מי שאינה אלמנה!! מה תלמוד לומר שני? אלא מפניא להקיש לגזירה שוה נאמר כאן שני ונאמר להלן שני, מה שני שנאמר להלן אנשים ולא נשים ולא קטנים, אף שני שנאמר כאן אנשים ולא נשים ולא קטנים. הרי למדנו שאין האשה מעידה, מעתה אין האשה דנה.

ר' יוסה בי רבי בון רבי חונה בשם רב יוסף נאמר כאן שני (דברים יז) על פי שנים עדים ונאמר להלן שני (במדבר יב) וישאר שני אנשים במחנה מה שני שנאמר להלן אנשים ולא נשים ולא קטנים אף שני שנאמר כאן אנשים ולא נשים ולא קטנים א"כ למה נאמר ועמדו שני האנשים שלא יהא אחד עומד ואחד יושב אחד שותק ואחד מדבר אחד מדבר כל צורכו ואחד את אומר לו קצר בדבריך שלא יהא הדיין מסביר פנים כנגד אחד ומעיז פנים כנגד האחד מעמיד לזה ומושיב לזה. משום רבי ישמעאל אמרו אומר לו לבוש כשם שהוא לובש או הלבישו כשם שאתה לבוש. אמר רבי יהודה שמעתי שאם רצה הדיין להושיב את שניהן מושיב ואי זה האסור? שלא יהא אחד עומד ואחד יושב אחד מדבר כל צורכו וכו'

רבי בא בשם רב הונא צריכין העדים להיות עומדין כשהן מעידין עדותן ר' ירמיה בשם רבי אבהו אף הנידונין צריכין להיות עומדין בשעה שהן מקבלין עדותן.

שוין בדמים ואין שוין בשבח הדמים=אחד שמן ואחד רזה אין השעירין כמצוותן. שוין בשבח הדמין ואין שוין בדמים השעירים כמצוותן. משובח בגופו שמינה משובח במראיו "תואר" מי קודם? ר' ירמיה סבר מימר נישמענה מן הדא: אביב קצור, יבוש לקצור, לעניין עומר אביב קצור קודם. הדא אמרה משובח בגופו, משובח במראיו, משובח בגופו קודם כ חומר קודם לצורה.....

כיני מתניתא: יביא שנים ויגריל עליהם בתחילה ויאמר זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו. איזה מהן קרב תחילה? רב אמר שני שבין זוג שני. ר' יוחנן אמר שני שבין זוג ראשון. א"ר זעירה טעמא דר' יוחנן (ויקרא טז) ועשהו חטאת בראשון. א"ר לא טעמא דרבי יוחנן ועשהו חטאת קבעו בתלייה שלא ידחה. אין בע"ח נידחין וע"כ לוקחין מזוג ראשון ואתיה כהיא דא"ר יונה בשם ר' זעירה ועשהו חטאת, קבעו בתלייה שיזדווג לו חבירו. על דעתיה דר' יוחנן, מת שני שבין זוג ראשון, שני שבין זוג שני מהו שידחה? אתא רבי בא ר' חייה בשם ר' יוחנן מת שני שבין זוג ראשון, שני שבין שוג שני כבר נדחה

כל שכן מחליפה שיטתיה דרב, מת שני בזוג שני, שני שבזוג ראשון כבר נדחה!

הגריל שלשה ליתן מאחד על הבדין, מאחד על הפרוכת, מאחד על מזבח הזהב, אי זה מהן המשתלח? ר' זעירה אמר לכפר "עליו" את שהוא מכפר בו חבירו משתלח, את שאינו מכפר בו אין חבירו משתלח. ר' הילא אמר לכפר עליו את שהוא גומר בו את כל הכפרה חבירו משתלח את שאינו גומר בו את כל הכפרה אין חבירו משתלח. ע"ד דר"ז שלשתן משתלחין על דעתיה דר' הילא אינו משתלח אלא אחרון בלבד:

שאין חטאת ציבור מתה ר' יהודה אומר תמות: וקשיא על דר' יהודה ויש אדם מגריל למיתה משעה ראשונה א"ר אבון

ולא אשכחנן כן על דר"א, דר"א אמר ימותו! תמורה 3:2 א"ר מנא הן דאת מקשי לה על דר' יהודה קשיתה על דמתניתא דתנינן תמן וולד חטאת וחטאת שמתו בעליה ימותו ויש אדם מימר למיתה משעה ראשונה!

הלכה ב משנה בא לו אצל שעיר המשתלח וסמך שתי ידיו עליו ונתוודה. וכך היה אומר: אנא השם עוו פשעו חטאו לפניך עמך בית ישראל אנא השם כפר נא וגומר:

גמרא תני בר קפרא עוו פשעו חטאו. שלא להזכיר גניין של ישראל

יעמד חי מלמד שהוא עתיד למות. עד מתי הוא חיה? עד וכלה מכפר את הקודש דברי ר' יהודה. רש"א עד שעת הוידוי ע"ד דר' יהודה הוידוי מעכב. ע"ד דר"ש אין הוידוי מעכב. מה נפק מן ביניהון? שלחו בלא וידוי ע"ד דר' יהודה אינו צריך להביא שעיר אחר על דעתיה דר"ש צריך להביא שעיר אחד. אף בפר כן שחטו בלא וידוי על דעתיה דרבי יהודה צריך להביא פר אחר, על דעתיה דר"ש אינו צריך להביא פר אחר

נתוודה ושחטו ונשפך הדם ואת אמר צריך להביא פר אחר, צריך להתוודות עליו פעם שנייה או כבר יצא בוידוייו של ראשון?

אף בשעיר המשתלח כן נשפך הדם וצריך להביא שנים אחרות צריך להגריל עליו פעם שנייה, או כבר יצא בהגרילו של ראשון: ואי"צ רק לקרוא

הלכה ג משנה מסרו למי שהוא מוליכו. הכל כשירין להוליכו אלא שעשו כהנים גדולים קבע ולא היו מניחין ישראל להוליכו

אמר רבי יוסי מעשה והוליכו ערשלא מציפורין וישראל היה:

גמרא (ויקרא טז) ושלח ביד איש להכשיר את הזר. עתי שיהא עתיד. עתי שהיא מזומן. עתי אף בשבת. עתי אף בטומאה. לא הוא עתיד הוא מזומן? אלא שלא ישלחנו ביד שנים. שילחו ביד שנים מהו שיטמא בגדים? נישמענה מן הדא והמשלח לא המשלח את המשתלח. הדא אמרה שילחו ביד שנים אינו מטמא בגדים

ברח השעיר דרך הליכה, מטמא בגדים. דרך חזירה, איסור כבר הגיע לצוק, וברח לצד ירושלים ורדף אחריו, אינו מטמא בגדים. שאלו את ר"א חלה השליח אמר להן כך תהו בשלום! ואם חלה המשתלח, אמר להן יכול הוא לטעון אתכם ולי! דחייו ולא מת אמר להן כך יהו אויבי השמים! לא שהיה ר"א מפליגן אלא שלא היה אומר להן דברים שלא שמעון מימיו.

וחכמים אומרים חלה השליח, משלחו ביד אחר. חלה המשתלח, מרכיבו על החמור. דחייו ולא מת, יורד אחריו וממיתו. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים לא היה מגיע למחצית ההר עד שנעשה איברין איברין משמת שמעון הצדיק היה בורח למדבר, והסרקין ישמעאלים אוכלין אותו. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים היה גורל של שם עולה בימין משמת שמעון הצדיק פעמים בימין פעמים בשמאל. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים היה נר מערבי דולק, משמת שמעון הצדיק פעמים כבה פעמים דלק. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים היה לשון של זהורית מלבין, משמת שמעון הצדיק פעמים מלבין פעמים מאדים. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים היה אור המערכה מתגבר ועולה משהיו נותנין שני גזירי עצים בשחרית לא היו נותנין כל היום, משמת שמעון הצדיק תשש כוחה של מערכה ולא היו נמנעין להיות נותנין עצים כל היום. כל ימים שהיה שמעון הצדיק קיים היתה ברכה משולחת בשתי הלחם ובלחם הפנים והיה נופל לכל אחד ואחד עד כזית ויש מהן שהיו אוכלים ושביעין ויש מהן שהיו אוכלין ומותירין, משמת שמעון הצדיק ניטלה ברכה משתי הלחם ומלחם הפנים והיה נופל לכל אחד ואחד

מהן עד כאפון הצנועים היה מושכין את ידיהן והגרגרנים היו פושטין את ידיהן. מעשה בכהן אחד בציפורין שנטל חלקו וחלק חבירו והוא היה נקרא בן האפון עד היום. הוא שדוד אמר (תהלים עא) אלהים פלטיני מיד רשע מכף מעוול וחומץ.

תני ארבעים שנה עד שלא חרב בית המקדש היה נר מערבי כבה ולשון של זהורית מאדים וגורל של שם עולה בשמאל והיו נועלין דלתות ההיכל מבערב ומשכימין ומוצאין אותן פתוחין אמר לו רבן יוחנן בן זכאי היכל! למה אתה מבהלינו יודעין אנו שסופך ליחרב. שנאמר (זכריה יא) פתח לבנון דלתיך ותאכל אש בארזיך. ארבעים שנה שימש שמעון הצדיק את ישראל בכהונה גדולה ובשנה האחרונה אמר להן בשנה זו אני מת אמרו לו למי נמנה אחריך? בשעת פטירתו אמר להם חוניו בני ישמש תחתני נתקנא בו שמעי אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ומחצה אמר לו בא ואלמדך סדר עבודה הלבישו באונקלי וחגרו בצילצול העמידו אצל המזבח אמר להם לאחיו הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו אותו היום שאשתמש בכהונה גדולה אלבוש באונקלי שליכי ואחגור בצילצול שליכי בקשו אחיו הכהנים להרוגו רץ מפניהם ורצו אחריהם הלך לאלכסנדריא של מצרים ובנה שם מזבח והעלה עליו לשום עבודה זרה וכששמעו חכמים בדבר אמרו מה זה שלא ירד לה, כך. היורד לה על אחת כמה וכמה דברי רבי מאיר

אמר לו רבי יהודה לא כך היה מעשה: אלא לא קיבל עליו חוניו שהיה שמעי אחיו גדול ממנו שתי שנים ומחצה, ואף על פי כן נתקנא בו חוניו בשמעי אחיו, אמר לו בא ואלמדך סדר עבודה! והלבישו באונקלי וחגרו בצילצול והעמידו אצל המזבח אמר להם לאחיו הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו אותו היום שישתמש בכהונה גדולה אלבוש באונקלי שליכי ואחגור בצילצול שליכי בקשו אחיו הכהנים להרוגו. סח להם כל המאורע בקשו להרוג את חוניו. רץ

מפניהם ורצו אחריו רץ לבית המלך ורצו אחריו כל הרואה אותו אומר זה הוא! זה הוא! הלך לאלכסנדריא של מצרים ובנה שם מזבח והעלה עליו לשם שמים שנאמר ישעיה י"ט והיה ביום ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל גבולה לה' וכששמעו חכמים בדבר אמרו ומה זה שברח ממנה, כך. המבקש לירד לה על אחת כמה וכמה:

הלכה ד משנה וכבש עושין לו הבבליים שהיו מתלשין בשערו ואומרים לו טול וצא טול וצא!

יקירי ירושלם היו מלוין אותו עד סוכה הראשונה י' סוכות מירושלם עד צוק. תשעים ריס {שבעה ומחצה לכל מיל} ^{הרי 12} מיל מירושלים עד צוק על כל סוכה וסוכה אומרים לו הרי מזון והרי מים! מלוין אותו מסוכה לסוכה חוץ מן האחרון שבהן שאינו מגיע עצמו לצוק אלא עומד מרחוק ורואה את מעשיו:

גמרא אית תניי תני כבש גופו, "כעין כבש" =היו שומרין אותו אית תניי תני כבש ממש. אמר רבי חייא בר יוסף אלכסנדריין היו אומרים עד מתי אתם תולין את הקלקלה בנוי:

יקירי ירושלם היו מלוין אותו עד סוכה הראשונה: תני עשר סוכות בתוך שנים עשר מיל דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר עשר סוכות בתוך עשרה מיל. רבי יוסי אומר חמש וכולן על ידי עירוב. וכן אמר לי אליעזר בני יכול אני לעשותן שתים על ידי עירוב.

על כל סוכה וסוכה אומר לו הרי מזון והרי מים לייפות את כוחו למה שאין יצר הרע תאב אלא דבר שהוא אסור לו כהדא רבי מנא סלק למבקרה לרבי חגי דהוה תשיש א"ל צחינא ^{אני צמא} אמר ליה שתה! שבקיה ונחת ליה, בתר שעה סלק לגביה אמר ליה מה עבדת ההיא צחיותך? א"ל כד שרית לי אזלת לה...

רבי חייה בר בא הוה משתעי הדין עובדא: חד בר נש הוה מהלך בשוקא וברתיה עימיה, אמרה ליה ברתיה אבא צחייא אנא! אמר לה אורכין ציבחר^{המתיני מעט} א"ל אבא צחייא אנא א"ל אורכין ציבחר, ומתת.

רבי אחא כד מפני מוספא, אחר שנגמר מוסף הוה אמר קומיהון אחינן! מאן דאית ליה מייניק^{תינוק} ייזיל בגיניה: יאכילנו

הלכה ה משנה ומה היה עושה? חלק לשון של זהורית, חציו קשר בסלע וחציו קשר בין קרניו. ודוחפו לאחוריו, מתגלגל ויורד, לא היה מגיע למחצית ההר עד שהוא נעשה איברים איברים

בא וישב לו תחת הסוכה האחרונה עד שתחשך. מאימתי מטמא בגדים? משיצא חומת ירושלם. רבי שמעון אומר משעת דחייתו לצוק:

גמרא בראשונה היו קושרין אותו בחלונותיהן ויש מהן שהיה מלבין ויש מהן שהיה מאדים והיו מתביישין אלו מאלו. חזרו וקשרו אותו בפתחו של היכל ויש שנים שהיה מלבין ושנים שהיה מאדים חזרו וקשרו אותו בסלע. כתיב (ישעיהו א) לכו נא ונוכחה וגוי תני רבי אליעזר אומר (שם) אם יהיו חטאיכם כשנים כבין שמים וארץ, 500 שנה כשלג ילבינו, יותר מכאן, כצמר יהיו. לא לבן כ"כ רבי יהושע אומר אם יהיו חטאיכם כשנים כשני אבות הראשונים¹⁴⁷⁺¹⁸⁰⁺¹⁷⁵ כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו. אמר רבי יודא בר פזי אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו בראשונה^{בית ראשון} אם יאדימו כתולע כצמר יהיו בשני. ורבנן אמרין בזמן שעוונותיו של אדם כפי שניו כגון שעשה 70 עבירות וכו' יותר מכאן כצמר יהיו:

הלכה ו משנה בא לו אצל הפר ואצל השעיר הנשרפין, קרען והוציא את אימוריהן נתנם במגס, והקטירן על גבי המזבח. קלען במקלות והוציאן לבית השריפה.

מאימתי מטמאין בגדים? משיצאו חומת העזרה. ר"ש אומר
משיצת האור ברובן:

גמרא בא לו אצל פרו וכו' אנן תנינן בא לו אצל הפר ואצל
שעיר הנשרפין. אית תניי תני בא לו כהן גדול לקרות. אמר
רבי חנניה קרא מסייע למתניתן (ויקרא טז) והמשלח את
השעיר לעזאזל יכבס בגדיו. מה כתיב בתריה ואת פר החטאת
ואת שעיר החטאת. אמר רבי מנא ואפילו כהן דתנינן תניא
בריא אתיא היא, כאנש דסלק מטבריא לציפורין, עד דהוא
בטיבריא, תיכף כשיצא אמרין בציפורין הוא יתיבא ע"פ שעדיין לא הגיע
לעזאזל, כבר "נקרא" כאילו הגיע שם, ואז נותנו במגס, וכשכבר הגיע לעזאזל היה קורא

רבי זריקן א"ר זעירה שאל, פרים הנשרפים ושעירין הנשרפין
שניטמאו מהו שישרפו כמצותן? חוץ ל³ מחנות מה צריכה ליה
בשניטמאו לאחר זריקה, אבל אם ניטמו לפני זריקה קורא
אני עליו במועדו אף בשבת במועדו אף בטומאה

אמר ר' יוסי ועדה^{פר העדה} שלא כתב בו במועדו לית שמע מינה
כלום. א"ר מנא לא מיתמנע ר' יוסי ר' קיים הכא, ואמר ליה
קיים בפר משיח ועדה^{???} גם בפר משיח מיבעי לן

וא"ל רבי בון בר חייה אמר ר' אלעזר שאל, פרים הנשרפין
ושעירים הנשרפין שיצא רוב האבר המשלים לרוב^{רובו בפנים אך רוב}
אבר בחוץ (ואי שדית מיעוט אבר בחוץ, הרי רובו בחוץ) לא צורכא דלא, יצא אבר
אבר, וחזר ונכנס ואחר כן יצא רוב האבר המשלים לרוב^{???}

ר' חייה בר בא אמר, ר' לעזר שאל, פרים הנשרפין ושעירים
הנשרפין שיצאו וחזרו. פשיטה דרך חזירה אינו מטמא
בגדים, לא צורכא דלא, מכיון שהתחילו לצאת מהו שיטמו
בגדים? התיב ר' בא והא תנינן היו סובלין אותן במוטות יצאו
הראשונים חוץ לחומת עזרה, והאחרונים לא יצאו,
הראשונים מטמין בגדים האחרונים אינן מטמין בגדים עד
שיצאו. יצאו אלו ואלו מטמין בגדים. אמר רבי יודן אבוי דר'

מתניה, שנייא היא דכתיב והוציא עד שיוציא רשות כל
המוציא אבל אים כבר הוציאוהו וחזר ונכנס, שמא כשמתחיל לצאת, כבר מטמא בגדים

רבי ירמיה אמר רבי לעזר שאל פרים הנשרפין ושעירים
הנשרפין שיצאו, מהו שיפסלו משם יוצא? מה צריכה ליה
כרבי שמעון בן לקיש. ברם כרבי יוחנן פשיטא ליה. כיון דסופו לצאת,
אין נפסל משום יוצא דאיתפלגון: השוחט תודה בפנים ולחמה חוץ
לחומה לא קדש הלחם. רבי יוחנן אמר חוץ לחומת
ירושלים. אבל לפנים מן החומה, אין בעיה—כיון שסופו לצאת רבי שמעון בן לקיש
אמר חוץ לחומת העזרה. רבי שמעון בן לקיש כדעתיה דאמר
רבי אמי בשם ר"ש בן לקיש בשר שלמים שיצא ואחר כך
נכנס ונזרק עליו מן הדם כבר נפסל משם יוצא.

אמר רבי יוסה ואפילו כרבי יוחנן צריכה ליה, ירושלים אף על
פי שאינה מחיצה לקדשי קדשים מחיצה היא לקדשים קלים
חוץ לחומת ירושלים אינה מחיצה לא לקדשי קדשים ולא
לקדשים קלים. דילמא גרע אפי

אמר רבי מנא אינה מחיצה להן.

רבי לעזר שאל פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין מהו
שיטמו אוכלין בלא הכשר, בלא טומאה, מפני שסופן לטמות
טומאה חמורה? התיב שמואל קפודקיא מעתה יטמו את
אימוריהן! אלא בשפירשו, אחר שכבר הקטיר האימורין ואפילו תימר לא
פירשו, כהדא אין מי חטאת מטמין דבר, לחזור וליטמות
ממנו. אין מ"ח מטמא מ"ח...

התיב ר' ירמיה הרי נבלת עוף הטהור הרי הוא מטמא טומאת
אוכלין בלא הכשר, בלא טומאה, מפני שסופן לטמות
טומאה חמורה! אמר רבי יוסה נבלת עוף הטהור אין לה
מחיצה, אלו יש להן מחיצה! דווקא כשמוציאן חוץ לעזרה א"ר מנא נבלת
העוף הטהור יש לה מחיצה, אדם הוא מחיצתה! דאי לא כן
אילו הביא כלב והלבישו בגדים והאכילו נבלת עוף הטהור

שמא מטמא בגדים בבית הבליעה?! א"ר לעזר דרומיא נבלת
העוף הטהור מחיצתה בכל מקום, אלו מחיצתן חוץ
לירושלים=עזרה

א"ר לעזר פרים הנשרפין ושעירין הנשרפין ששחטן לזרוק את
דמן למחר, פיגל. להקטיר אימורין למחר, פיגל. לשרוף את
בשרו למחר, לא פיגל. שלא חישב לא לאכילת אדם ולא
לאכילת מזבח

ר' שמיי בעי אבדו האימורין מהו לזרוק את הדם על הבשר?
ולא שמיע דא"ר לעזר שלא חישב לא לאכילת אדם ולא
לאכילת מזבח! אין הבשר חשוב לזרוק עליו הדם

תנא ר' זכיי זר ששרף מטמא בגדים. לא צורכה דלא, מהו
שיהו כשירים בלילה? ק"ו מה אם הקטר אימורים שאינן
כשירים בזר כשירים בלילה, אלו שהן כשירין בזר אינו דין
שיהו כשירין בלילה

והשורף לא המצית את האור ולא המסדר את המערכה אי
זהו השורף? זהו המסייע בשעת שריפה א"ר יוסי הדא אמרה
מסייע בשעת שריפה מטמא בגדים

ר' אמי בשם ר"א המהפך בכזית מטמא בגדים. לא צורכה
אלא היה עומד בפנים מחומת ירושלים ובידו קורה ומהפך בכזית
מהו? נישמעניה מן הדא: והוציא ושרף, מה המוציא עד
שיוציא לחוץ, אף השורף עד שישרוף בחוץ.

תמן אמר חזקיה (במדבר כ) וטמא עד הערב לרבות השורף
אוף הכא כן:

הלכה ז משנה אמרו לו לכה"ג הגיע שעיר למדבר. ומניין היו
יודעין שהגיע שעיר למדבר? דידכאות היו עושין ומניפין
בסודרין ויודעין שהגיע שעיר למדבר. א"ר יהודה והלא סימן
גדול היה להן! ג' מילין מירושלם ועד בית חורון, מקום המדבר

הולכין מיל וחוזרין מיל ושוהין כדי מיל, ויודעים שהגיע
שעיר למדבר. ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם!
לשון של זהורית היה קשור על פתחו של היכל וכשהגיע שעיר
למדבר היה הלשון מלבין שנא' (ישעיהו א) אם יהיו חטאיכם
כשנים כשלג ילבינו:

מהו דידכיות? קבלן: אבנים גדולות

מסכת יומא פרק ז

הלכה א משנה בא לו כה"ג לקרות אם רוצה בבגדי בוץ
קורא ואם לאו באיסטטלית לבן משלו

חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנו לראש הכנסת וראש הכנסת
נותנו לסגן והסגן נותנו לכה"ג וכה"ג עומד ומקבל וקורא
ועומד וקורא אחרי מות ואך בעשור וגולל את התורה ומניחה
בחיקו ואומר יותר ממה שקריתי לפניכם כתוב כאן ובעשור
שבחומש הפקודים קורא על פה ומברך עליה ח' ברכות על
התורה ועל העבודה ועל ההודייה ועל מחילת העון ועל
המקדש ועל ישראל ועל הכהנים ועל שאר התפילה.

הרואה כה"ג שהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפים
הרואה פר ושעיר הנשרפין אינו רואה כה"ג כשהוא קורא לא
מפני שאינו רשאי אלא שהיתה דרך רחוקה ומלאכת שניהן
היתה נעשית כאחת:

גמרא מניין לקריאת הפרשה? ר' אידי בשם ר' יצחק (ויקרא
טז) ויעש מה ת"ל כאשר צוה ה' את משה מיכן לקריאת
הפרשה. רבי אמי בשם ר' יוחנן שירי עבודות עובדן בבגדי
לבן. א"ר מתנא מתניתא אמרה כן ואם לאו באיסטטלית לבן
משלו. ר' יוסה בעי למה שהן בחוץ. הרי שחיטה הרי אינה
אלא בחוץ, והוא עובדה בבגדי זהב!

ר' יסא בשם ר' יוחנן רצה עובדה שירי עבודות בבגדי זהב רצה
עובדה בבגדי לבן. מצינו שחיטה, רצה עובדה בבגדי זהב רצה
עובדה בבגדי לבן

בכל אתר את אמר הולכין אחר התורה והכא את אמר
מוליכין את התורה אצלן?! אלא על ידי שהן בני אדם גדולים
התורה מתעלה בהן. והא תמן מייבלין אוריתא גבי ריש
גלותא! שאינן חשובין כ"כ! א"ר יוסה בי רבי בון תמן ע"י שזרעו של
דוד משוקע שם אינן עבדין לו כמנהג אבהתון.

תמן תנינן מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה מדלגין בנביא
ואין מדלגין מנביא לנביא ובנביא של שנים עשר מותר אין
מדלגין בתורה ר' ירמיה בשם רשב"ל שאין גלין ס"ת ברבים
ר' יוסה בעי הגע עצמך שהיתה פרשה קטנה אלא כדי שישמעו
ישראל תורה של סדר. והא תנינן קורא אחרי מות ואך בעשור
שנייא היא שהיא סדרו של יום תדע לך דארשב"ל בכל מקום
אינו קורא על פה והכא קורא

ר' יוסה מפקד לבר עולא חזנא דכנישתא דבבלאי כד דהיא
חדא אוריא תהא גייל לה להדי פרוכתא שלא יראו בני"א שמגללין אותו כד
אינן תרתי, תי מייבל חדא ומייתא חדא:

ומברך עליה שמנה ברכות על התורה הבוחר בתורה על
העבודה שאותך נירא ונעבוד על ההודייה הטוב לך להודות על
מחילת העון מוחל עונות עמו ישראל ברחמים על המקדש
הבוחר במקדש וא"ר אידי השוכן בציון על ישראל הבוחר
בישראל על הכהנים הבוחר בכהנים על שאר תפלה ותחינה
ובקשה שעמד ישראל צריכין להוושע לפניך בא"י שומע
תפלה:

הלכה ב משנה ואם בבגדי בוץ קרא קידש ידיו ורגליו ופשט
ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו
ורגליו. יצא ועשה את אילו ואת איל העם ואת שבעת כבשים

תמימים דברי ר' אליעזר. ר"ע אומר עם תמיד של שחר היו קריבין, ופר העולה ושעיר הנעשה בחוץ היו קריבין עם תמיד של בין הערבים.

קידש ידיו ורגליו ופשט ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי לבן ולבש וקידש ידיו ורגליו נכנס להוציא את הכף ואת המחתה

קידש ידיו ורגליו ופשט ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש קידש ידיו ורגליו נכנס והקטיר את הקטורת והטיב את הנרות

קידש ידיו ורגליו ופשט ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי עצמו ולבש מלווין אותו עד ביתו וי"ט היה עושה לכל אוהביו שיצא בשלום:

גמרא א"ר יוחנן זו דברי ר"א ור"ע אבל דברי חכמים כולהו היו קריבין עם תמיד של בין הערביים. ר' חונה בשם רב יוסף אתיא דר' לעזר כב"ש, כמה דב"ש אמרי תדיר מקודש מקודש קודם. כן ר' ליעזר אומר תדיר מקודש מקודש קודם. היך עבידה? עבודת היום מקודשת, ומוספי היום תדירין עבודת היום קודמת למוספי היום.

פר והאיל ואילו ואיל העם ושבעת כבשים תמימים היו קריבין עם תמיד של שחר, והשאר=שעיר היו קריבין עם תמיד של בין הערבים רשב"ל אמר טעמא דהן תנייא כדי לסמוך חטאת לחטאת ועולה לעולה

ואית דבעי מימר הפר והאיל ושבעת כבשים תמימים היו קריבין עם תמיד של שחר, והשאר=שעיר אילו ואיל העם היו קריבין עם תמיד של בין הערבים והדין תנייא תולה עבודות מ"ט (ויקרא טז) ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם כאמור בענין מה אמור בענין אילו ואיל העם

א"ר בון בר חייא ושעיר מ"ט? לכו"ע קרב בסוף מדם חטאת
הכפורים כבר קדמה חטאת הכפורים (שם)

ובא אהרן אל אהל מועד מאיכן בא? מקריית הפרשה ולהיכן
הוא הולך להוציא כף ומחתה. כתיב ויצא ועשה את עולתו
ואת עולת העם ואח"כ תמיד של בהע"ב ואת אמר הכין?! ולא כן א"ר
יוחנן הכל מודין בהוצאת כף ומחתה שהוא לאחר תמיד של
בין הערבים! א"ר יוסה בן חנינה כל הפרשה כתובה על סדר
חוץ מזו.

א"ר יוסה עוד היא אמורה על סדר! ובא אהרן אל אהל מועד
מאיכן בא? מקידוש הראשון שהיה בידו, ולאין הוא הולך
לקידוש האחרון. א"ר מנא קומי רבי יוסה למה לי נן אמרין
חוץ מקידוש האחרון שמא אינו חייב לקדש לבסוף (כשהוא מחליף לבגדי חול) א"ל
שנייא היא דכתיב ובא ויצא ופשט את בגדי הבד שאין ת"ל
אשר לבש וכי עלת על דעתינו כלום הוא פושט אלא מה שהוא
לובש א"כ למה נאמר אשר לבש הקיש פשיטה ללבישה מה
לבישה בקידוש ידים ורגלים אף פשיטה בקידוש ידים ורגלים

א"ר אלעזר יש לך עבודה אחרת שהוא עובדה בבגדי לבן ואי
זו זו הוצאת כף ומחתה א"ר יוחנן הכל מודין בהוצאת כף
ומחתה שהוא לאחר תמיד בין הערבים:

ולמה בבגדי לבן? א"ר חייא בר בא כשירות של מעלן כך
שירות של מטון, מה למעלן (יחזקאל ט) ואיש אחד בתוכם
לבוש בדים, אף למטון (ויקרא טז) כתנת בד קדש ילבש:

הלכה ג משנה כהן גדול משמש בשמונה כלים. וההדיוט
בארבעה. בכתנת ומכנסים במצנפת ואבנט. מוסיף עליו
כה"ג חושן ואפוד ומעיל וציץ.

באילו נשאלין באורים ותומים. ואין נשאלין בהן להדיוט
אלא למלך ולבית דין ולמי שצורך הצבור בו:

גמרא מפני מה כה"ג משמש בשמנה כלים? ר' חנניה חבורן דרבנן אמר כנגד המילה שהיא לחי ימים על שם (מלאכי ב) בריתי היתה אתו. מפני מה אינו משמש בבגדי זהב? מפני הגאווה א"ר סימון על שם (משלי כה) אל תתהדר לפני מלך א"ר לוי שאין קטיגור נעשה סניגור אתמול כתיב בהם (שמות לב) ויעשו להם אלהי זהב ועכשיו הוא עומד ומשמש בבגדי זהב?!

תני ר' חייה" ולבשם" ובלו שם. שם היו גנוזין שם היו מרקיבין ולא היו כשירים ליה"כ הבא. תנא ר' דוסא אומר כשרים הם לכהן הדיוט. תני רבי אומר שתי תשובות בדבר ^{חדא} שטעון גניזה ועוד... אחת בבגדי כהן גדול ואחת בבגדי כהן הדיוט.

תני לא נחלקו רבי ור"א בי ר"ש על אבניטו של כה"ג ביה"כ שהוא של בוך ועל שאר ימות השנה שיש בו כלאים. ועל מה נחלקו? על אבנטו של כהן הדיוט, שרבי אומר יש בו כלאים ור"א בי ר"ש אומר אין בו כלאים. רבי יעקב בר אחא ר' אבהו בשם ר' יוחנן טעמא דרבי (שמות כט) ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צויתי אתכה. מה בגדי אהרן יש בו כלאים אף בגדי בניו יש בהן כלאים. מה עבד לה ר"א בי ר"ש מה אהרן בראוי לו, אף בניו בראוי להן.

אמר רבי סימון כשם שהקרבנות מכפרין כך הבגדים מכפרין. בכתונת ומכנסיים מצנפת ואבנט. כתונת היתה מכפרת לובשי כלאים אית דבעי מימר על שופכי דמים כמה דאת אמר ויטבלו את הכתונת בדם. מכנסיים היה מכפר על גילוי עריות כמה דאת אמר (שמות כח) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. מצנפת היתה מכפרת על גסי הרוח כמה דאת אמר (שמות כט) וישם את המצנפת על ראשו. אבנט היה מכפר על הגנבים ואית דבעי מימר על העוקמנים א"ר לוי ל"ב אמה היה בו והיה מעקמו לכאן ולכאן. חושן היה מכפר על מטי הדין כמה דאת אמר (שמות כח) ועשית חשן משפט. אפוד היה מכפר על ע"ז כמה דאת אמר (הושע ג) ואין אפוד

ותרפים. מעיל ר' סימון בשם ר' יונתן דבית גוברין שני דברים לא היתה בהן כפרה וקבעה להן התורה כפרה ואלו הן האומר לשון הרע וההורג נפש בשגגה האומר לשון הרע לא היתה לו כפרה וקבעה לו התורה כפרה זוגי המעיל (שמות כח) והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו יבא קול ויכפר על קול, ההורג נפש לא היתה לו כפרה וקבעה לו התורה כפרה מיתת כה"ג (במדבר לה) וישב בה עד מות הכה"ג.

תני ר"א בן יעקב אומר נאמרה כפרה בפנים ונאמר כפרה בחוץ. מה כפרה האמורים בחוץ, עגלה ערופה בן הבקר מכפר על שופכי דמים. אף כפרה אמורה בפנים, בן הבקר??? פר בן בקר לעולה מכפר על שופכי דמים! ולמה צריך למיתת כה"ג? כאן בשוגג כאן במזיד. שנייא היא עגלה ערופה בין שוגג בין מזיד? !וודאי מכפר על שניהם! א"ר יוסה כאן על חט ידוע וכאן על חט שאינו ידוע.

ציץ אית דבעי מימר על הגודפנים אית דבעי מימר על עזי פנים מ"ד על הגודפנין ניחא דכתיב (שמואל א ט) ותטבע האבן במצחו גלית שהיה מגדף וכתיב (שמות כח) והיה על מצחו תמיד מ"ד על עזי פנים (ירמיהו ג) ומצח אשה זונה היה לך. ולמה נקרא שמם אורים? שהן מאירין לישראל. ותומים שהן מתימין לפניהם את הדרך. שבעת שהיו ישראל תמימין היו מכוונין להן את הדרך. שכן שמצאנו שבידו "ששיקר להם" בפרשת פילגש להן בגבע בנימין א"ר יהודה ח"ו לא בידו הם בגבע בנימין שבראשונה אמר "עלה" ולא אמר "נתתיו" ובשנייה אמר עלה ואמר נתתיו.

ואין נשאלין שתי שאילות כאחת, אם נשאלו, אית תניי תני משיבו על הראשונה ואין משיבו על השנייה. ואית תניי תני משיבו על השנייה ואינו משיבו על הראשונה. ואית תניי תני אינו משיבו לא על הראשונה ולא על השנייה. מ"ד משיבו על הראשונה ואינו משיבו על השנייה, מן הדא (שמואל א כג) ויאמר דוד ה' אלהי ישראל וגו' היסגירני בעלי קעילה בידו? וגו' הירד שאול? דוד לא שאל כהוגן, לא צורכא, הירד

שאל? וע"כ השיבו על הראשונה ה"משוער" ואם השנייה ואינו משיבו על הראשונה מן הדא ויאמר דוד היסגרני בעלי קעילה אותי וגו'. מ"ד אינו משיבו לא על הראשונה ולא על האחרונה (שמואל א ל) וישאל דוד בה' לאמר ארדף אחרי הגדוד הזה האשיגנו דוד ולא השיבוהו ביקש עליה רחמים (שמואל א כג) ה' אלהי ישראל הגד נא לעבדך תדע לך שהרי שתיים שאל והשיבו שלש (שמואל א ל) ויאמר לו רדף כי השג תשיג והצל תציל

אית תניי תני הקול היה שומע אית תניי תני הכתב בולט מ"ד הקול היה שומע ניחא דכתיב וישמע את הקול. מ"ד הכתב היה בולט והא לית חי"ת בשבטים ולא צד"י ולא קו"ף בשבטים? אברהם יצחק יעקב כתוב עליהן והא לית טי"ת בשבטים? (בראשית מא) כל אלה שבטי ישראל היה חקוק עליהן :

מסכת יומא פרק ח

הלכה א משנה יה"כ אסור באכילה ובשתייה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המיטה.

המלך והכלה ירחצו את פניהם, והחיה תנעול את הסנדל דברי ר"א. וחכמים אוסרין :

גמרא ענוש כרת ואת אמר הכין! "אסור" א"ר הילא לפחות מכשיעורין נצרכה

תענו את נפשותיכם- יכול ישב לו בחמה וצינה כדי שיצטער ת"ל (ויקרא טז) כל מלאכה לא תעשו מלאכה אסרתי לך במקום אחר ועינוי אסרתי לך במקום אחר מה מלאכה שאסרתי לך במקום אחר מלאכה שחייבין עליה כרת אף

עינוי שאסרתי לך במקום אחר עינוי שחייבין עליו כרת ואלו הן אלו הפיגולין והנותרין, מנין לרבות את הטבלין? ת"ל (שם) תענו את נפשתיכם ריבה. מרבה אני את הטבלין שהן במיתה ולא ארבה את הנבלה שאינה במיתה? ת"ל תענו את נפשתיכם ריבה. ארבה את הנבילות שהן בלא תעשה, ולא ארבה את החולין שאינן בל"ת? ת"ל תענו את נפשתיכם ריבה. ארבה את החולין שאינן בעמוד ואכול ולא ארבה את התרומה ומעשר שני שהן בעמוד אכול? ת"ל תענו את נפשתיכם ריבה. ארבה את התרומה והמעשר שאינן בבל תותיר ולא ארבה את הקדשים שהן בבל תותיר? ת"ל תענו את נפשתיכם ריבה

ד"א תענו את נפשתיכם, דבר שהוא עינוי אגב בית נפש ואי זו זו? זו אכילה ושתייה. משום ר' ישמעאל אמרו נאמר כאן תענו את נפשתיכם ונאמר להלן (דברים ח) ויענך וירעיבך מה עינוי שנא' להלן עינוי רעבון אף עינוי שנאמר כאן עינוי רעבון

ולמה ששה דברים? כנגד ששה עינויין האמורין בפרשה והא ליתנון אלא חמשה! א"ר תנחומא ואחד מוסף פרשת פינחס

ברחיצה- ר' זעירה בר חמא רבי יוסי בי ר' חנינא בשם רבי יהושע בן לוי בתענית צבור- מרחיץ פניו ידיו ורגליו כדרכו. בתשעה באב- מרחיץ ידיו ומעבירן על פניו. ביוה"כ מרחיץ ידיו, ומקנחן במפה, ומעביר את המפה על פניו. רבי יונה תרי מרטוטה ויהב לה תותי כדה שורה סמרטוט ונותנו תחת הכד

והא תני אין בין ט' באב לתענית ציבור אלא איסור מלאכה במקום שנהגו. היה הולך אצל רבו אצל בתו ועבר בים או בנהר אינו חושש. ניטנפו רגליו מטבילין במים ואינו חושש. הורי רבי בא כהן= כמו הנך תנאי תניא. הורי ר' אחא בבא מן הדרך והיו רגליו קיהות עליו שמותר להרחיצם במים. תני אבל ומנודה שהיו מהלכין בדרך מותרין בנעילת הסנדל. לכשיבואו בעיר יחלוצו. וכן בט"ב וכן בתענית ציבור.

ובסיכה- כהדא דתני בשבת בין סיכה שהיא של תענוג בין סיכה שאינה של תענוג אסור. בט"ב ובתענית ציבור סיכה שהיא של תענוג אסור, שאינה של תענוג מותר.

והא תני שוות סיכה לשתייה לאיסור ולתשלומין אבל לא לעונש^ז הסך שמן של תרומה, אינו חייב מיתה ביה"כ לאיסור אבל לא לעונש והא תני (ויקרא כב) ולא יחללו להביא את הסך ואת השותה! א"ר יוחנן לית כאן סך. א"ר אבמרי לית כאן סך לית כאן שותה. דל כן, דאלת"ה דבר שהוא בא משני לאוין מצטרף? כיון שאכילה ושתייה מצטרפין (למעילה), אלמא מחד קרא נפקא

מניין שהוא מחוור בעשה? איסור סיכה "עשה" מן תורה אר"א בשם רבי סמיי (דברים כו) ולא נתתי ממנו למת. מה נן קיימין אם להביא לו ארון ותכריכין? לחי הוא אסור דבר שאינו אוכל כל שכן למת! ואיזה דבר שמותר לחי, ואסור למת הוי אומר זו סיכה. אלמא סיכה כשתייה לעניין מע"ש

ובנעילת הסנדל- תני כל אלו שאמרו אסורין בנעילת הסנדל יצא לדרך נועל הגיע לכרך חולץ. וכן באבל וכן במנודה

אית תניי תני יוצאין באמפליא ביום הכפורים ואית תניי תני אין יוצאין. אמר רב חסדא מאן דאמר יוצאין באמפליא של בגד. ומאן דאמר אין יוצא באמפליא של עור. ר' יצחק בר נחמן סלק לגבי רבי יהושע בן לוי בלילי צומא רבא נפק לגביה לבוש סוליסה^{slipper} אמר ליה מה הוא דין? א"ל איסתניס אנא. רבי שמואל בר נחמן סלק לגביה ריב"ל בלילי תעניתא, נפק לגביה לבוש סוליסה, א"ל מה הוא דין? א"ל איסתניס אני. ר' סמיי חמונה נפיק בלילי תעניתא לבוש סוליסה. חד תלמיד מן דרבי מנא, הורי לחד מן קריבווי דנשיא, מלבש סוליסה. א"ל אין מן הדה? א"ל מן דריב"ל הוא. א"ל ריב"ל איסתניס הוה:

ובתשמיש המטה. אתי חמי ברחיצה הוא אסור, בתשמיש המטה לא כל שכן?! איך יטבול טבילת עזרא? תפתר במקום שאין טובלין או קודם שהתקין עזרא טבילה לבעלי קריין

{רבי יעקב בר אחא ר' ייסה בשם ריב"ל אין קרי=חייב ט"ע אלא מתשמיש המטה. רב הונא אמר אפילו ראה עצמו ניאות תוך חלום. הווי בעיין מימר ובלבד מאשה, ר' יונה ור' יוסא תרווייהון אמרין אפי' מדבר אחר. והא תנינן יה"כ אסור באכילה ובשתייה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה, ותני עלה בעלי קריין טובלין כדרכן בצנעה ביה"כ, לית הדא פליגא אדריב"ל דריב"ל אמר אין קרי אלא מתשמיש המטה! אלמא חייב ט"ע אף קרי בלי תשמיש! פתר לה בששימש מטתו מבעוד יום ושכח ולא טבל. והא תני מעשה בר' יוסי בר חלפתא שראו אותו טובל בצנעה ביה"כ, אית לך למימר באותו הגוף הקדוש בשוכח. ששכח לטבול עיו"כ (ע"כ, ראה קרי בליל יו"כ שלא

מחמת תשמיש)

המלך- על שם (ישעיהו לג) מלך ביפיו תחזינה עיניך.

הכלה- מפני איבה.

והחיה תנעול את הסנדל דברי ר"א הוינן סברין מימר על סופה, אשכח תני על כולהון:

הלכה ב משנה האוכל ביה"כ ככותבת הגסה כמוה וכגרעינתה. והשותה מלא לוגמיו חייב.

כל האוכלין מצטרפין לככתובת, וכל המשקין מצטרפין לכמלוא לוגמיו. אכל ושתה אין מצטרפין:

גמרא א"ר יוסה זאת אומרת שצריך למעך את חללו. דל כן דאלת"ה ניתני כמוה וכגלעינתה ומחללה! תני ר"ש בן אלעזר בכותבת נמרית

תני מלא לוגמיו. מה ופליג? מלוא לוגמיו שהוא ניתן ללוגמא אחת. ממלא צד אחד בדוחק, ונראה כבי' צדדין מלאין

תני משם בי"ש מלוא לוגמיו ברביעית. ר' חייה בר אדא בעי קומי ר' מנא ולמה לא תניננה מקולי בי"ש ומחומרי בי"ה? א"ל מפני לוגמו של בן אבטיח שהיה מחזיק יותר מרביעית: בי"ה לקולא

הלכה ג משנה אכל ושתה בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחת. אכל ושתה ועשה מלאכה חייב בי' חטאות.

אכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה, שתה משקין שאינן ראויין לשתיה, שתה ציר או מורייס, פטור.

תינוקות אין מענין אותן ביה"כ. אבל מחנכין אותן קודם שנה וקודם שתים, בשביל שיהו רגילין למצוה:

גמרא למה? חייב רק אחת שתייה בכלל אכילה, אין אכילה בכלל שתייה.

מנין שהשתייה בכלל אכילה? רבי יונה שמע לה מן הדא (ויקרא יז) על כן אמרתי לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם. מה נן קיימין בדם שקרש? הא תני דם שקרש אינו לא אוכל ולא משקה. אלא כי נן קיימין כמות שהוא, והתורה קראת אותו אכילה!

והתני המחא את החלב וגמיו, הקפה את הדם ואכלו, אם יש בו כזית חייב. מה עבד לה ר' יונה? אינו אוכל לטמא טומאת אוכלין ולא משקה לטמאו טומאת משקה. אבל שפיר חייב עליה

חזר ר' יונה שמע לה מן הדא (דברים יד) ונתת הכסף בכל אשר תאווה נפשך. מה נן קיימין אם בטועם טעם יין לתוך התבשיל, והלא טעם יין לפגם הוא! אלא כי נן קיימין כמות שהוא והתורה קראת אותו אכילה! רבנן דקיסרין אמרי

תיפתר באילין אורזנייא וגומנניא rice dish, fig dish כל הטפל
לאכילה כאכילה היא

ר' יוסה שמע לה מן הדא: שבועה שלא אוכל, ואכל ושתה
אינו חייב אלא אחת. אמרין חברייא קומי ר' יוסה, אמור
דבתרה! שבועה שלא אוכל ושלא אשתה, ואכל ושתה חייב
שתים! אמר לון ר' יוסי אילו מי שהיו לפניו שני ככרים ואמר
שבועה שלא אוכלן שניהן כאחת, וחזר ואמר שלא אוכל ככר
זה, שמא אינו חייב שתים!?

רבי חנניה בשם רבי פינחס שמע לה מן הדא: שבועה שלא
אוכל ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה, ושתה משקין
שאינן ראויין לשתיה, פטור. מפני ששתה משקין שאינן
ראויין לשתיה אבל אם אכל אוכלין שהן ראויין לאכילה
שתה משקין שהן ראויין לשתיה חייב. לא שבועה שלא אוכל
אמר! ניחא במתניתן דאנן אמרין שבועה שלא אוכל כר' דו
אמר שבועה שלא אוכל ושלא אשתה

ר' חיננה שמע לה מן הדא: האוכל ושותה בהעלם אחת אינו
חייב אלא אחת

ר' אבא מרי שמע לה מן הדא: לא אכלתי באוני אלא
שתיתי!?

{ניחא כמאן דאמר שבועה שלא אוכל ושתה, ברם כמאן
דאמר שבועה שלא שתה, ואכל, שתייה בכלל אכילה אין
אכילה בכלל שתייה}

ואית דבעי מישמענה מן הדא (דברים יב) לא תוכל לאכל
בשעריך וגו' תירושך זה היין. יצהרך זו סיכה. והתורה קראה
אותו אכילה! ואינו מחוור, אין אסור מה"ת סיכה אין תימר מחוור
הוא ילקו עליו חוץ לחומה!

{א"ר יוסה בן חנינה אין לוקין חוץ לחומה אלא על מעשר
שני טהור שנכנס לירושלים ויצא}

{מנין שהוא מחזור בעשה ר' לעזר בשם ר' סימיי (דברים כו)
לא נתתי ממנו למת מה נן קיימין אם להביא לו ארון
ותכריכין דבר שהוא אסור לחי. לחי הוא אסור לא כל שכן
למת אי זהו דבר שהוא מותר לחי ואסור למת הוי אומר זה
סיכה.}

אזהרה למלאכת היום- (ויקרא כג) כל מלאכה לא תעשו.
עונש- (שם) והאבדתי את הנפש ההיא. אזהרה לעינוי היום-
(שם) כי כל הנפש אשר לא תעונה. עונש- ונכרתה הנפש ההיא.
אזהרה לעינוי הלילה לית כאן עונש, לית כאן אזהרה. ועונש
למלאכת הלילה לית כתיב.

ס"ל שאין "אזהרה" לעינוי רשב"ל בעי מה הוה ליה למימר ביה לא
תעונה?! שיאכל משמע! אלא לא תאכל? כל אכילות שבתורה כזית
וכאן ככותבת! אמר רב הושעיה השמר פן ולא תעונה הא
תלת אזהרין! א"ר חונה השמר באותה האמירה שאמרתי
לך!!

{(דברים כד) השמר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות וגו'}

תני רבי חייה לא יאמר עונש במלאכה שאינו צריך, הייתי
למד מן העינוי, מה אם העינוי הקל חייבין כרת, מלאכה
החמורה אינו דין שיהו חייבין עליה כרת! הא לא נאמר עונש
במלאכה, אלא ליתן אזהרה לפניו. מה עונש שנאמר במלאכה
אזהרה לפניו, אף עונש שנאמר בעינוי אזהרה לפניו.

א"ר זעירה הדא אמרה למידין גזירה שוה אפי' מופנה מצד
א'. א"ר יודן ולא דר"ע היא דר"ע אמר למדין מגזירה שוה
אע"פ שאינה מופנה!

תני ר"א בן יעקב אומר: נאמר (ויקרא טז) בעצם היום הזה במלאכה, ונאמר בעצם היום הזה בעינוי. מה בעצם היום הזה שנא' במלאכה לא חלקתה בו בין יום ללילה, בין עונש לאזהרה. אף בעצם היום הזה שנאמר בעינוי לא נחלוק בו בין יום ללילה בין עונש לאזהרה.

{עד כדון כר"ע כר' ישמעאל? תני ר' ישמעאל (שם) והיתה לכם לחוקת עולם בחדש השביעי וכו' הקיש מלאכה לעינוי מה מלאכה שאסרתי לך מלאכה שחייבין עליה כרת אף עינוי שאסרתי לך עינוי שחייבין עליו כרת}

ר' אבהו בשם ר' יוחנן האוכל כלאי הכרם לוקה. ר' אבהו בשם ר"י הכוסס חיטי תרומה לוקה. ר' אבהו בשם ר"י המגמע חומץ של תרומה לוקה. המגמע חומץ של תרומה משלם את הקרן ואינו משלם את החומש. הכוסס חיטי תרומה משלם את הקרן ואינו משלם את החומש. ר' אומר אומר אני שהוא משלם קרן וחומש. מגמע חומץ ר' ירמיה בשם ר' אמי מודין חכמים לר' במגמע חומץ של תרומה לאחר טיבלו, בסוף סעודה משלם קרן וחומש שהחומץ משיב את הנפש:

תינוקות אין מענין אותן ביה"כ: רב חונה פתר מתניתא תינוקות אין מענין אותן ביה"כ ולא מחנכין אותן. קודם לשנה קודם לשנתים, מחנכין. רבי יוחנן פתר מתניתא תינוקות אין מענין אותן ביה"כ אבל מחנכין. קודם לשנה קודם לשנים משלימין

עד איכן? ר' אחא ר' חנינה ר' יעקב בר אידי בשם ר"ש בן חלפתא: כבן תשע וכבן עשר:

הלכה ד משנה עוברה שהריחה, מאכילין אותה עד שתשוב נפשה

חולה מאכילין אותו על פי בקיאי, אם אין שם בקיאי מאכילין אותו על פי עצמו עד שיאמר דיי:

גמרא בתחילה תוחבה ברוטב, אם שבה נפשה הרי יפה, ואם לאו נותנין לה מגופו של איסור.

שתי עוברות באו לפני ר' טרפון שלח לגבון תרין תלמידים אמר לון אזלון ואמרון לון צומא רבה הוא! אמרין לקדמיא ושדך and she was satisfied וקרוי עלוי (תהלים כב) מבטן אמי אלי אתה. אמרין לתינינא ולא שדך וקרון עלוי (תהלים נח) זרו רשעים מרחם תעו מבטן דוברי כזב

חולה אומר יכול אני ורופא אומר אינו יכול, שומעין לרופא. רופא אומר יכול הוא, וחולה אומר איני יכול, שומעין לחולה. לא צורכא אלא חולה אומר יכול אני, ורופא אומר איני יודע, ר' אבהו בשם ר' יוחנן נעשה כספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה את השבת :

הלכה ה משנה מי שאחזו בולמוס ^{hunger} מאכילין אותו אפי' דברים טמאים עד שיאורו עיניו.

מי שנשכו כלב שוטה אין מאכילין אותו מחצר הכבד שלו, ר' מתיה בן חרש מתיר.

ועוד אמר ר' מתיה בן חרש החושש בגרונו מטילין בתוכו סם בשבת מפני שהוא ספק נפשות שכל ספק נפשות דוחה את השבת

מי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם. ספק חי ספק מת. ספק נכרי ספק ישראל. מפקחין עליו. מצאוהו חי מפקחין עליו, ואם מת יניחוהו :

גמרא מניין שמאכילין אותו דבילה וצימוקין של תרומה? מן הדא (שמואל א ל) ויתנו לו פלח דבלה ושני צמוקים ר' חונה אמר עשרים וארבעה עשרונות של לחה"פ בנוב שאכל דוד ברעבון אכלן. ר' יוחנן מטתיה כן אחזו בולמוס ואכל מה דאשכח קדמוי וקרון עלוי (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה

תני מאכילין אותו את הקל בקל, נבילה ותרומה מאכילין אותו מתרומה. טבל ושביעית מאכילין אותו שביעית. חלה וערלה צריכה? א"ר יוסה קשיתה קומי ר' בא תרומה בעון מיתה, ונבילה בלא תעשה ואת אמר הכין! כמאן דאמר מאיליהן קיבלו עליהן את המעשרות=מעשר בזה"ז דרבנן :

סימני כלב שוטה, פיו פתוחה רירו יורד אזניו סרוחות זנבו נתון בין שתי יריכותיו מהלך לצדדין והכלבין נובחין בו וי"א אף הוא נובח ואין קולו נשמע. מה עיסקיה דהדין כלב שוטה? רב ושמואל חד אמר רוח חזזית עולה עליו, וחורנה אמר אשה עושה כשפים ובודקת בו.

גרמנישם עבדיה דר' יודן נשייא, נשכו כלב שוטה והאכילו מחצר כבד שלו ולא נתרפא מימיו. אל יאמר לך אדם שנשכו כלב שוטה וחיה, שעקצו חורבר וחיה, שבעטתו פרדה וחיה, ובלבד פרדה לבנה.

מניין שספק נפשות דוחה את השבת? ר' אבהו בשם ר' יוחנן (שמות לא) אך את שבתתי תשמרו מיעוט. אית דבעי מימר אמרה תורה חלל עליו שבת והוא יושב ומשמר שבתות הרבה

רבי זעירא רבי חייא בשם רבי יוחנן: מבוי שכולו עכו"ם וישראל אחד דר בתוכו ונפלו בו מפולת, מפקחין עליו בשביל ישראל של שם.

עד איכן? תרין אמורין חד אמר עד חוטמו, וחורנה אמר עד טיבורו. מאן דאמר עד חוטמו בהוא דהוה קיים, מצאו "עומד" ומאן דאמר עד טיבורו בהוא דהוה רבון=מצאו "רבון"

תני הזריז משובח, והנשאל מגונה, והשואל הרי זה שופך דמים.

תני כל דבר שהוא של סכנה אין אומר יעשו דברים בעכו"ם ובקטנים אלא אפילו בגדולים בישראל מעשה שנפלה דליקה

בחצירו של יוסי בן סמאי בשיחין וירדו בני קצרה של ציפורין לכבותו ולא הניח להן. אמר הניחו לגבאי הקב"ה שיגבה את חובו! מיד קשר עליו הענן וכיבהו. ובמוצאי שבת שלח לכל אחד ואחד מהן סלע, ולאיפרכוס שלהן חמשים דינר. אמרו חכמים לא היה צריך לעשות כן! אי"צ למחות בנכרי שבא לכבות

חד נפתיי הוה מגיריה דר' יונה^{היה} שכינו של ר' יונה נופלת דליקתא במגירותיה דר' יונה, אזל ההוא נפתיא בעי מטפתה רצה לכבותו ולא שבקיה ר' יונה, א"ל בגדך מדלי? במזלך יתפנה האש? א"ל אין! ואישתיזב כולה ניצולו כולם

ר' יודן דכפר אמי, פרס גולתיה על גדישא, ונורא ערקא מיניה :והאש ברח ממנו

הלכה ו משנה חטאת ואשם ודאי מכפרין. מיתה ויום הכפורים מכפרין עם התשובה. התשובה מכפרת על עבירות הקלות על עשה ועל לא תעשה. ועל החמורות הוא תולה עד שיבוא יום הכיפורים ויכפר :

גמרא תמן תנינן ועל זדון מקדש וקדשיו שעיר הנעשה בפנים וי"כ מכפר. ועל שאר עבירות שבתורה קלות וחמורות, זדונות ושגגות, הודע ולא הודע, עשה ולא תעשה, כריתות ומיתות ב"ד, שעיר המשתלח מכפר. לא היא קלות עשה ולא תעשה. לא היא חמורות כריתות ומיתות ב"ד!! רבי יודה אומר כיני מתניי: הקלות והחמורות- אותן הקלות בין שעשאן בזדון בין שלא עשאן בזדון. אותן החמורות בין שנתוודע לו בהן בין שלא נתוודע לו בהן. אלו הן הקלות: עשה ולא תעשה. אלו הן החמורות: כריתות ומיתות בית דין. כשם שהשעיר הנעשה בפנים מכפר על הזדונות ותולה על השגגות בדבר שיש בו חיוב קרבן. אף שעיר המשתלח מכפר.

ניחא לא הודע, הודע, לא כן תנינן חייבי חטאות ואשמות וודאין שעבר עליהן יה"כ חייבין, אלמא אין יו"כ מכפר כשנודע לו! וחייבי

אשמות תלויין פטורין. א"ר בון בר חייא בין שנתוודע לו בהן, שחייב להביא אשם תלוי בין שלא נתוודע לו בהן. ולמה לא אמר בשלא נתוודע לו בהן? מילתיה אמרה ואפי' לא נתוודע לו בהן יה"כ מכפר. ???יש חידוש שאפילו לא נתוודע לו קודם יו"כ שחייב להביא א"ת—יו"כ מכפר

תמן תנינן על אלו חייבין על זדון כרת ועל שגגתן חטאת ועל לא הודע שלהם אשם תלוי. ולא כבר כיפר יה"כ? ר"ש בשם רבי לוי סוכייה במורד ביוה"כ היא מתני'.

עשה- אע"פ שלא עשה תשובה. לא תעשה- ר' שמואל בשם רבי זעירא והוא שעשה תשובה:

הלכה ז משנה האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה. אחטא ויוה"כ מכפר, אין יוה"כ מכפר.

עבירות שבין אדם למקום יוה"כ מכפר, ושבינו לבין חבירו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חבירו. את זו דרש ראב"ע (ויקרא טז) מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו. עבירות שבין אדם למקום יוה"כ מכפר ושבינו לבין חבירו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חבירו

אר"ע אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים! שנא' (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו' ואומר (ירמיהו יז) מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל:

גמרא האומר אין עולה מכפרת, אין עולה מכפרת עלי, מכפרת היא. אי איפשי שתכפר לי, אינה מכפרת לו על כרחו. אין יוה"כ מכפר מכפרת היא אי איפשי שיכפר לי מכפר הוא לו על כורחו. א"ר חנניה בריה דר' הלל לא כולא מן הדין בר נשא מימור למלכא לית את מלך

והעולה מכפרת על הרהור הלב. מ"ט? (יחזקאל כ) והעלה על רוחכם היו לא תהיה. וכן איוב אומר (איוב א) והשכים בבקר והעלה עלות מספר כלם וגו' הדא אומר שהעולה מכפרת על הרהור הלב.

רבי אומר על כל עבירות שבתורה יה"כ מכפר חוץ מן הפורק עול והמיפר ברית והמגלה פנים בתורה אם עשה תשובה מתכפר לו ואם לאו אינו מתכפר לו

ר' זבידא א"ר יסא מקשי, מיסבור סבר ר' שיוה"כ מכפר בלא תשובה? ר' אשיין רב יונה ר' בא ר' חייה בשם ר' יוחנן מודה ר' שאין יה"כ מכפר אלא בתשובה. הא מיתה מכפרת בלא תשובה. תני יום מיתה כיום תשובה. מאן תנינתה רבי. הווי הדא היא דתנינן מיתה ויום הכיפורים מכפרין עם התשובה דלא כרבי דלדידיה מיתה אי"צ תשובה

שאל ר' מתיה בן חרש את ראב"ע בישיבה, אמר לו שמעת ד' חלוקי כפרה שהיה ר' ישמעאל דורש? אמר לו ג' הם, חוץ מן התשובה! כתוב אחד אומר (ירמיהו ג) שובו בנים שובבים וכתוב אחד אומר (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם וכתוב אחר אומר (תהלים סט) ופקדתי בשבט פשעם וגו' וכתוב אחר אומר (ישעיהו כב) אם יכפר העון הזה לכם עד תמותון. הא כיצד? עבר על מ"ע ושב מיד, אינו זז ממקומו עד שימחול לו עליו הכתוב אומ' שובו בנים שובבי'. העובר על מצוה בל"ת ושב מיד התשובה תולה ויוה"כ מכפר עליו הכתוב אומ' כי ביום הזה יכפר עליכם. העובר על כריתות ומיתות ב"ד במזיד התשובה ויה"כ מכפרין מחצה והייסורין בשאר ימות השנה מכפרין מחצה עליו הכתוב אומר ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם. אבל מי שנתחללו בו ש"ש אין כח לא בתשובה לתלות ולא ביה"כ לכפר ולא בייסורין למרק אלא תשוב' ויה"כ מכפרין שליש, והייסורין מכפרין שליש והמיתה ממרקת בייסורין. עליו הכתוב אומר אם יכפר העון הזה לכם עד תמותון הא למדנו שהמיתה ממרקת

א"ר יוחנן זו דברי ר' לעזר בן עזריה ור' ישמעאל ור"ע, אבל דברי חכמי שער המשתלח מכפר. אם אין שער, היום מכפר. כיצד הוא מכפר? ר"ז אמר כל שהוא כל רגע ורגע רבי חנניה אומר בסוף. מה מפקא מביניהון? מת מרד, ע"ד דר"ז כבר כיפר, ע"ד דר' חנניה לא כיפר.

אר"ז מתניתא מסייעא לר"ח. חומר בשער מה שאין ביוה"כ, וביוה"כ מה שאין בשער, שיוה"כ מכפר בלא שער, והשער אינו מכפר אלא ביוה"כ. חומר בשער, שהשער מכפר מיד, ויה"כ מכפר משתחשך. א"ר חונה איתתבת קומי ר' ירמיה ואמר תיפתר שהיה בדעתן להביא שער אחר, ולא הביאו. ע"כ אינו מכפר עד שתחשך וא"א להביא עוד ר' יוסי בי ר' בון בעי ואין הקב"ה רואה את הנולד שלא ימצאו שער! ויכפר מיד!

שמואל אמר: ההן דחטא על חבריה, צריך מימר ליה סרחית עלך! ואין קבליי הא טבאות, ואין לא מייתי בני נש ומפייס ליה קומיהון. הדא היא דכתי' (איוב לב) ישר על אנשים. יעשה שורה של אנשים. ויאמר חטאתי וישר העויתי ולא שוה לי אם עשה כן עליו הכתוב אומר (שם) פדה נפשו מעבר בשחת וחיתו באור תראה. מית צריך מפייסותיה על קיברתיה, ומימר סרחית עלך!

תני עבירו שנתודה עליהן ביה"כ שעבר א"צ להתוודות עליהן יוה"כ הבא אם עשה כן עליו הכתוב אומר (משלי כו) ככלב שב על קאו כסיל שונה באולתו. תני ר' ליעזר אומר ה"ז זריז ונשכר מ"ט דר' ליעזר (תהלים נא) וחטאתי נגדי תמיד. מה מקיים ר"א טעמא דרבנן ככלב שב על קאו כסיל שונה באולתו בשונה באותה העבירה. אבל ויידוי שפיר דמי מה מקיימין רבנן טעמא דרבי ליעזר וחטאתי נגדי תמיד שלא יהו בעיניו כאילו לא עשאו, אלא כשעשאו ונמחל לו. אבל לא יתוודה

מצות הוידוי עיוה"כ עם חשיכה עד שלא נשתקע במאכל ובמשתה, אע"פ שנתודה בערבית צריך להתוודות בשחרית,

אע"פ שנתוד' בשחרית, צריך להתודות במוסף, אע"פ שנתודה במוסף, צריך להתודות במנחה, אע"פ שנתודה במנחה, צריך להתודות בנעילה, שכל היום כשר לוידוי. כיצד הוא מתודה? ר' ברכיה בשם ר' בא בר בינה: רבוני חטאתי ומירע עשיתי ובדעת רעה הייתי עומד, ובדרך רחוקה הייתי מהלך, וכשם שעשיתי איני עושה! יה"ר מלפניך ה' אלהי שתכפר לי על כל פשעי ותמחול לי על כל עונותי ותסלח לי על כל חטאתי

תני צריך לפרוט את מעשיו דברי ר' יהודה בן בתירה. רע"א א"צ לפרוט את מעשיו. מ"ט דר"י? (שמות לב) אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב. מה עבד לה ר' עקיבה? מי גרם להם אני שהרביתי להם כסף וזהב! למה? שאין חמור נוהק אלא מתוך כפיפה של חרובין

כתיב (ירמיהו יד) מקוה ישראל ה' וגו' מה המקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל וכן אומר (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: